

CR1

2050

Subtit.

I-2458

Ed. 1, 1 pg. 68.

BIBL. CENTR. UNIV.
„M. EMINESCU” IAȘI

CR-I-2050

Lb. franceză - Gramatică
819/133 și 136

8 / IV / граматикъ

МІКЪ

инструм.

ГРАМАТИКЪ ФРАНЦЕЗЪ

ПЕНТРЪ АМВЪРЪТЪРА

REINREGISTRAT

609

ТИНЕРИМЕЙ МОЛДО-РОМЪНЕ

Universității Iași

ДЪПРЕ

I-2458

Ное. и Шанса.

ПЪБЛИКАТЪ ДИ ОРЪНДЪИРЕА ЕШТРОШЕИ
СХОАМЕЛОР

де *Codreanu* **Т. КОДРЕСКЪ**

ПРОФЕСОР - АДЪИЪКЪТ.

ПАРТЕА I.

ЕШ I I,

ЛА ИНСТИТУТА АЛБИНЕИ

1841.

mel. 1

Central University Library

23.03.2015
B. C. U. J. LIBRARY
1451
P 0 16-02-9.104

8245-I

Central University Library Iasi

LIBRARY
CENTRAL UNIVERSITY
IASI

INAINTE KUBINTARE.

Лимба Французь, каре пентрѣ а еї квалтъръ де детхат се фьккь хпіверсаль, саѣ имбрьцошат ши де Молдо-Ромъні, пре каріи poate interesa маї кѣ осебіре им прівіреа афинитѣцеї (импрхдире) че аре кѣ лимба Ромънеаскь. Прекъим аѣре, де асемінеа аиче ниме poate тьгьдхї кѣ лимба Французь este астьзї органхл прїп кареле тіерїмеа се poate имлесні де а пьши кѣтрѣ о квалтъръ маї малтѣ, ши сѣнт ачеасть прівіре еанї се фаче де невое, парте спре а пі адьпа кѣ продхктеле еї челе літераре, парте спре а иманті квалтѣра лимбеї націонале, дар пентрѣ а кѣпоаще асть лимбѣ шїклоачеле де а о имвѣца пѣ сѣнт им аналогїе кѣ асемене дорїнцѣ. Спре а имдепліні о ліпсѣ аѣтѣ де сїмѣїтоаре, потрївіт орѣндхїреї Чїнct: Епїтронїї,

m'am cirgxit a kompъne ачеастъ Граматикъ пре-
скъртатъ алкътхитъ дін доъ пърці дхире ача
а Фаімосълзі Ноел ет Шапсала.

Крескът мезмітн Іnstitutъла Академік тъ со-
котеск датор ші ферічит а денъне пе алтаръла
рекхноцінціей ачеастъ мікъ пьргъ а лъкрърі-
лор теле ші рога се прімі къ біневоітоаре м-
гъдхире.

Т. КОДРЕСКЪ.

ЕІІІІ Абрел 1841.

↑ NTPODУЧЕРЕ.

Граматика французъ есте мъестриа че дв-
ваць а воры ші а скріе лъмэрит лімба фран-
цузъ.

Пентре а воры ші а скріе се днтревінпаць
кэвінте. Кэвінтеле сжит алкътэите дін літере.

Дн Алфаетэл французъ се афль 25 де
літере; ші сжит эрмьтоареле:

Мај.	Impr.	Ital.	Valeur.	Pron.
A	a	A a	A a	a
B	b	B b	B b	be
C	c	C c	C c	ce
D	d	D d	D d	de
E	e	E e	E e	e
F	f	F f	F f	ef

Maj.	Impr.	Ital.	Valeur.	Pron.
G	g	G g	Ж ж	же
H	h	H h	Х х	аш
I	i	I i	І і	і
J	j	J j	Ж ж	жі
K	k	K k	К к	ка
L	l	L l	Л л	ел
M	m	M m	М м	ем
N	n	N n	Н н	ен
O	o	O o	О о	о
P	p	P p	П п	пе
Q	q	Q q	К к	кѣ
R	r	R r	Р р	ѣр
S	s	S s	С с	ес
T	t	T t	Т т	те
U	u	U u	Ѹ ѹ	ѹ
V	v	V v	В в	в
X	x	X x	КС кс	ікс
Y	y	Y y	І і	ігрек
Z	z	Z z	З з	зѣт

Тоате ачесте 25 де літере се 'мнарт дн 2 класе адекъ *voyelles* (вокале сеаѣ глѣсѣитоаре) ши *consonnes* (консонанте сеаѣ неглѣсѣитоаре).

Вокалеле, *les voyelles*, сѣнт ачеле літере, че аѹ сін-гѣре де ла сїне ѣн тон сеаѣ глас фѣрѣ де ажѣ-торнѣл консонантелор.

Консоанеле, *les consonnes*, дїн протївѣ нѣ пот а се рѣсїенде декѣт кѣ ажѣторнѣл вокалелор: еле не сѣнт декѣт артїкѣлацїле вокалелор.

В О К А Л Е.

Вокале дн лимба французъ сжнт нѣмаѣ 6 п. к.

a, e, i, o, u, y.

Ачесте вокале се нѣмеск сѣмпле, *simples*, пентрѣ къ нѣ кѣспрѣнд декжт о лѣтерѣ.

Афарѣ де ачесте вокале, маѣ сжнт шѣ вокале компѣсе сеаѣ алжѣтѣите, *composées*, чѣ с формате дѣн доѣѣ сеаѣ маѣ мѣлте вокале сѣмпле п. к.

ai, au, ei, eu, eau, oi, ou, ui.

Маѣ сжнт дн французѣще днкѣ шѣ алте тонѣрѣ, чѣ с'ар пѣте нѣмѣ вокале насале, *nasales*, пентрѣ къ се рѣспѣнд пѣдѣн пе нас, шѣ сжнт формате дѣн о гласнѣкъ ѣрматѣ де ѣна дѣн консоанеле п сеаѣ *n*, ачесте сжнт:

<i>an, en, in, on, un,</i>		<i>ain, ein, eun, oin,</i>
<i>am, em, im, om, um,</i>		<i>aïm, eïm.</i>

Вокалеле сжнт лѣнѣѣ сеаѣ скѣрте. Вокале лѣнѣѣ сжнт ачеле асѣпра кѣрора с'апасѣ маѣ мѣлт тонѣл кжнд се рѣспѣнд, шѣ се днсамнѣ къ акцентѣл (°) *circonflexe*. Гарѣ ачеле скѣрте се рѣспѣнд маѣ рѣпеде п. к.

Вокале лѣнѣѣ:

<i>a.</i>	<i>bâtiment</i>	зѣдѣре
<i>e.</i>	<i>être</i>	а фѣ
<i>i.</i>	<i>gîte</i>	кѣлжѣш
<i>o.</i>	<i>apôtre</i>	апостол
<i>u.</i>	<i>flûte</i>	флаѣт

Вокале Скѣрте:

<i>bateau</i>	лѣнтре
<i>lettre</i>	скрѣсоаре
<i>gilet</i>	жѣлетѣ
<i>botte</i>	чѣѣботѣ
<i>lutte</i>	лѣптѣ

<i>ou. croûte</i>	коажъ		<i>soulier</i>	папѣж
<i>oi. cloître</i>	мънѣстире		<i>moi</i>	еѹ
<i>eu. jeûne</i>	пост		<i>jeune</i>	тѣнѣр etc.

Дн лимба французъ сжит 3 фелѣрї де е. е мѣт *muet*, *é* днкїс *fermé* шї *é* дескїс *ouvert*:

1) е мѣт се пронѣнціе маї ка эн (ъ) п. к. *je, semence*, нар кѣте одатъ нѣ се аѣде маї нїчї кем п. к. *nous praeions, aimée*.

2) *é* днкїс се рѣспѣнде ка е, шї пентрѣ а съ деосѣбї де е мѣт і съ пѣне деасѣпра тонѣл аскѣцїт *accent aigu*, (*é*) кѣнд есте ла сѣжршїтѣл ѣнеї сїлаве п. к. *céder* а тѣса, *bonté* бѣнѣтате.

Днсѣмнаре. Сїлабъ се нѣмеце зна, доѣв сеаѹ маї мѣлте лїтере де одатъ рѣспѣнсе п. к. *a-mè-li-o-ra-ti-on* дмѣвѣнѣтъцїре.

3) *é* дескїс се пронѣнціе кѣ гѣра чева маї дїскїсѣ де кѣт пе *é* днкїс. Пентрѣ а съ дїосѣбї де *é* днкїс і се пѣне деасѣпра тонѣл апѣсат *accent grave*, (*è*) кѣнд есте ла сѣжршїтѣл ѣнеї сїлаве п. к. *mère, maikъ; j'espère*, еѹ нѣдѣждѣсек, *fidèle* кредїнчос; сеаѹ кѣнд есте эрмат де эн з чї сѣжршїще кѣвїнтѣл п. к. *succès* ізвїндѣ, *près* лѣнѣгѣ.

у съ пронѣнціе овїчнѣїт ка эн і, шї атѣнчеа нѣ се дн тревѣнцазъ декѣт нѣмаї дн кѣвїнтеле детрасе дїн гречеше — нар дн алте кѣвїнте се пронѣнціе ка дої і шї атѣнчеа ел

есте днаинтат де о вокаль п. к. раус царь,
essayer, ачерка; essayer, ащерце.

Дн съ мнаре. у нъ поате фі нічі одатъ эр-
мат де эн е мѣт, ші атънчеа се пѣне эн і дн
лок де у, д. п. j'envoie трімет, плаіе ранъ.

Кънд чере тревънца де а се рѣспѣнде
доъ вокале чі сѣнт ѣна дѣшъ алта, се пѣне
доъ пѣнтѣрі пе че де а доа; ачесте доъ пѣн-
тѣрі се нѣмеск трема le tréma, д. п. Zaïre, Zaïra;
boïard, воер; Saïl, Саэл; aiguë, аскѣдѣть.

КОНСОНАНТЕ.

b ші р.

Консонантеле b ші р нічі одатъ нѣпот фі дн-
аинтате де n, днтрѣн къвѣнт; дар дн локѣл лѣі
n се пѣне m, п. к. ambre, кіхлімварѣ; plomb, плѣмб;
simple, сімплѣ; tems, времеа.

c.

Ачестъ консонанъ се рѣспѣнде дн доъ
кпѣрі, ка s ші ка k.

1) Съ провѣнціе ка s днаинтеа вокалелор
e, i, y, п. к. сесі, ачеста; прононсер, а рѣспѣнде;
suslore, чіклоп.

2) Ка k, днаинтеа вокалелор a, o, u, днаинтеа

консонантелор, ши ла сфършитъл сїлавелор п. к. са-гас-тѣ-ге, карактерѣ; sec, сек; cuire, а коаче; соф, кѣкош; croître, а креще; cavale, иапъ — нар дакъ сѣнт дої с днаїнтеа зніа дїн вокалеле е ши і, атѣнчеа чел дїнтѣї се рѣспѣнде ка к ши чел де ал доїлеа ка з п. к. accident, рѣжнтѣм-пларе; succéder, а зрма.

Дн сѣмнаре. Дакъ чере тревѣнца де а да лѣї с пронѣнціа де з днаїнтеа зніа дїн вокалеле а, о, и, і се пѣне де десѣнт зн мїк сѣмн нѣмїт седїла cédille (с) д. п. таѣон, петрар; геѣи, прїїмїт. С зрмат де h се рѣспѣнде ка ромѣнскѣл ш. д. п. marcher, а пѣші; rїche, богат.

9.

Ачеастѣ консонантѣ се рѣспѣнде асѣмїнеа дн дозѣ кїпѣрї: ка ж ши ка г.

1) Ка ж днаїнтеа вокалелор е, і, у, д. п. manger, а мѣнка; agir, а фїнтѣї; gymnase, гїмназіе.

2) Ка г днаїнте де а, о, и, днаїнте де о консонант, ши ла сфършитъл знеї сїлаве д. п. gâter, а стрїка; pédagogue, педагог; auguste, сфїнцит; grand, маре; legeme флеатмѣ.

Дн сѣмнаре. Дакъ чере тревѣнца де а да лѣї g пронѣнціе де ж днаїнтеа зніа дїн вокалеле а, о, и, се пѣне зн е мѣт днтре g

шѣ вокаль д. н. nous partageons, ноѣ днѣгрѣим;
il jugea, ел жѣдекъ; gageure, рѣмашаг.

h

Сѣнт дозѣ фелѣрѣ де h: h мѣт muette шѣ h
пронѣнциат aspirée.

1) h мѣт нѣ се рѣспѣнде нѣчѣ де кѣм д. н.
les hommes, оаменѣ; l'hiver, ярна; l'habit, страѣл.

2) h пронѣнциат се рѣспѣнде нѣцѣн дѣн гѣт
п. к. le héros, вѣтеазѣл; le hanneton, гѣндакѣл; les
haricots, фасолеле.

l

Кѣнд днаѣнте де доѣ l есте зн i, атѣнчѣ
амѣндоѣ се рѣспѣнд ка ромѣнскѣл (лѣ), шѣ
ачеста се нѣмене l моале п. к. fille, фатѣ; famille,
фамѣлие; houille, кѣрвѣне де пѣмѣнт; que j'aïlle, ка сѣ
мерг; paille, паѣ.

Тот ачеастѣ пронѣнциѣ сѣ пѣстреазѣ центрѣ чеа
маѣ маре парте дѣн кѣвѣнтеле сѣжршѣте дн il
д. н. soleil, соаре; ail ѣстероѣ; travail, трѣдѣ;
babil, дѣрдѣшеа.

p

p ѣрмат де h се рѣспѣнде ка f п. к. phy-

sique, фізікъ; éléphant, елѣфант; philosophie, філософіе.

q.

Консонанта *q* пѣрѣра тревѣе а *q* і зрматъ де вокала и. п. к. qui, каре; quatre, патрѣ. Афаръ нѣмаі ла сѣжршітѣл кѣвінтелор соq, кѣкош; сіиq, чінчі.

s.

Се рѣспѣнде ка ромѣнескѣл з, кѣнд есте днтре доѣх вокале д. п. oiseau, пасѣре; oser, а дндрѣзні; amuser, а десѣѣта.

t.

Дн чеа маі маре парте де кѣвінтеле сѣжршіте прін *tion*, *t* се рѣспѣнде ка *s*, д. п. nation, націе; protection, протегѣре; attention, дѣаре амінте. Тот ачастъ прозѣнціе сѣ пѣстреазъ ші дн алте кѣвінте не каре нѣмаі днтревѣінцареа въ ва днвѣца д. п. patience, рѣдаре; Helvétie, Елвеціа; spartiate, спартіат; essentiel, неашѣрат.

Днсѣ дн асѣмінеа днтѣмпларе *t* пѣрѣра есте зрмат де *i*.

ж.

Се рѣспѣнде обичнѣит ка *ks* д. п. *fixe*, ста-
торник; ахе, осіа.

Дар се пронѣнціе кѣте одаѣ ші ка *gx*, кѣнд,
ел есте днаинтат де *zn* е днчепѣторн кѣвѣн-
тѣлѣи п. к. *exemple*, шлдѣ; *examineur*, а черчета;
exercice, дспрндере.

ДЕСПРЕ ЛЕГЪРЇ.

Ла сѣжршнѣл кѣвнтелор чеа маї маре парте
дн консоане нѣ се рѣспѣнд п. к. *beaucoup*, мѣлт;
fusil, пѣшкѣ; *grand*, маре; *petit*, мик; *mauvais*, рѣѣ.
Кѣ тоате ачесте, кѣнд *zn*ѣл дн ачесте кѣвн-
те есте ѣрмат де о вокалѣ сеаѣ де *zn* *h* мѣт, кон-
соана фналь се рѣспѣнде кѣ ачестѣ вокалѣ
ѣрмѣтоаре д. п. *grand-homme*, ом днсѣмнат; *petit-
enfant*, мик копіл, ші ачеста се нѣмецѣ легаре,
liaison. Дар тревѣе а лѣа сеама кѣ *s* сѣ леа-
гѣ ка *k*, *d* ка *t*, *f* ка *v*, *s* ші *x* ка *z*, д. п. *avec
esprit*, кѣ дѣх; *quand on veut*, кѣнд чінева воеще;
neuf aunes, ноѣ коцѣ; *très-aimable*, преа вреднѣк
де нѣйт; *heureux enfant*, ѣерічнт копіл.

Дн кѣвнтѣл *et* нѣ се леагѣ нѣчї ода-
тѣ *t*.

ДЕСПРЕ ПЪРЦЛЕ КЪВЪНТЪЛЪИ.

Лимба французъ аре 10 пърці де кѣ-
винте каре се нѣмеск les dix parties du dis-
cours: адікѣ съѣстантѣвѣл сеаѣ нѣмеле le sub-
stantif ou nom, артикълѣл l'article, адіектѣвѣл
l'adjectif, пронѣмеле le pronom, верѣл le verbe,
партѣціа le participe, адверѣл l'adverbe, препо-
зіціа la préposition, конжѣнкціа la conjonction и
интерекціа l'interjection.

Central University Library

КАПЪЛ I.

LE SUBSTANTIF. СЪБСТАНТИВЪЛ.

§. 1.

Дефиніція ши дмпърціреа съвстан-
тивелор.

Съвстантивъл днфъдошазъ оарешкаре фѳинць
сеаѳ обіект, сеаѳ каре ексістеазъ дн натъръ прекъм
ciel, черѳ; arbre, копачѳ; enfant, копілѳ; сеаѳ
каре нѳ ексістеазъ де кѳт дн імагінаціе прекъм:
jeunesse, тѳнерецъ; perfection, перфекціе; espérance,
недежде; bonheur, ферічіре; ачесте се нѳмекс
съвстантѳе абстракте *substantifs abstraits*, пентрѳ
къ сѳнт днформате прѳн абстрацереа мѳнцей ноастрѳе.

Съвстантивъл се нѳмеще ши нѳме пом,
пентрѳ къ нѳмеще персоанеле ши лѳкрѳрїле че
днфъдошазъ.

Събстантивѣл есте де доѣ фелнурї: събстантивѣл пропрїѣ *le substantif propre* шї комѣн *le substantif commun*.

1. Събстантивѣл пропрїѣ се кѣвїне нѣмаї знеї сїнгѣре персоане сеаѣ знеї сїнгѣр лѣкрѣ, прекѣм Alexandre, Александрѣ, Marie, Марїа, Paris, Парїзѣл, Vienne, Вїена.

Тот събстантивѣл че аратѣ о фїнцѣ сеаѣ зн обїект сїнгѣр де фелнл сеѣ, се сокотече ка събстантив пропрїѣ, прекѣм: Dieu, Дѣмнезезѣ; le soleil, соареле; le paradis, раѣл; l'univers, знїверсѣл.

2. Събстантивѣл комѣн, се кѣвїне ла тоате индївїделе сеаѣ ла тоате обїектеле де ачелаш фелнл, прекѣм: homme, ом; livre, карте; femme, фемее; brebis, оае; table, масѣ.

§. 2.

Генѣл сеаѣ неамѣл шї нѣмѣрѣл събстантивелор.

1. Генѣл *le genre* есте аче днѣшїре а събстантивелор каре днѣѣцошазѣ деосевїреа секселор: сжнт дарѣ доѣ генѣрї знѣл вѣрѣѣтеск *le masculin* центрѣ нѣмеле вѣрѣѣтешї, прекѣм homme, ом; lion, лѣз, шї алтѣл фемееск *le féminin* центрѣ нѣмеле фемеешї, прекѣм: femme, фемее, lionne, леоаїкѣ. Събстантивелече днѣѣцошазѣ фїнцѣ не днѣсѣ флѣцїте нартрѣвї се аївѣ ген; кѣтоате ачесте днтрѣвїнцарѣа

л'еаѣ дат потривіт ші знѣл ші алтѣл ген, де ачсет
феліѣ сжнт soleil, соаре; chateau, палат; раус, царь;
каре саѣ фѣкѣт де генѣл вѣрѣтеск ші lune, лѣна;
maison, касъ; ville, політіе; де генѣл фемееск.

2. Нѣ мерѣ л le nombre, есте ачае днѣсшпре а
сѣвстантївелор че нї дмфѣцошазъ зпїмеа сеаѣ мѣл-
цімеа. Сжнт дарѣ доѣ нѣмере: сїнгѣратекѣл че
аратъ нѣмаї о сїнгѣрѣ фїнцѣ сеаѣ обїект прекѣм une
plume, зн кондеї; un enfant, зн копїл; шї мѣлтѣра-
тїкѣл че аратъ маї мѣлте де кжт зна, прекѣм:
des plumes, кондеїе; des enfants, копїї.

Дешї сѣвстантївеле се рѣдѣк ла доѣ нѣмере
тотѣш сжнт знїле каре се нѣтревзїнцазъ нѣмаї
дн сїнгѣратек прекѣм la faim, фоамеа; la soif, сетеа;
l'humanité, оменїреа; la jeunesse, тїнереца; шї кѣ
зн кѣвжнт сѣвстантївеле идеале. Алтеле сжнт каре
се нѣтревзїнцазъ нѣмаї дн мѣлтѣратек прекѣм: pleurs,
плжнѣрї; ancêtres, стрѣмошїї; funérailles, днѣро-
пареа, ténèbres, днѣтѣнерїчеле ш. а.

§. 3.

Дмформареа сѣвстантївелор ла мѣл-
тѣратек.

Регѣл генераль.

Сѣвстантївеле се нѣформѣ ла мѣлтѣратек а дѣо-
гжндѣсе зн с ла сїнгѣратек. Екземплѣ: un homme,
зн ом; des hommes, оаменї; une maison, о касъ;
des maisons, касе.

Е к с е п ц і ї.

I. Сѣбстантївеле сѣжршіте ла сїнгѣратек кѣ *s, x, z* нѣ се скїмѣ ла мѣлтѣратек. Екс. un héros, *ѣн* іроѣ; des héros, ірої; une voix, *ѣн* глас, des voix, гласѣрї; un nez, *ѣн* нас; des nez, насѣрї.

II. Сѣбстантївеле сѣжршіте ла сїнгѣратек кѣ *au* шї *eu* прїімеск *ѣн x* ла мѣлтѣратек прекѣм шї шасе сѣбстантїве сѣжршіте кѣ *ou*, адекѣ: bijou, дѣваерї; saillon, болован; chou, кѣрекї; genou, ценѣнкї; hibou, бѣхна; rou, пѣдѣке. Екс. un tableau, *ѣн* тавло; des tableaux, тавлоане; un cheveu, *ѣн* шѣр; des cheveux, перї; des choux, кѣрекї; des bijoux, дѣваерї ш. а.

Днсемнаре. Афарѣ де ачесте шасе сѣбстант. сѣжршіте дн *ou* челеланте прїімеск *s*: un clou, кѣї; des clous, кѣе; etc.

III. Сѣбстантївеле сѣжршіте ла сїнгѣратек кѣ *al* скїмѣ ла мѣлтѣратек не *al* дн *aux*, un cheval, *ѣн* кал; des chevaux, каї; un hôpital, *ѣн* спїтал; des hôpitaux, спїталѣрї; афарѣ де bal, бал; carnaval, лѣсат де карне; régala, оспїц; каре фак bals, балѣрї, carnivals ш. а.

Днсемнаре, Сѣбстантївеле кѣ *ail* фак мѣлтѣратек кѣд кѣадѣорїеалї *s*: un portail, *ѣн* а чеа маре а вїсѣрїчеї; des portails, *ѣн* шеле челе марї а вїсѣрїчеї; un gouvernail, о кѣрмѣ; des gouvernails, кѣрме; афарѣ де bail, контракт; émail, змалц; corail, мѣрцѣан; soupirail, рѣсѣфлѣтоаре; travail, мѣнкѣ; че фак

ламѣлтератек *baux*, контрактѣрї; *des coraux*, мър-
денї; *des souriraux*, рѣсѣфлѣторї; *des travaux*,
мѣнчї; etc. *Ail*, ѡстрѡѡ фаче ла мѣлтератек *aulx*;
bétail, добітоаче фаче *bestiaux*.

IV. *Ciel*, чернѣл; *œil*, окнѣл; *aieul*, стрѣмош; аѡ
доѡ мѣлтератече:

Ciel, чернѣл

Фаче *ciels*, дн днцелесѣл *ciels de tableaux*, партеа ѡнѡї таблоѡ каре с' асѣмнѣ аерѣлѡї; *ciels de lit* сѣсѣл патѣлѡї; *ciels de carrière*, волта ѡнѡї гропї ѡнде се таїе піатрѣ, шї дн днцелесѣлаер, атмосферѣ, д.п. *L'Italie est sous un de plus beaux ciels de l'Europe*. Италіа се афлѣ сѡп о атмосферѣ дн челе маї плѣкѣте а Европѣ.

Фаче *cieux*, кннд днсемнеазѣ черѣ д. п. *Les cieux annoncent la gloire de Dieu*, черѣрїле вестеск мѣрїреа лѡї Дѣмнезѣ.

Oeil, окнѣл

Фаче *œils*, кннд днсемнеазѣ *œils de bœuf*, мїчї ферестре, *les œils de la soupe*, стелѣцеле сѣпѣї, *les œils de fromage*, вортѣ де вржнѣзѣ.

Фаче *yeux* кннд днсемнеазѣ органѣл відереї сѣз відереа д. п. *L'âme se peint dans les yeux*, сѣфлѣтѣл сѣ'мѣѡшоазѣ дн окї.

Фаче *aïeux* кѣнд се'нтресѣн-
цазъ пентрѣ стрѣмоші д. п. ils
n'ont d'autre gloire que celle de
leurs *aïeux*, н'ау алтѣ мѣрѣ де
кѣт ачѣа а стрѣмошілор лор.

aïeul, стрѣмош

Фаче *aïeuls* кѣнд днсемнеазъ
вѣнѣл де пе татѣ ші вѣнѣл де
пе мамѣ д. п. il a le bonheur de
posseder encore ses *aïeuls*, ел
аре норочѣре де аш віде днкѣ
пе вѣнічіі лѣі.

Днсемнаре. Събстантивеле сѣхршіте
кѣ *ant* ші кѣ *ent*, се поате лепѣда *t* ла
мѣлтѣратек д.п. un enfant, ѣн копіл; des enfants ou
des enfans, копіі; un présent, ѣн презент; des
présents ou des présens, презентѣрї; афарѣ де
събстантивеле компѣсе нѣмаї де о сілавѣ д. п.
des gants, мѣнѣші; des dents, дінці.

КАПѢА П.

L'ARTICLE. АРТИКѢЛ.

§. 4.

Лімѣа францезѣ нѣ аре де кѣт ѣн арти-
кѣл ші ачѣстаї зрмѣторѣл:

С. м. С. ф. М. пентрѣ амѣндѣ генѣрїле.
le la les

д. п. *le corps*, трѣпѣл; *la plume*, кондеѣл; *les corps*, трѣпѣрѣле; *les plumes*, кондеѣле.

Артикѣл се сѣпѣне ла доѣ скѣмбѣрѣ: елізіеі шѣ контраѣереі.

Елізіа сѣ фаче лѣсѣнд літереле а, е дн локѣлкѣ-рора се пѣне зн апостроф (') ш'ачеастанѣмаі дн-аінтеа кѣвѣнт лор днчепѣте кѣ о вокалѣ сеаѣкѣ л мет д. п. *l'esprit*, мѣнтеа; *l'âme*, сѣфлетѣл; *l'homme*, омѣл; *l'humanité*, оменѣреа.

Контраѣереа сѣ фаче знѣнд артикѣл *le, les*, кѣ зна дѣнтре партѣкѣлѣ *à, de*, аша дн лок де *à le*, се зѣче *au*, дн лок де *à les*, *aux*; дн лок де *de le, du*; шѣ дн лок де *de les*, се зѣче *des*; д. п. *au soleil*, ла соаре; *aux hommes*, ла оаменѣ; *du fils*, а фѣулѣі; *des enfans*, а копѣлор, дн лок де *de le soleil, à les hommes, de le fils, de les enfans*.

Дн семнаре. Контраѣереанѣ се поате фаче кѣнд есте елізіе д. п. *à l'esprit, à l'homme, de l'esprit, de l'homme*.

Фѣнкѣіа артикѣлѣі есте де а днаінта сѣвстантѣ-веле комѣне, пѣнтре а арѣта днче днцелес сѣнт еле днтрѣвѣнѣате.

§. 5.

Сѣвстантѣвѣл комѣн поате фѣ днтрѣвѣнѣат дн трѣі днцелесѣрѣ: адекѣ 1. дн днцелесѣл хотѣ-рѣт 2. дн днцелесѣл партѣтѣф 3. шѣ дн днцелесѣл нехотѣрѣт.

I. СЪБСТАТИВЪЛ КОМЪН ЕСТЕ ДНТРЕВЪИИЦАТ ДН ДНЦЕЛЕСЪЛ ХОТЪРЖТ *sens déterminé* КЪИД ДН СЕМНЕАЗЪ ЭИ ТЕН, ЭИ ФЕЛ СЕАҪ ЭИ ИНДИВИД ПАРТИКЪЛАРҪ ШИАТЪНЧЕ ЕСТЕ ТОТ ДЕАЗНА ДНАИИТАТ ДЕ АРТИКЪЛ Д. П. *le chien est un animal intelligent*; КЪИНЕЛЕ ЕСТЕ ЭИ АНИМАЛ ДНЦЕЛЕГЪТОРҪ; *j'aime les chiens de chasse*, ЕҪҪ КЪЕСК КЪИИ ДЕ ВЪНАТ; *le chien que j'ai acheté*, КЪИНЕЛЕ ЧЕ АМ КЪМПЪРАТ.

II. СЪБСТАТИВЪЛ КОМЪН ЕСТЕ ДНТРЕВЪИИЦАТ ДН ДНЦЕЛЕСЪЛ ПАРТИТИФ, *sens partitif* КЪИД ДН СЕМНЕАЗЪ О ПАРТЕ, О КЪИТИМЕ ДЕ ПЕРСОАНЕ СЕАҪ ДЕ ЛЪКРЪРІ ДЕ КАРЕ СЕ ВОРВЕЩЕ; ШІ АТЪНЧЕА СЕ НТРЕВЪИИЦАЗЪ *du, de la, des* Д. П. *du pain*, ПЪИИИ; *de la farine*, ФЪИИИ; *des chevaux*, КАИ.

ЕКСЕПЦИЕ. СЕ ЛЕАПЪДЪ АРТИКЪЛЪЛ АДЕКЪ ПЪИИИ НЪМАИ ПАРТИКЪЛА *de* КЪИД СЪБСТАТИВЪЛ ДНТРЕВЪИИЦАТ ДН ДНЦЕЛЕС ПАРТИТИФ ЕСТЕ ДНАИИТАТ ДЕ ЭИ АДЖЕКТИВ Д. П. *de bon pain*, ПЪИИИ ВЪИИИ; *de belle farine*, ФЪИИИ ФРЕМОАСЪ; *de forts chevaux*, КАИ ТАРИ.

III. СЪБСТАТИВЪЛ КОМЪН ЕСТЕ ДНТРЕВЪИИЦАТ ДН ДНЦЕЛЕС НЕ ХОТЪРЖТ, *sens indéterminé*, КЪИД НЪ ДЕ О СЕБЕЩЕ НИЧИ ЭИ ТЕН, ФЕЛЪ СЕАҪ ИНДИВИД ПАРТИКЪЛАРҪ ШІ АТЪНЧЕ НЪ СЕ ПЪИИ АРТИКЪЛ, Д. П. *une maison de bois*, О КАСЪ ДЕ ЛЕМИ; *manger avec appétit*, АМЪИИКА КЪ АПЕТИИ; *je n'ai pas d'argent*, ЕҪҪ Н'АМ БАИИ; *un grand nombre de bêtes*, ЭИ

маре нѣмер де доbitoаче; *peu de personnes*, пѣ-
цине персоане.

Нѣмеле пропрїи дн генерал нѣ прїимеск нїчї
кѣм артїкѣл д. п. *Dieu*, Дѣмнезеѹ; *Jean*, Иоан;
Paris, Парїс.

Афарѣ де нѣмеле пѣрїлор, рѣрїлор, мѣнцїлор
д. п. *la Moldavie*, Молдова; *le Danube*,
Дѣнѣреа; *le Vesuve*, Везувїл.

Трепѣ се лѣѣм сеама кѣ тот ачел артїкѣл нѣ
поате слѣжї пентрѣ маї мѣлте сѣѣстантїве дечї
д. п. нѣ вомпѣтезїче *les officiers et soldats*, офїцерїи
шї солдацїи; дар: *les officiers et les soldats*.

Кѣ тоате ачесте кѣнд ѣн нѣме пропрїѣ есте дн-
соцїт де ѣн аджектїв атѣнчеа се пѣне артїкѣл днїн-
теа ачестѣї аджектїв, сеаѣ дева фї днїнте сеаѣ дн
ѣрма сѣѣстантївѣлї д. п. *l'aimable Jean*, нѣвї-
тѣл Иоан; *la superbe Venise*, мѣндра Венецїе;
Etienne le grand, Стефан чел маре.

КАПѢЛ III.

Аджектївѣл, l'adjectif.

§. 6.

Аджектївѣл, l'adjectif, есте о зїчере че аратѣ
днѣсѣшїрїле сѣѣстантївѣлї. Кѣнд зїк: *habit bleu*,
страѣѣ алѣастрѣ; *cet habit*, ачест страѣѣ; *mon ha-*

bit, алмеѹ страѹ; *le premier habit*, днтѹл страѹ, зичериле *bleu, cet, mon, premier* сжнт аджективе, пентрѹ къ аратъ оареш каре днѹшпїа събстантивѹлѹ *habit*, п. к. аѹи албастрѹ (*habit bleu*); де аѹи дмѹщюшат окїлор меї (*cet habit*), аѹи дн амеа стѹпѹнїре (*mon habit*); де аѹне ѹн оаре каре ранг днтре маї мѹлте страѹ (*le premier habit*).

Сжнт дозѹ фелнрї де аджективе: *les adjectifs qualificatifs* аджективе днѹшїтоаре, шї *les adjectifs dѣterminatifs*, аджективе хотѹрѹтаре.

С Е К Ц И А 1а.

Деспре аджективе днѹшїтоаре.

§. 7.

Дѣфинїѹа шї градѹрїле.

Аджективеле днѹшїтоаре съ альтѹреазѹ лжн-гѹ събстантиве пентрѹ але да о днѹшїре п. к. *bon, бѹн; beau, фѹмос; grand, маре; sage, днѹлент*.

Ачесте аджективе пот арѹта днѹшїрїле събстантивѹлѹ, сеаѹ сїмплѹ, сеаѹ къ альтѹраре, сеаѹ днтрѹ'н град фюарте дналт; де аїче се насктреї градѹрї днѹшїтоаре дн аджективе п. к. *le positif*, позїтивѹл; *le comparatif*, компаративѹл сеаѹ альтѹрѹторнл, шї *le superlatif*, сѹперлативѹл сеаѹ ковѹршїторнл.

І. Позїтивѹл, *le positif* аратъ сїмплѹ днѹшїреа

свѣстантївѣлѣї шї нѣ есте алт де кѣт аджек-
тївѣл п. к. *le mérite est modeste*, мерїтѣл есте
кѣмпѣтат; *le savoir est précieux*, щїнца есте пре-
ціоасѣ.

II. Компаратївѣл, *le comparatif*, аратѣ днѣсѣ-
шіреа кѣ компараціе сеаѣ альтѣраре. Сѣнт треї
фелѣурї де компаратївї:

а) Компаратївѣл потрївіреї, *le comparatif d'é-
galité*, каре сѣ формеазѣ пѣндѣсе атѣт де, *aussi*
днѣнтеа аджектївѣлѣї: *César était aussi éloquent
que brave*, Цезар ера атѣт де елоквент прекѣт
шї брав.

б) Компаратївѣл мїкшѣрѣреї, *le comparatif d'in-
férieurité*, пѣндѣсѣ маї пѣцін, *moins*, днѣнтеа
аджектївѣлѣї: *Jean est moins savant que Paul*, Іоан
есте маї пѣцін дмвѣцат де кѣт Павел.

в) Компаратївѣл ковѣршіреї, *le comparatif de
supériorité*, че се дмформѣ пѣндѣсѣ маї, *plus*
днѣнтеа аджектївѣлѣї: *la vertu est plus utile que
la science*, вїртѣтеа есте маї фолосїтоаре де кѣт
щїнца.

Дн лїмба французѣ с'афлѣ треї аджектїве че ара-
тѣ де сїне днѣсѣш ѣн компаратїв де ковѣршіре:

meilleur пентрѣ маї вѣн; *pire* пентрѣ маї рѣѣші
moindre пентрѣ маї мік.

III. Сѣперлативѣл, *le superlatif*, аратъ днѣшнїеа
ла чел маї де сѣс град; смнт дозѣ фелн-
рї де сѣперлативї. Сѣперлативѣл абсолѣт *le super-*
latif absolu, шї сѣперлативѣл релатив *le superlatif*
relatif.

а) Сѣбстантивѣл абсолѣт, аратъ днѣшнїеа
чеа маї де сѣс фѣрѣ компараре; елсѣ формаазѣ
пѣндѣсѣ *fort*, фоарте; *très*, преа; *bien* кѣ тотѣл etc.
днѣнїеа аджективѣлї: *le style de Fénelon est*
très riche, *fort* coulant et extrêmement doux, стї-
лѣл лѣї Фенелон есте преа богат, фоарте кѣргѣто-
рѣ шї кѣ тотѣл дѣлче.

б) Сѣперлативѣл релатив аратъ чеа маї дн-
налтѣ днѣшнїеа кѣ альтѣраре; сѣ формаазѣ пѣ-
ндѣсѣ *le, la, les, mon, ton, son, notre, votre, leur,*
leurs, днѣнїеа компаративѣлї де ковѣршнїеа сеаѣ
де мікшѣраре: *le plus savant de tous les hommes*,
чел маї днѣшнїеа днѣнїеа тої оаменї; *la gloire des*
conquêtes est la moins désirable, слава вїрїнїеа
есте чеа маї пѣдн дорїтѣ.

Аджективѣл нѣ аре нїчї ген нїчї нѣмер; днѣсѣ
елсѣ скїмьѣ, днѣ термінатїа са, днѣ ген шї нѣмѣр

пентрѣ маї віне а днсьмна рапортѣл съѣ къ
сѣвстантївѣл чїл днсьшьше.

§. 8.

Формареа фемеескѣлѣї дн аджектїве.

I. Аджектївеле каре ла бърьбтеск съ сѣжр-
пшьск дн е мѣт нѣ прїмеск нїмїк ла фемееск:
honnête, чїнстїт; estimable, вреднїк де чїнсте.

II. Аджектївеле каре ла бърьбтеск нѣ съ сѣжр-
пшьск дн е мѣт, ла фемееск лїсѣ адаоѣе эн е
мѣт н. к. grand, grande, марї, mare; vгаї, vгаїе,
адївърат, адївърать; savant, savante, дмвѣцат,
дмвѣцать.

Е к с е п ц і ї.

III. Аджектївеле дн еї, еїл, еп, ет, оп, от, ул, дн
доеск ла фемееск негласнїка лор чеа дїн ѣрмѣ
маї адьогндѣсѣ эн е мѣт. Екземплѣ: tel, telle,
оарешкаре, оарешкареа; pareil, pareille, асьмїне,
асьмїнеа; ancien, ancienne, векїѣ, веке; muet,
muette, мѣт, мѣтѣ; bon, bonne, бѣн, бѣнѣ; sot,
sotte, нерод, нероадѣ; nul, nulle, нїчї эн, нїч'о; iar
gentil фаче ла фемееск gentille; цїнгаш, цїнгашѣ;
pausan фаче pausanne, църан, църанкѣ.

Кѣ тоате ачесте аджектївїле ѣрмѣтоаре сѣжр-

шите ла бървѣтеск дн *et* с'ават де ла регъла генералъ: *complet* фаче феменин нѣмаї къ е мѣт *complète*, комплект, комплектъ; *discret*, *discrète*, сокотит, сокотитъ; *concret*, *concrète*, стрѣнс, стрѣнсъ; *inquiet*, *inquiète*, нелініщит, нелініщитъ; *replet*, *replète*, плин, плинѣць; *secret*, *secrète*, тайник, тайникъ.

IV. Аджективеле маскѣліне терминате дн *eux* аў маї мѣлте форме пентрѣ формареа фемеескѣ лѣї, ачеле дн *eux* че сжит формате де ла вро партиципіе де фачѣ прин скімвареа лѣї *ant* дн *eux*, фак *euse* ла фемееск: *danseur*, *danseuse*; жѣкътор, жѣкътоаре, *trompeur*, *trompeuse*, дншльторѣ, дншльтоаре etc. Ачеле дн *leur* фак фемеескѣл дн *trice*: *conducteur*, *conductrice*, повѣцѣиторѣ, повѣцѣитоаре; *acteur*, *actrice*, актор, актрицѣ etc. Ачеле дн *érieur*, пріимеск ла фемееск ѣн е мѣт: *extérieur*, *extérieure*, дінафар, дінафаръ; *supérieur*, *supérieure*, сѣсник, сѣсникъ; ла каре се маї адаог *majeur*, маї маре; *mineur*, маї мик; *meilleur*, маї бѣн; каре фак фемеескѣл *majeure*, маї маре; *mineure*, маї микъ; *meilleure*, маї бѣнѣ.

V. Аджективеле сфѣршите дн *f*, скімѣъ пе *f* дн *ve* п. к. *bréf*, скѣрт; *brève*, скѣртъ; *neuf*, ноў; *neuve*, ноўѣ; *vif*, віоў, *vive*, віоас.

VI. Аджективеле дн *x* скимъ пе *x* днзе: *heureux*, феричит; *heureuse*, феричитъ; *jaloux*, зэлпситорѣ саѣ нѣзмаш, *jalouse*, зэлпситоаре etc. Осъит де *doux* дѣлче; *faux*, мѣнчинос; *preux*, хотърѣт; *roux*, роѣв каре ла фемееск фаче *douce*, дѣлче; *fausse*, мѣнчиносъ; *preux*, хотърѣтъ; *rousse*, роаѣвъ.

VII. Аджективеле *beau*, фрѣмос; *nouveau*, ноѣ; *bon*, небън; *mon*, моале; *vieux*, вѣтрѣн; днаинтеа ѣнѣ сѣбстантив вѣрѣтеск синѣратек каре сѣ днчепе к'о гласникъ аѣ нѣн *h* мет се скимъ дн *bel*, *nouvel*, *fol*, *mol*, *vieil*: *bel* animal, фрѣмос довиток; *nouvel honneur*, ноѣв чинстѣре, *fol espoir*, небънеаскъ надежде; *vieil habit*, веке хаѣнъ, *mol édrédon*, моале пѣф. Таръ фемеескѣл фаче *belle*, фрѣмоасъ; *nouvelle*, ноѣв; *folle*, небънъ; *molle*, моале; *vieille*, вѣтрѣнъ; *jumeau* фаче *jumelle*, ѣеамън, ѣеамънъ.

VIII. *Blanc*, алъ; фаче *blanche*, алѣв; *franc*, слобод; *franche*, слободъ; *sec*, сѣк; *sèche*, сеакъ; *frais*, проаспѣт саѣ рѣкорос; *fraiche* проаспѣтъ сеаѣ рѣкороасъ; *public*, пѣвлик; *publique*, пѣвликъ; *caduc*, слѣбноѣт; *caduque*, слѣбноѣтъ; *turc*, тѣрческ; *turque*, тѣрческъ; *grec*, греческ; *grecque*, греческъ.

Long, лѣнг; *béni*, милостѣв; *malin*, вѣклеан фак фемеескѣл *longue*, лѣнгъ; *bénigne*, милостѣвъ;

maligne, віклеанъ; *favori*, фаворит; *soi*, лініщитъ; фак ла фемееск *favorite*, фаворитъ; *soite*, лініщитъ.

Аджективъл *témoін* мартър слѣжъще пентрѣ амъндозъ генѣрїле. *Châtain*, каштанїѹ; *fat*, обрасник саѹ прост; *dispos*, ѣшор сеаѹ спрїnten, нѣ съ днтреѡїнцазъ ла фемееск.

IX. Аджективеле терминате дн ѡ, дндоеск ла фемееск негласніка лор чеа дїн ѣрмъ маї адъогънд днкъ ѡн е, *érais*, дес; *éraise*, деасъ; *gras*, грас; *grasse*, грасъ; *gros*, грос; *grosse*, гроасъ; осьвіт де *mauvais*, рѣѹ; *ras*, рас; *absous*, ертат; *dissous*, дїсволвіт каре ла фемееск фак *mauvaise*, рѣ; *rase*, расъ; *absoute*, ертатъ; *dissoute*, дїсволвітъ.

Днсемнаре. Аджективїле дн *eur* че аратъ е професїе дн деплінитъ маї кѣ сеамъ де оаменї нѣ съ скїмъ ла фемееск: *auteur*, аѣтор; *professeur*, професор; *littérateur*, літератор; *orateur*, оратор; *traducteur*, градѣкторѹ.

§. 9.

Регълъ пентрѣ формареа мѣлтѣратекъ-лѣї дн Аджективе.

Аджективеле, атѣт бѣрѣтещїкѣтші фемесщї, съ формезъ дн днмѣлтѣратїкѣл лор адъогъндѣлісѣ

ѣн *s*, ла сѣхршіт: *un homme savant*, ѣн ом дм-
вѣпат; *une femme douce*, о фемее дѣлче; мѣлтѣ-
ратек; *des hommes savants*, оамені дмвѣцаці; *des*
femmes douces, фемеі дѣлчі аѣ плѣкѣте.

Ексепціі.

1. Аджектівеле сѣхршіте дн *s*, *x*, нѣ съ скім-
бѣ нічі кѣм ла мѣлтѣратекѣл бѣрѣѣтеск, асфел
сѣнт, *gris*, лаціверде; *erais*, дес; *heureux*, фері-
чіт, *doux*, дѣлче.

2. Аджектівеле дн *au* фак мѣлтѣратекѣл бѣр-
ѣѣтеск адѣогнѣдѣле ѣн *x*, *beau*, *beaux*; поу-
веау, поувеаух.

3. Аджектівеле дн *al* фак мѣлтѣратекѣл бѣр-
ѣѣтеск ѣнеле дн *aux* (ш'ачестаі чел маі маре
нѣмѣр):

Égal, деопогрівѣ; *égaux*, деопотриві; *original*
оріцінал; *originaux*, оріціналі; *moral*, морал; *mo-
raux*, моралі.

Ші алтеле прін адѣоціреа ѣнѣ *s*: *final*, сѣхр-
шіторѣ; *finals*, сѣхршіторі; *nasal*, насал; *nasals*
насалі.

Bénéficial, бенефіціал сеаѣ кѣщці; *diamétral*, діа-
метрал; *expérimental*, пе днчеркаре; *instrumental*,

инструментал; *médécinale*, доктореск etc. нъ съ дн-
тревъинцазъ дн мѣлтѣратекѣл бърбѣтеск, пентрѣ къ
еле нъ днсоцьск де кѣт нмаі събстантѣве фе-
меещї: *physique expérimentale*, физикъ днчеркъ-
тоаре; *musique instrumentale*, мѣзикъ инструмен-
талъ.

§. 10.

Акордѣл аджектѣвелор къ събстан-
тѣвл.

Аджектѣвл с'акордсазъ дн неам шї нѣмер къ
събстантѣвл некаре дл днсѣшьще: *un homme ver-
tueux*, зн ом вѣртѣос; *une femme vertueuse*, о фе-
мее вѣртѣоасъ; *des enfans dociles*, копїи блжнзї,
des fleurs charmantes, флорї плѣкѣте.

Дакъ сѣнт дозъ саў маї мѣлте събстантѣве
де діосѣбите фелнрї, атѣнчеа аджектѣвл
се нѣне дн мѣлтѣратек, шї еа генѣл бърбѣ-
теск, *le riche et le pauvre sont égaux devant
Dieu*, богатѣл шї сѣракѣл сѣнт д'осеамъ днаїнтеа
лзі Дѣмнезѣ; — *la vertu et la science sont précieuses*,
вѣртѣтеа шї щїица сѣнт преціоасе; — *mon père
et ma mère sont contents*, пѣрїнтеле меў шї маї-
къмеа сѣнт мѣлцѣмїцї. — Іар дакъ Аджектѣвл ѣр-
меазъ дѣлп дозъ събстантѣве атѣнчеа съ акордсазъ
къ чел днн ѣрмъ: *cet homme travaille avec un*

zèle et une activité étonnante, ачест ом мѣнчеце кѣ о рѣвнѣ ші кѣ о лѣкраре мѣнчатъ; *marcher les pieds et la tête nue*, а мерѣ кѣ пічоареле ші кѣ капѣлгол.

СЕКЦІА 2-а.

Деспре Аджектівеле хотърѣтоаре.

§. 11.

Дефиніція ші дѣмѣрѣа лор.

Аджектівеле хотърѣтоаре с'адаог събстантивелор пентрѣ але хотърі. Кѣнд зѣк: *ma maison*, амеа касъ; *cette plume*, ачеастъ панъ: *ma* дѣ касеі о ідее де стѣпѣнѣре; *cette*, дѣ пенеі о ідее де арѣтаре; ші зѣл ші алѣл, прѣн ажѣторѣл ачестор ідеі де стѣпѣнѣре ші де арѣтаре, зѣлтеск ка дѣцѣледереа меа сѣш дѣкѣпѣаскѣ о касъ, о панѣ діосевітъ. *Ma* сілеще не *maison* а нѣ дѣсемна де кѣт каса че о ам, ші *cette* нѣмаі пана че о арѣт. Събстантивеле *maison*, *plume*, дѣсѣмнеазъ обіектѣрї хотърѣте; аша дар аѣ о дѣсѣмнаре хотърѣтъ.

Аджектівѣл хотърѣторѣ се діосѣбеще де арѣкѣл, дѣн ачеа кѣ чест де не зрѣмъ се мѣрѣнеще а арѣта кѣ събстантивѣл комѣнесте лѣат дѣн зѣн дѣцѣлес хотърѣт, кѣнд аджектівѣл хотърѣторѣ, зѣл детермінеазъ прѣн сіне

дясъш. п. к. дн ачеастъ зичере: *le livre dont vous parlez est intéressant*, картеа де каре ворбещі есте интересантъ; днсъмнареа къвнтьлълі *livre* есте хотърятъ прин *dont vous parlez*; скоате ачеастъ парте а зичереі, ші дндатъ веі веде къ нъ съ ва днцьлеце де каре карте се ворбеще, ші прин ърмаре нъ ва авеа нічі би днцьлес. Дн ърмъторнл ексемплъ дн днпротівъ: *ce livre est intéressant*, днцьлесъл събстантивълі *livre* есте хотърятъ прин *ce*; къ ажъторнл ачестві къвнт днцьлег о карте діосъвітъ, о карте не каре о арът, фъръ а маі авеа невое де а маі адъога чева пенгръ а лъмәрі ачеастъ хотъръре. Де аиче се веде къ кнд съ днтревінцазъ аджектівъл хотъръторн, нъ съ пене артикълл.

§. 12.

Аджектівеле хотърятъoare снт де патрѣ фелнрї: аджектівеле нъмерале, *les adjectifs numériques*; арътътоаре, *les adjectifs démonstratifs*; стъпаннтоаре, *les adjectifs possessifs*; ші нехотърятъ *les adjectifs indéfinis*.

Аджектівеле нъмерале.

Аджектівеле нъмерале хотъреск днцьлесъл събстантивълі днддѣ ші о ідее де нъмър сеаѣ де рнд.

Еле снт де довъ феләрі: кардінале, *les cardinaux*; ші ордінале, *les ordinaux*.

Аджективеле нѣмерале кардинале аратъ нѣмъ-
рѣл; ачесте сѣнт: un, знѣл; deux, доѣ; trois,
треі; quatre, патрѣ; dix, зѣче; vingt, доѣзечі;
cent, о сѣтъ, etc.

Аджективеле нѣмерале ординале, аратъ рѣндѣл,
рангѣл; еле се дѣформѣ де ла челе кардинале
адѣогндѣлісе ла сѣвршіт *ième*, асфел сѣнт: pre-
mier, днтѣл; second, deuxième, ал доілеа; troi-
sième, ал треілеа; dixième, ал зѣчелеа; vingtième,
ал доѣзѣчелеа, etc.

Кѣтрѣ ачесте се маі алтѣреазъ ші алге ад-
жективе нѣмерале че съ нѣмеск колективе, collec-
tifs, ші партітиве, *partitifs*.

Челе колективе аратъ о кѣтіме де лекрѣрі а-
дѣнате сѣв о нѣміре, прекѣм: une dizaine, о зѣ-
чѣме; une douzaine, о дѣзѣнѣ аѣ о доѣспрезѣ-
чѣме; une vingtaine, о доѣзѣчѣме.

Челе партітиве аратъ партеа знѣі тот, п. к.
un tiers, о атрѣа парте; un quart, о патраре; une
moitié, о жѣмѣтате, etc.

Аджективеле арѣтъгоаре.

Аджективеле арѣтъгоаре хотѣрѣск днѣзмнарѣа
сѣвстантѣвѣзі, дндѣзі ші о ідеѣ де арѣтаре. Ачес-

ѣе аджективѣ сѣнт: *ce, cet, ачест; cette, ачестъ; ces, ачестѣ, ачестеа.*

Днсѣмнарѣ. *Ce, се пѣне днаинтеа знѣи зѣме дичепѣторѣ кѣ о негласникѣ сѣаѣ h пронѣнциат, шѣ *cet* днаинтеа знѣи гласникѣ сѣаѣ h мѣт: *cesoldat, ачест солдат; ce héros, ачест вѣтеаз; cet enfant, ачест копѣл; cet homme, ачест ом.**

А д ж е к т и в е л е   с т ѣ п ѣ н и т о а р е .

Ачестѣ аджективѣ хотѣрѣск днсѣмнарѣа сѣз-
стантѣвѣлѣѣ, днѣидѣѣ шѣ о идѣе дѣ стѣпѣнѣре. Ачестѣ
те аджективѣ сѣнт:

С и н г ѣ р а т е к .

Бѣрѣѣтеск.

Фемѣеск.

Mon, ал мѣѣ

- - -

ma, а ма

ton, ал тѣѣ

- - -

ta, а та

son, ал сѣѣ

- - -

sa, а са

М ѣ л т ѣ р а т е к .

Пѣнтрѣ амѣндѣѣѣ неамѣрѣле.

Mes, аѣ мѣѣ, але мѣле

tes, аѣ тѣѣ, але тале

ses, аѣ сѣѣ, але сале

С и н г ѣ р а т и к .

Бѣрѣѣтеск.

Фемѣеск.

notre, ал нѣстрѣ - - -

notre, а нѣстрѣ

votre, ал вѣстрѣ - - -

votre, а вѣстрѣ

leur, ал лѣр - - -

leur, а лѣр.

М ѣ л т ѣ р а т е к .

Пентрѣ амжидоѣ неамѣрле.

nos, аї нострі, а ноастре
vos, аї вострі, а воастре
leurs, аї лор, але лор.

Дн сѣмнаре. Mon, ton, son, се днтревін-
цазѣ дн лок де та, та, са, днаинтеа знѣї сѣбст:
фемееск днчештор кѣ о гласнікѣ сеаѣ зн *h* мѣт:
ton âme, сѣфлетѣл меѣ; ton humeur, кефѣл тѣѣ;
ші ачаеста пентрѣ а фаче маї плѣкѣтѣ пронѣнція
ші де а нѣ вѣтѣма зрекеа.

А д ж е к т і в е л е н е х о т ѣ р ѣ т о а р е .

Ачесте аджективѣ хотѣреск днсемнареа сѣб-
стантивѣлѣї ші даѣ ла чеа маї маре партео ідеѣ
генералѣ. Ачесте сѣнт:

Chaque,	фіешкаре	Quelque,	оарекаре
Nul,	німінеа	Plusieurs,	маї мѣлці
Aucun,	нічі знѣл	Tel,	асфел
Même,	днѣшї	Quel,	че, каре
Tout,	тот	Quelconque	чінева.

КАПЪЛ IV.

DU PRONOM, ПРОИМЕЛЕ.

§. 13.

Дефиниція ши дмъръцїреа лор.

Пронеме, le pronom, есте ен кевжит че съ пене дн локъл събстантивълї, пентрѣ а рекема идея, ши пентрѣ а фери репетїреа събстантивълї. Дн лок де а зїче: *Télémaque* était resté seul avec *Mentor*; *Télémaque* embrasse ses genoux, car *Télémaque* n'osait embrasser *Mentor* autrement, ni regarder *Mentor*, ni même parler à *Mentor*; воѣ зїче днтрѣвїндїнд пронеме *il, le, lui*: *Télémaque* était resté seul avec *Mentor*; *il* embrassait ses genoux, car il n'osait l'embrasser autrement, ni *le* regarder, ni même *lui* parler, Телемак рѣмъсьсе сїгѣр кѣ Ментор, ел дмъръцоша ценънкї лї, кѣчї ел нѣ дндръзнеа ал дмъръдоша алтфелї, нїчї ал прївї, нїчї макар аї ворѣї.

Пронеме слѣжеще а маї арѣта ролѣл че фїешкаре персоанѣ сеаѣ лѣкрѣ днделїнеще дн ен кевжит. Не ачест рол граматїчїї ѣл нѣмеск персоанѣ, la personne.

Персоанеле сїнт треї: днтяа есте ачеза че ворѣеще, адоа ачеза кѣтрѣ каре се ворѣеще, ши

а: треа ачена де каре се ворбеше. Аша кжнд
 зік: *je lis*, еў четеск пронѣмеле *je*, есте де дн-
 тья персоанъ; *Tu lis*, тѣ четешї, пронѣмеле *tu*
 есте де а доа персоанъ; *il lit*, ел четеше,
 пронѣмеле *il*, есте де а треа персоанъ.

§. 14.

Пронѣмеле сжнт де чїнчі фелурї: пронѣмеле
 персонале, *les pronoms personnels*; пронѣмеле
 арътътоаре, *les pronoms démonstratifs*; пронѣме-
 ле стьпжнїтоаре, *les pronoms possessifs*; пронѣ-
 меле релатїве, *les pronoms relatifs*, шї пронѣ-
 меле нехотърїте, *les pronoms indéfinis*.

Пронѣмеле персонале.

Пронѣмеле персонале се нѣмеск асфел, пен-
 трѣ къ еле аратъ маї днспенїал не челе треї
 персоане де кжт алте пронѣме. Ачесте пронѣ-
 ме сжнт.

Пентрѣ днтья персоанъ: *je, me, moi, nous*.

Пентрѣ адоа персоанъ: *tu, te, toi, vous*.

Пентрѣ а трия { *il, ils, elle, elles, lui, eux*.
 персоанъ: { *le, la, les, leur, se, soi, en, y*.

Днсемваре. Съ нѣ се аместїче артїкърїле
le, la, les, къ пронѣмеле персонале *le, la, les*;
 пентрѣ къ артїкъл се афлѣ пѣрѣра лынѣ зї

сѣбстантивъ: *le roi*, краѣл; *la reine*, крѣаса; *les princes*, принціи; нар пронѣмеле персонале пѣрѣра дѣсоцѣде ѣн верь: је *la vois*, о вѣд; је *la respecte*, о респектез; *reçois—les*, приимеще-ле.

Пронѣмеле артьтоаре.

Пронѣмеле артьтоаре сѣнт ачеле иаре рекеамѣ идеа сѣбстантивѣлѣи, маї дѣндѣи дѣкѣ шї о идее де артьтаре. Ачесте сѣнт:

Сингѣратекѣл.

Бѣръѣтеск.

Фемееск.

Се, ачест

celui, ачеста - - - *celle*, ачеста

celui-ci, ачеста - - *celle-ci*, ачеста

celui-la, ачела - *celle-la*, ачела

cesci, ачест

cela, ачела.

Мѣлтѣратекѣл

Бѣръѣтеск

Фемееск

Ceux, ачїи - - - *celles*, ачеле

ceux-ci, ачещїа - - *celles-ci*, ачестеа

ceux-la, ачїа - - *celles-la*, ачелеа

Дѣнсемнаре. Пронѣмеле артьтор *се*, нѣ трѣвѣе асе аместека кѣ се, аджективѣл артьтор. Чел дѣн тѣи пѣрѣра се пѣне лѣнгѣ верѣѣл *être*,

ceaș este ърмат де пронѣмеле qui, que, quoi, dont, *ce sont les romains*, ачешія сѣнт романїї; *ce qui plait*, ачеша че плаче; *ce dont je parle*, ачеша дее-пре каре ворбеек; чел де алдоїлеа есте пѣрѣреа ърмат де ын сѣвстантїв: се hégos, ачешт іроў; се е livre, ачешастъ карте.

Пронѣмеле стѣпжнїтоаре.

Пронѣмеле стѣпжнїтоаре сѣнт ачеле че рекеамъ їдена сѣвстантївѣлї, денд шї о їдеа де стѣпжнїре. Ачеште сѣнт.

Сїнг. Бър.

Сїнг. Феме.

Le mien, ал меї	-	la mienne, а меа
le tien, ал тѣї	-	la tienne, а та
le sien, ал сїї	-	la sienne, а са

Мѣлт. бър.

Мѣлт. фемеек.

Les miens, аї меї,	-	les miennes, але меле
les tiens, аї тѣї	-	les tiennes, але тале
les siens, аї сїї,	-	les siennes, але сале

Сїнг. Бър.

Сїнг. Феме.

le nôtre, ал нострѣ	-	la nôtre, а ноастрѣ
le vôtre, ал вострѣ	-	la vôtre, а воастрѣ
le leur, ал лор	-	la leur, а лор.

Пентрѣ амѣндоеъ неамѣрїле.

Les nôtres, аї нострї,	але ноастро
les vôtres, аї вострї,	але воастро
les leurs, аї лор,	але лор.

Пронѣмеле Релативе.

Пронѣмеле релативе се нѣмеск астъел дѣн прѣ-
 чина релациѣ че аѹ кѣ съвстантивеле сеаѹ кѣ про-
 нѣмеле че ле днаинтеазѹ. Ачесте пронѣме сѣнт
 qui, каре, que, пе каре, qu'oi, че, dont, де ка-
 ре; пентрѹ амѣндодѹ неамѣриле шѣ пентрѹ амѣн-
 доѹ нѣмереле; lequel, пе каре; бѣрѣтеск сѣн-
 гѣратек; laquelle, фемееск сѣнгѣратек; lesquels,
 бѣрѣтеск мѣлтѣратек, шѣ lesquelles, фемееск
 мѣлтѣратек.

Кѣвѣнтѣл пречедѣторѹ кѣтрѹ каре пронѣмеле
 релатив се редѣче, се нѣмеще антecedентѣл,
 l'antécédent, пронѣмелѣи релатив. Дн ачесте фра-
 се: les enfans qui sont studieux seront récompren-
 sés, копѣиѣ каре сѣнт сѣргѣиторѣ вор фѣ респѣ-
 тѣни; ceux dont nous parlons méritent des récom-
 penses, копѣиѣ де каре ворѣм дѣмвреднѣческ респѣ-
 тѣтѣрѣ; enfans есте антecedентѣл лѣи qui, шѣ
 ceux алѣи dont.

Пронѣмеле нехотѣрѣштоаре.

Пронѣмеле нехотѣрѣштоаре аратѹ нехотѣрѣшт пе
 персонеле сеаѹ лѣкѣрѣриле че рекеамѣ идея.
 Ачесте пронѣме сѣнт, on, нѣнева; quiconque, орѣ-
 чѣне; quelqu'un, оаре чѣне; chacun, фѣшкаре; au-
 trui, алтѣл; l'un l'autre, знѣл алтѣл; l'un et
 l'autre, знѣл шѣ алтѣл; personne, нѣмене.

Днесмнаре. Аджектівеле нехотърѣте *aucun*, *nul*, *certain*, *plusieurs*, *tel*, кѣнд нѣ сѣнт аль-тѣреа кѣ ѣн сѣвѣнтѣв, се пот сокотѣ ка про-нѣме нехотърѣте прекѣм дн ачесте ексемпле: *aucun n'a répondu*, нѣчѣ ѣвел н'аѣ рѣсѣнѣне; *nul n'est de mon avis*, нѣме нѣ есте де а меа сокотѣцѣ; *plusieurs pensent que....* маѣ мѣлѣдѣ гѣндеск кѣмкѣ.....

КАПЪЛ V.

DU VERBE, ВЕРБЪЛ.

§. 15.

Дѣфиніція.

Вербѣл есте ѣн кѣвѣнт че аратъ аѣрмація сеаѣ днтърѣреа; кѣнд зѣк: *le soleil est brillant*, соареле есте стрѣлѣчѣторѣ, атѣнѣа днѣшѣреа днѣсмнать прѣн аджектѣвѣл *brillant* се кѣвѣне соарелѣѣ, шѣ кѣвѣнтѣл *est*, че аратъ ачѣаѣтѣ днтърѣре есте ѣн верѣ.

Нѣ есте дн адевр де кѣжт нѣмаѣ ѣн верѣ, шѣ ачѣстаѣ *être*, аѣѣ, пѣнтрѣ кѣ нѣмаѣ ел сѣнгѣр аратъ старѣа. *Aimer*, *rendre*, *dormir*, *être*, *recevoir*, &; нѣ сѣнт дн адевр верѣрѣ дѣкѣт нѣмаѣ пѣнтрѣ кѣ елѣ кѣврѣнд пѣ верѣл *être*; кѣчѣ *aimer*, есте *être aimant*; *rendre*

este être rendant; dormir, este être dormant; lire,
este être lisant &.

Кънд верьэл се дмѣцошазъ съв форма са
чеа сѣмплъ, сеаѹ съв чеа че хї есте потривітъ,
прекъм дн је suis, j'étais, je fus, je serai,
атѣнче се нѣмече верь събстантѣв, *substantif*,
пентрѣ къ ел нѣ фїинцьше декшт нѣмаї де сїне
днѣшнї.

Іар кънд верьэл се дмѣцошазъ съв о формъ
компѣсъ кѣпринзїнд верьэл *être* шї о днѣшнїре,
qualité, каре аре рапорт кѣтрѣ о фантѣ сеаѹ къ-
трѣ о старе, атѣнчеа се нѣмече верь| аджектѣв,
adjectif; прекъм j'étudie, дмѣцѣѹ; j'écris, скрїѹ;
каре сѣнт пентрѣ je suis étudiant, je suis écri-
vant.

Се кѣноаще дакъ есте знверь, кънд ісе поате
пѣне днаїнте пронѣмеле је, tu, il, nous, vous, ils.
Аша дар, donner, lire, сѣнт верьѣрї пентрѣ къ
сѣ поате зїче: je donne, tu donnes il donne, &;
je lis, tu lis, il lit, &.

§. 16.

Du sujet du Verbe, Сѣвїектѣл Верьѣлѣї.

Сѣвїектѣл ѣсеаѹ номїнатѣвѣл есте персоана
сеаѹ лѣкрѣл че фаче лѣкрареа верьѣлѣї: nous

aimons Dieu, ної кѣм пре Дзеѹ; *les méchants* seront punis, рѣи вор фї педенциї, *la modestie* me plait, modestia жмї плаче. Сѣвїектѣл рѣспѣнде ла днтревареа *qui est-ce qui?* чїне, пентрѣ персоане, шї *qu'est-ce qui?* че? пентрѣ лѣкрѣрї, ексемпль: *Qui est-ce qui aime Dieu? nous, qu'est-ce qui me plait? la modestie.* Аша дар nous шї *la modestie* сжнт сѣвїектеле вервѣрїлор *aimer* шї *plaire.*

§. 17.

Du Régime. Реѣименѣл.

Реѣименѣл сеаѹ акѣзативѣл есте кѣвжнтѣл че аратъ сеаѹ обїектѣл лѣкрѣреї фѣкѣт де верѣ, прекѣм: *j'ai acheté une maison*, ам кѣмпѣрат о касѣ, *une maison* есте реѣименѣл вервѣлѣї *acheter*; сеаѹ дндеплїнеа че сѣ адаоѣе спре а лѣмѣрї оїдеа днченѣтъ кѣ ѣн алт кѣвжнт; прекѣм дн екземпльл ѣрмѣторїѣ. Квнд зїк *l'amour de la vertu*, драгостеа вїртѣѣеї; *de la vertu* есте реѣименѣл, пентрѣ кѣ дндеплїнешеїдеа днченѣтъ кѣ *l'amour &c.*

Кжтева вервѣрї аѹ доѣѣ фелѣрї де реѣимене, *le régime direct*, реѣименѣл дрепт, шї реѣименѣл недрепт, *le régime indirect.*

Реѣименѣл дрепт есте ачела каре дндеплїнеше днцелесѣл вервѣлѣї фѣрѣ ажѣторѣл алтѣїкѣвжнт, шї рѣспѣнде ла днтревареа *qui?* чїне? пентрѣ персоане шї *quoi?* че? пентрѣ лѣкрѣрї, ексемпль: *j'estime les gens vertueux*, чїнстѣек

не оаменї вїрѣошї; je chéris l'étude, прецѣск
 дмвѣцѣтѣра. J'estime qui? les gens vertueux, je
 chéris quoi? l'étude. Les gens vertueux et l'étude
 сѣнт реѣменеле дрепте а верѣвѣрїлор j'estime, je
 chéris.

Реѣменѣл недрепт есте ачела каре дн-
 деплїнсеце днцѣлесѣл верѣвѣлї кѣ ацнторїл ал-
 тор кѣвїнте че се нѣмеек препозїцїї, прекѣм сѣнт
 à, de, pour, avec, dans ш. а. ел рѣспѣнде ла
 зна дїн днтревѣрїле à qui? ла чїне, de qui?
 де ла чїне, pour qui? пентрѣ чїне, avec qui?
 кѣ чїне? ш. а. пентрѣ персоане; шї ла зна дн-
 тре ачесте à quoi? ла че, de quoi? де че, pour
 quoi? пентрѣ че; avec quoi? кѣ че, пентрѣ лѣ-
 крѣрї; ексемплѣ: il parle à Pierre, ворѣще лѣї
 Петрѣ; il répond de vous, рѣспѣнде де тїне; nous
 nous livrons à l'étude, ної не дѣм ла дмвѣцѣ-
 тѣрѣ, il parle à qui? à Pierre; il répond de qui?
 de vous; à Pierre, de vous, à l'étude, сѣнт, реѣ-
 мене недрепте аверѣвѣрїлор parler, répondre, se
 livrer.

Днсемнаре, днтре пронѣме знеле сѣнт
 реѣмене дрепте прекѣм le, la, les, que, алтеле
 сѣнт реѣмене недрепте фїнд кѣ кѣпрїнд днсїне
 кѣте о препозїцїе шї ачесте сѣнт lui, leur, dont,
 en, y, каре се днтревѣзїнцазъ пентрѣ à lui, à
 eux, duquel, de cela, à cela.

Дисфронт *те, te, se, nous, vous*, ките ода-
тъ сѣнт реѣимене дрепте ші ките одаъ реѣи-
мене не дрепте: сѣнт дрепте кѣнд се днтре-
вѣинпазъ пентрѣ *moi, toi, lui, nous, vous*: ексемплѣ:
Il *m'estime*, ел мѣ чинстече, адекъ *il estime moi*,
ел чинстече не мѣне; је *t'appelle*, еѹ те кемѹ;
адекъ: *j'appelle-toi*, кем не тѣне & ; нар недреп-
пте сѣнт атѣнчі кѣнд сѣ днтревѣинпазъ пент-
трѣ *à moi, à toi, à lui, à nous, à vous*, ексем-
плѣ: *il me parle*, ел шм ворѣще; адекъ: *il par-
le à moi*, ел ворѣще мѣне; је *te donne un livre*,
еѹ дѣи даѹ о карте, адекъ *je donne un livre à
toi*, даѹ окарте цѣе. Челе дѣн тѣи рѣсѣд ла
днтревареа Акѣзатѣвѣлѣи ші челе де ал доѣла
ла а Датѣвѣлѣи.

§. 18.

Фелнурѣлѣ верѣвѣрѣлор аджектѣвѣи.

Сѣнт 5 фелнурѣ де верѣвѣрѣ аджектѣвѣи: верѣвѣл
актѣв, *le verbe actif*; верѣвѣл пасѣв, *le verbe
passif*; верѣвѣл неѣтрѣ, *le verbe neutre*; верѣвѣл
пронѣминал, *le verbe pronominal*; ші верѣвѣл ім-
персонал, *le verbe impersonnel*.

Верѣвѣл актѣв, *le verbe actif*, аратъ о
лѣкраре фѣкѣтъ де сѣвѣект ші аре ѣн реѣимен дрепт,
ексемплѣ: *j'aime mon père*, ѣбеск не пѣрѣнтеле
ѣеѹ; *j'écris une lettre*, скрѣи о скрѣсоаре. Мѣжлокѣл
меканѣк прѣн каре се цоате кѣноаще ачест верѣ

есте, дакъ се поате пѣне дѣпъ дѣнсѣл *quelqu'un* ші *quelque chose*. Аша *estimer*, ачинтѣ; *chanter*, а кшнта; сшнт верьзрї активе пентрѣ къ пѣндѣсе дѣпъ дѣнселе *quelqu'un* ші *quelque chose*, се поате зиче *j'estime quelqu'un*, чинтеск не чинева; *je chante quelque chose*, кшнт чева.

Верьзл пасѣв, *le verbe passif*, есте дмпротѣвиторѣ челшї актив, ел аратъ о лѣкраре, прїимѣт сѣаъ сѣферѣт де сѣвїект шї се днформъ днн верьзл актив, лѣмндѣсе редїменѣл дрепт пентрѣ ал фаче сѣвїект верьзлшї пасѣв, ел есте тотдеашна пречедат де верьзл *être*, ексемплѣ: *Mon père est aimé de moi*, шрїнтеле меѣ есте кѣйт де мїне; *une lettre est écrite par moi*, о скрїсоаре есте скрїсѣ де мїне.

Верьзл нештрѣ, *le verbe neutre*, аратъ, ка шї верьзл актив, о лѣкраре фѣкѣтъ де сѣвїект; даръ се деосѣвещенѣмаї къ нѣ аре редїмен дрепт, ексемплѣ: *je vais en Italie*, мерг дн Италия; *je travaille avec courage*, лѣкрез къ кѣраж. Се кѣноаще де есте нештрѣ кшнд нѣ се поате пѣне дѣпъ дѣнсѣл нїчї *quelqu'un* нїчї *quelque chose* прекѣм. *je plais quelqu'un*, *je languis quelque chose*. Дечї *plaire* шї *languir* сшнт верьзрї нештре.

Верьзл пронѣминал, *le verbe pronominial*, се конжѣтъ къ доъ пронѣме тот де а-

чеша персонъ, прекъм: *je, me; tu, te; il, se; nous, vous; vous, vous; ils, se*; ексемплъ: *je me rappelle*, жмї адък амїнте; *tu te proposes*, тъ те хотъръщї; *il se repent*, ел съкъеще &.

Кътева верьбърї пронъменале нъ съ пот днтре-вѣица фъръ доъ пронъме, аша сжнт *se repentir*, а се къї; *s'abstenir*, а се лїнци; *s'emparer*, а къпрїнде чева; *s'en aller*, а се дъче &. Пентръ къ нъ съ поате зїче *je repens, j'abstiens*, ка *je flatte; j'obtiens*. Ачесте верьбърї съ нъмеск пронъменале пентръ къ аъ тотдеаъна де реџїмен дрепт не ал доїле пронъме.

Верьбъл їмперсонал, *le verbe impersonnel*, нъ се днтревѣицазъ дн тоате тїмърїле де кжт нъмаї дн атриа персонъ дїн сїнгъратек, шї аре тотдеаъна де събїект пърът, къвжнтъл *il; il faut*, тревъе, *il y a*, есте & &.

Съ зїче събїект пърът, пентръ къ дн ачесте верьбърї пронъмеле *il* нъ есте дн адевър събїект, че дндепїнеше локъл шї аратъ пе събїектъл а-девърат кареле есте нъс дъпъ верь, дмфъцошїндъсе сжнт формъ де реџїмен, шї аша дн лок де а зїче: *un Dieu est dans le ciel*, зн Дзъѣ. есте дн черѣ; *étudier est nécessaire*, а дмвѣца есте де невое; зїчем: *il est un Dieu dans le ciel, il est nécessaire d'étudier*. Дн верьбърїле *il pleut*,

плюъ, il neige, нинце, il tonne, тѣнь; кѣ адевърат
свѣктѣл нѣ есте арътат дѣпъ вервѣл имперсо-
нал, дар съ днцъледе.

§. 19.

Дисъширіле вервѣлѣй.

Вервѣл иш скімбѣ финалѣріле прекѣм *aimer*,
а нѣи; *j'aime*, нѣвек, *tu aimeras*, тѣ веі нѣи;
nous aimâmes, ноі нѣвирѣм; *que vous aimassiez*,
ка съ нѣиці &. Ачесте скімбѣрѣ десъвите а
формелор се нѣмек дисъширіле вервѣлѣй,
les modifications du verbe, ші сжит патрѣ
ла нѣмър: Нѣмърѣл, *le nombre*; Персоа-
на, *la personne*; Модѣл, *le mode*; ші Тім-
нѣл, *le temps*.

Деспре нѣмър.

Нѣмърѣл, *le nombre*, есте форма вервѣлѣй
че аратъ дакъ ел есте дн сінгѣратік, сеаѣ дн-
мѣлтѣратік, аша дн вервѣл *je chante*, еѣ кжит;
tu chantes, тѣ кжит; финалѣріле *e, es*, аратъ къ
вервѣл есте дн сінгѣратік; кжнд дн днотривѣ
дн: *nous chantons*, ноі кжитѣм, *vous chantez*,
воі кжнтаці, финалѣріле *ons, ez*, аратъ къ есте
дн мѣлтѣратік.

Деспре персоанѣ.

Персоана, *la personne*, есте форма вервѣлѣй

че аратъ дакъ еа есте де дитѣа, де адоа
сеаѣ де атреа персоанъ; аша дн вервѣл је *finis*,
сѣвршѣск, фіналѣл з аратъ дитѣа персоанъ; ші
дн брмѣторѣл *il finit*, ел сѣвршеше; фіналѣл
l, аратъ атреа персоанъ.

Деспре мод.

Модѣл, *le mode*, есте кѣл че аратъ нѣм ес-
те дмѣцошатъ лѣкрареа вервѣлѣ. Модѣрїле смнт
Б. Арѣтѣторѣл, *l'indicatif*; Кондїціонелѣл, *le con-
ditionnel*; Порончїторѣл, *l'impératif*; Конжѣгѣто-
рѣл (сѣнѣиторѣл), *le subjonctif*; ші Нехотѣрѣ-
торѣл, *l'infinitif*.

Арѣтѣторѣл, *l'indicatif*, дмѣцошазъ
лѣкрареа вервѣлѣ дитрѣн кѣл позїтїв ші неатѣр-
нат, ексемплѣ: је *remplis mes devoirs*, дмплї-
неск даторїїле меле; је *vo u a g e g a i*, воѣ кѣлѣторї.

Кондїціонелѣл, *le conditionnel*, о дм-
фѣцошазъ сѣв оаре каре кондїціе, ексемплѣ:
*Vous rempliriez vos devoirs, si vous étiez raisonna-
ble*, вої ацї дмплїні даторїїле воастре, дакъ ацї фї
кѣ цѣдекатѣ.

Порончїторѣл, *l'impératif*, о дмѣцошазъ
кѣ оаре каре воїнцѣ, сѣлѣтѣїре сеаѣ поронкѣ, ексем.
Remplissez vos devoirs, дмплїнїцївѣ даторїїле воа-
стре; *Aimez qu'on vous conseille et non pas qu'on
vous loue*, кѣїцї канїще сѣ вѣ сѣлѣтѣаскѣ шї
нѣ сѣ вѣ лаѣде.

Конжѣгторѣл, le subjonctif, о дмѣцно-
шазь днтрѣн кпн сѣпѣснѣ атѣрнат, ексем. je désire
que vous remplissiez vos devoirs, дореск ка вої
сѣ въ дмплннцї даторїїле воастрѣ. Obeis, si tu
veux qu'on t'obéisse un jour, сѣпѣнете дакъ вреї
ка нїщїне сѣ цїсѣ сѣпѣе днтр'озї.

Нехотѣрѣторѣл, l'infinitif, о дмѣцно-
шазь днтрѣн кпн нехотѣрѣт фѣрѣ деосевїре де нѣ-
мер сеаѣ персоанѣ, ексем. Il est doux de remplir ses
devoirs, кѣтѣї де нѣкѣт де ашї дмплннї дато-
рїїле салѣ. On peut être héros sans ravager la
terre, поате афї іроѣ фѣрѣ а нѣстїї нѣмѣнтѣл.

Днсѣмнарѣ. Патрѣ днн ачестѣ модѣрї, кѣм
арѣтѣторѣл, кондїцїонѣлѣл, порончї-
торѣл шї конжѣтѣторѣл, фїнд кѣ прї-
їмеск персоанѣ се нѣмеск модѣрї персоналѣ. Іар
нехотѣрѣторѣл не сѣпѣїндѣе ачестїа фїнд кѣ
тот деаѣна аратѣ лѣкварѣа днтр'ѣн кпн нехотѣрѣт
с'аѣ нѣмїт імперсонал, адекѣ фѣрѣ персоанѣ.

Деспрѣ Тїмп.

Тїмпѣл, le temps, естѣ форма че аратѣ
кѣнд фѣптѣещѣ сеаѣ пѣтїмѣщѣ чїнева чева.

Тїмпѣл дн генерал се дмпарте дн треї пѣрцї
сеаѣ эпохе, адекѣ: 1-мїнѣтѣл кѣнд се фачѣ чева шї
ачестаї тїмпѣл де фадѣ, le présent; 2-ле мї-

нѣтъл кѣнд с'аў ворѣт сеаў фѣлтѣит чева: че есте тѣмпѣл трекѣт, *le temps passé*; шѣ ал 3-ле ачела дн каре се ва фаче чева, шѣ каре се нѣмеще тѣмпѣл виитор, *le futur*.

Днсь фѣнд кѣ трекѣтѣл шѣ вииторѣл, се алкѣтѣеск дѣн о мѣлциме де мѣнѣте несѣжр-шите, апої се пот дѣмпѣрци дндѣсѣбите градѣрї, а-декѣ антерїоре (че с'аў фѣкѣт маї днѣнте) шѣ постерїоре (маї дн ѣрмѣ); де аїче апої се наск маї мѣлте фелѣурї де трекѣци, *passés*, шѣ де вииторї, *futurs*.

Тѣмпѣл де фачѣ, *le présent*, есте нѣмаї знѣл пентрѣ кѣ мѣнѣта кѣнд сѣ фѣлтѣеще чева нѣ сѣ поате дѣмпѣрци.

Ачесте треї епохе аў нѣмаї опт тѣмпѣрї.

I. P R É S E N T.

кѣ 1 тѣмп.

Le présent. — Аратѣ кѣ фѣлтѣїреа сѣ фаче а-кѣм: *je marche*, пѣшеск; *je travaille*, лѣкресѣ.

II. P A S S É.

кѣ 5 тѣмпѣрї.

l'imparfait Аратѣ лѣкрареса ка де фачѣ, дн-

лесъвршитъ

съ авшид релацие къ о епохѣ
трекѣтъ: *je lisais, quand vous*
entrâtes, четеам книд днтраши.

le passé défini,

трекѣтъ хотържт

Аратъ о лѣкраре сеаѹ о старе къ
тотѣл трекеѣтъ, дн ѡн тѣмн хо-
тържт: *je voyageai, l'année der-*
nière, кѣльторѣѹ дн анѣл трекеѣтъ;
ачест тѣмн съ днтресѣинцазѣ маѣ
мѣлт дн стилѣл исторѣк.

le passé indéfini

трекѣтъл нехотържт

Аратъ сеаѹ о лѣкраре трекеѣтъ дн-
трѣ о време че нѣ есте хотържт,
сеаѹ о лѣкраре каре есте преа
апрошѣтъ де мѣнѣтъл дн каре
съ ворвеще, *j'ai écrit* аужоур-
d'hui, ам скрѣ астѣзѣ.

le passé anté-
rieur.

съвршитѣл маѣ дѣ-
маѣнѣ

Аратъ о лѣкраре дн тѣмнѣл тре-
кеѣтъ днаѣнѣа ѡнѣѣлт трекеѣтъ, кѣ
ачеа дѣосѣвѣре нѣмаѣ къ чел дн
тѣѣ с'аѹ ѣѣкеѣтъ кѣ пѣѣѣн маѣ дн-
наѣнѣа челѣѣ ал доѣлеа. Ачест
тѣмн есте тотдеазна днсоѣѣт
де тѣмнѣл трекеѣтъ, шѣ пречедат
де *lors que seax quand. Quand*
j'eus lu, je partis, дѣпѣ че ам че-
тѣт, плекѣѣѹ.

le plus-que-
parfait.

Аратъ о лѣкраре трекеѣтъ нѣ нѣ-
маѣ дн сѣне днсѣшѣ, че шѣ днпрѣвѣре

маї мѣл де кѣт
сѣвршѣт

кѣтрѣ о алтѣ фѣптѣре де асѣмі-
неа кѣ тотѣл трекѣт. Елесте
ѣрмат де зѣчерѣле quand сеаѣ
lorsque. *J'avais fini, quand vous*
vîntes, сѣвршисем, кѣнд аї венѣт.

III. F U T U R.

кѣ 2. тѣмѣрї.

le futur

вѣиторѣл

Аратѣ о лѣкраре каре есте сѣ
се факѣ адекѣ: каре аре а сѣ
фаче де акѣм дѣнаѣте. *Je sortirai*
demain, воѣ ешї мѣне.

le futur an-
térieur.

вѣиторѣл маї дѣна-
ѣте сѣвршѣт.

Аратѣ о лѣкраре че аре а сѣ фа-
че дѣнаѣтеа знеї алте лѣкрѣрї
вѣиторѣл; ел тот деазна сѣ дѣ-
тревѣѣнцазѣ кѣ вѣиторѣл. *Quand*
j'aurai terminé votre portrait, je
vous l'enverrai, дѣнѣ че ждї воѣ
гѣтї портретѣл, цїл воѣ трї-
мете.

Пентрѣ а сѣ цѣтеа арѣта тоате ачесте дїосѣ-
бїте тѣмѣрї сѣ дѣндревѣѣнцазѣ, сеаѣ форме сѣм-
пле, прекѣм: *Je marche, пѣшеск; je lisais, че-*
теам; сеаѣ форме комѣсѣ: j'ai marché, ам
пѣшѣт; j'avais lu, четїсем; je serais estimé, ам-
фї кѣвѣт. Де аїче сѣ наск дозѣ фелѣрї де тѣм-

пѣрї: тїмнѣрї сїмпле, *les tems simples*, шї тїмнѣрї компѣсе, *les tems composés*.

Тїмнѣрїле сїмпле сѣнт ачеле, че нѣ съ дмпрѣмѣтъ нїчї кѣ ѣн тїмн дїн вервѣл *avoir* сеаѣ дїн вервѣл *être*, прекѣм *je chante*, кѣнт; *je finissais*, сѣѣршеам; *je reçus*, прїмїѣ &.

Тїмнѣрїле компѣсе сѣнт ачеле че дн ал-кѣтѣреа лор съ афлѣ вре ѣн тїмн дїн вервѣл *avoir* сеаѣ дїн вервѣл *être*, *j'ai chanté*, ам кѣнтат; *j'avais fini*, сѣѣршеам; *il était reçu*, ера прїмїт &.

Днсемнаре. Тїмнѣрїле компѣсе дмпрѣмѣтъ аексілерѣл сеаѣ ажетѣторѣл *avoir*:

1) Дн вервѣрїле актїве: *j'ai écrit*, ам скрїс; *nous avions lus*, ам четїт.

2) Дн чеа маї маре парте дїн вервѣрїле не-ѣтре: *j'ai dormi*, ам дормїт; *il a nui*, аѣ вѣтѣ-мат.

3) Дн оарешкаре вервѣрї шїперсонале: *il a fallu*, аѣ тревѣїт; *il a importé* д'аѣ интересат.

Тїмнѣрїле компѣсе дмпрѣмѣтъ аексілерѣл *être*:

1) Дн вервѣрїле пасїве; *je suis estimé*, сѣнт кѣїт; *ils étaient aimés*, ера кѣїїї.

2) Дн чел маї маре нѣмѣр дїн вервѣрїле

епиперсонале: *il est résulté*, с'аѣ дмфѣинчат; *il est arrivé des événements*, с'аѣ днтѣмплат дн тѣмплѣрї; шї дн оарешї каре вервѣрї неѣтре: *je suis tombé*, ам нїкат; *tu es allé*, аї мере &

3) Дн вервѣрїле пронѣменале, *je me suis flaté*, м'ам фѣлит; *nous nous sommes présentés*, ної н'їам дмфѣцшат.

Ов серваціѣ. Дн вервѣрїле пронѣменале, вервѣл *être* съ днтревѣинцазъ дн локѣл вервѣлѣї *avoir*, шї *je me suis trompé*, *nous nous sommes présentés*, днсъмнеазъ *j'ai trompé moi*, *nous avons présenté nous*. Шї ачаеста нѣ дїн алтѣ прїчинѣ де кѣт ка съ се факѣ пронѣнціа маї плѣкѣтъ шї се нѣ ватеме зрека.

Тїмнѣрїле вервѣрїлор съ маї дмпарт днкѣ, дн тїмнї днченѣторї, *primitifs*, шї дн тїмнї детрашї, *dérivés*; деспре ачесте дозѣ фелнѣрї де тїмнѣрї вом ворбї маї не ларг ла дмфор-мареа тїмнѣрїлор.

А скрїе сеаѣ а речїта зн верѣ кѣ тоате апле-кѣрїле модѣрїлор, а тїмнѣрїлор, а нѣмерелор шїа персоанелор съ нѣмеще а конѣзга, *conjuguer*.

Конѣзгаціїле сеаѣ класеле вервѣрїлор сжнт 4. че съ діосебеск днтре еле прїнсѣжршїтѣрїле *infinitifs* вѣлѣї презент сеаѣ нехотѣржторїкл де фацѣ.

Чеса дѣтѣй кондѣгаціе аре презентѣл инфинитивелѣй терминат дн *er* кѣм аімер а кѣбі.

Адеа дн *ir* кѣм финіг, а сѣжрші.

Атреиа дн *oir* кѣм ресевоіг, а прімі.

Анатра дн *re* кѣм рендре, а тримете, аѣ а дн-тоарче.

Маї смит дн лімба французаскѣ доѣ вербері *avoir*, а абеа; ші *être*, аѣ; че сенѣмоск Асксіліере сеаѣ ажѣтътоаре, *auxiliaires*, кѣчї а-жѣтъ а кондѣга не тоате челелалте вербері дн тїмѣрїле лор челе комѣсѣ.

Диченем маї дѣтѣй а кондѣга не ачесте Асксіліере, ші апої не челелалте патрѣ кондѣгації.

VERBE AUXILIAIRE AVOIR, A ABEA.

INDICATIF.

Tu avais.

Il ou elle avait.

Présent.

Nous avons.

Vous aviez.

Sing. J'ai, ам.

Ils ou elles avaient.

Tu as.

Il ou elle a.

Passé défini.

Plur. Nous avons.

Vous avez.

J'eus, абѣѣ.

Ils ou elles ont.

Tu eus.

Il ou elle eut.

Imparfait.

Nous eûmes.

J'avais. абѣам.

Vous eûtes.

Ils ou elles eurent. Futur antérieur:

Passé indéfini. J'aurai eu, воѣ ѣ авѣт.

J'ai eu, ам авѣт. Tu auras eu.

Tu as eu. Il ou elle aura eu.

Il ou elle a eu. Nous aurons eu.

Nous avons eu. Vous aurez eu.

Vous avez eu. Ils ou elles auront eu.

Ils ou elles ont eu.

CONDITIONNEL.

Passé antérieur. Présent.

J'eus eu, авѣсеѣ. J'aurais, ам авеа.

Tu eus eu. Tu auras.

Il ou elle eut eu. Il ou elle aurait.

Nous eûmes eu. Nous aurions.

Vous eûtes eu. Vous auriez.

Ils ou elles eurent eu. Ils ou elles auraient.

Plus-que-parfait. Passé.

J'avais eu, авѣсеем. J'aurais eu, ам ѣ авѣт.

Tu avais eu. Tu auras eu.

Il ou elle avait eu. Il ou elle aurait eu.

Nous avions eu. Nous aurions eu.

Vous aviez eu. Vous auriez eu.

Ils ou elles avaient eu. Ils ou elles auraient eu.

Futur. IMPÉRATIF.

J'aurai, воѣ авеа.

Tu auras.

Il ou elle aura.

Nous aurons.

Vous aurez.

Ils ou elles auront.

Фѣръ де 1-а персоа-
нѣ а сѣнгѣр: шѣ де а 3-а
пертрѣ амѣндѣѣ нѣме-
рѣ.

Aie, айѣ.

Ayons, **ABEM.**
Ayez, **ABEMĪ.**

Que vous ayez eu.
Qu'ils *ou* qu'elles aient eu.

SUBJONCTIF.

Plus-que-parfait.

Présent *ou* Futur.

Que j'eusse eu, **KA CЪ ФІИ**
ABET.

Que j'aie, **KA CЪ AM.**

Que tu eusses eu.

Que tu aies.

Qu'il *ou* qu'elle eût eu.

Qu'il *ou* qu'elle ait.

Que nous eussions eu.

Que nous ayons.

Que vous eussiez eu.

Que vous ayez.

Qu'ils *ou* qu'elles eussent eu.

Qu'ils *ou* qu'elles aient.

Imparfait.

INFINITIF.

Que j'eusse, **KA CЪ AM,**

Présent

Que tu eusses.

Avoir, **A ABA.**

Qu'il *ou* qu'elle eût.

Que nous eussions.

Passé.

Que vous eussiez.

Avoir eu, **ABI ABET.**

Qu'ils *ou* qu'elles eussent.

Passé.

PARTICIPE.

Que j'aie eu, **KA CЪ ФІИ**
ABET.

Présent.

Que tu aies eu.

Ayant, **ABEMĪ.**

Qu'il *ou* qu'elle ait eu.

Passé.

Que nous ayons eu.

Eu, ayant eu, **ABET.**

VERBE AUXILIAIRE ÊTRE, АФІ.

INDICATIF.

Tu es.

Présent.

Il *ou* elle est.

Je suis, **ЕЪ СМHT.**

Nous sommes.

Vous êtes.

Ils ou elles sont.

Imparfait.

J'étais, eram.

Tu étais.

Il ou elle était.

Nous étions.

Vous étiez.

Ils ou elles étaient.

Passé défini.

Je fus, ƒesĩ.

Tu fus.

Il ou elle fut.

Nous fûmes.

Vous fûtes.

Ils ou elles furent.

Passé indéfini.

J'ai été, am ƒoer.

Tu as été.

Il ou elle a été.

Nous avons été.

Vous avez été.

Ils ou elles ont été.

Passé antérieur.

J'eus été, ƒesĩ.

Tu eus été.

Il ou elle eut été.

Nous eûmes été.

Vous eûtes été.

Ils ou elles eurent été.

Plus-que-parfait.

J'avais été, ƒescecem.

Tu avais été.

Il ou elle avait été.

Nous avions été.

Vous aviez été.

Ils ou elles avaient été.

Futur.

Je serai, boĩ ƒi.

Tu seras.

Il ou elle sera.

Nous serons.

Vous serez.

Ils ou elles seront.

Futur antérieur.

J'aurai été, boĩ ƒi ƒoer.

Tu auras été.

Il ou elle aura été.

Nous aurons été.

Vous aurez été.

Ils ou elles auront été.

CONDITIONNEL.

Présent.

Je serais, am ƒi.

Tu serais.

Il ou elle serait.

Nous serions.

Vous seriez.

Ils ou elles seraient.

Passé

J'aurais été, am ƒi ƒoer.

Tu aurais été.

Il ou elle aurait été.

Nous aurions été.

Vous auriez été.

Ils ou elles auraient été.

IMPÉRATIF.

Фѣрь де 1-а персоанѣ а
сннгра: мн де а 3-а пер-
тнр амхндоѣ нмериле.

Sois, сѣи

Soyons, сѣим.

Soyez, сѣиѣ.

SUBJONCTIF.

Présent ou futur.

Que je sois, ка сѣиѣ.

Que tu sois.

Qu'il ou qu'elle soit.

Que nous soyons.

Que vous soyez.

Qu'ils ou qu'elles soient. Avoir été, а ѣи пост.

Imparfait.

Que je fusse, ка сѣиѣ.

Que tu fusses.

Qu'il ou qu'elle fût.

Que nous fussions.

Que vous fussiez.

Qu'ils ou qu'elles fussent. Êté, ayant été, пост.

Passé.

Que j'aie été, ка сѣиѣ пост

Que tu aies été.

Qu'il ou qu'elle ait été.

Que nous ayons été.

Que vous ayez été.

Qu'ils ou qu'elles aient été.

Plus-que-parfait.

Que j'eusse été, ка сѣиѣ

Que tu eusses été, пост.

Qu'il ou qu'elle eût été.

Que nous eussions été.

Que vous eussiez été.

Qu'ils eussent été.

INFINITIF.

Présent.

Être, аѣи

Passé.

Avoir été, а ѣи пост.

PARTICIPE.

Présent.

Êtant, сѣиѣд.

Passé.

Êté, ayant été, пост.

PREMIÈRE CONJUGAISON EN ER.

INDICATIF.

Présent.

J'aime, ѣубек.

Tu aimes.

Il aime.

Nous aimons.

Vous aimez.

Ils aiment.

Imparfait.

J'aimais, *любилъ.*

Tu aimais.

Il aimait.

Nous aimions.

Vous aimiez.

Ils aimaient.

Passé défini.

J'aimai, *любилъ.*

Tu aimas.

Il aimâ.

Nous aimâmes.

Vous aimâtes.

Ils aimèrent.

Passé indéfini.

J'ai aimé, *любилъ.*

Tu as aimé.

Il a aimé.

Nous avons aimé.

Vous avez aimé.

Ils ont aimé.

Passé antérieur.

J'eus aimé, *любилъ.*

Tu eus aimé.

Il eut aimé.

Nous eûmes aimé.

Vous eûtes aimé.

Ils eurent aimé.

Plus-que-parfait.

J'avais aimé, *любилъ.*

Tu avais aimé.

Il avait aimé.

Nous avions aimé.

Vous aviez aimé.

Ils avaient aimé.

Futur.

J'aimerai, *любилъ.*

Tu aimeras.

Il aimera.

Nous aimerons.

Vous aimerez.

Ils aimeront.

Futur antérieur.

J'aurai aimé, *любилъ.*

Tu auras aimé.

Il aura aimé.

Nous aurons aimé.

Vous aurez aimé.

Ils auront aimé.

CONDITIONNEL.

Présent.

J'aimerais, *любилъ.*

Tu aimerais.

Il aimerait.

Nous aimerions.

Vous aimeriez.

Ils aimeraient.

Passé.

J'aurais aimé, *любилъ.*

Tu aurais aimé.

Il aurait aimé.

Nous aurions aimé.
Vous auriez aimé.
Ils auraient aimé.

IMPÉRATIF.

Фѣрь де 1-а персоа-
нѣ а сѣгѣра: ми де а
3-а пертрѣ амѣндѣ
нѣмеріе.

Aime, ѣвѣще.
Aimons, съ ѣвѣм.
Aimez, ѣвѣцѣ

SUBJONCTIF.

Présent ou futur.

Que j'aime, ка съ ѣвѣск.
Que tu aimes.
Qu'il aime.
Que nous aimions.
Que vous aimiez.
Qu'ils aiment.

Imparfait.

Que j'aimasse, ка съ ѣвѣск.
Que tu aimasses.
Qu'il aimât.
Que nous aimassions.
Que vous aimassiez.
Qu'ils aimassent.

Passé.

Que j'aie aimé, ка съ фѣѣ
ѣвѣт.

Que tu aies aimé.

Qu'il ait aimé.

Que nous ayons aimé.

Que vous ayez aimé.

Qu'ils aient aimé.

Plus-que-parfait.

Que j'eusse aimé, ка съ фѣѣ
ѣвѣт.

Que tu eusses aimé.

Qu'il eût aimé.

Que nous eussions aimé.

Que vous eussiez aimé.

Qu'ils eussent aimé.

INFINITIF.

Présent.

Aimer, а ѣвѣ

Passé.

Avoir aimé, а фѣ ѣвѣт.

PARTICIPE.

Présent.

Aimant, ѣвѣнд.

Passé.

Aimé, aimée, ayant aimé,
ѣвѣт, ѣвѣтъ.

Асфел се конџѣтъ верьѣріле *chanter*, акжнта; *donner*, а да; *frapper*, а лові; *casser*, а стріка; *fouler*, а кълка; *porter*, а дѣче; *marcher*, а пьші; *tourner*, а дитѣрна; *marquer*, а днсьмна; *estimer*, а естїма; *jouer*, а цѣка; *tâcher*, а се сілі; *honorer*, а чїнстї; *pommer*, а нѣмі; *voler*, а звѣра, а фѣра; *louer*, а лѣда; *commander*, а порончі.

Бѣгърї де сеамъ асѣпра ѣнѣр верьѣрї де днтѣна конџѣгаціе.

1) Дн верьѣрїле термінате дн *ger*, г. требѣ ка пѣрѣреа, пентрѣ дѣлчеа пронѣнціе, съ фїе ѣрмат де ѣн е мѣт днаїнтеа гласнїчлор а, о: *Nous partageons*, дмпѣрїїм; *je mangeais*, мѣнкам; *il jugea*, цѣдекъ. Асфел се конџѣтъ:

Abréger, а скарта; *affliger*, а дитрїета; *allonger*, а лѣнці; *aggraver*, а дноржиджі; *corriger*, а дн дрепта; *plonger*, а акѣжнда; *dédommager*, а дїспѣгъзі; *interroger*, а дитрѣва; *juger*, а цѣдека; *ménager*, а ікономїсі; *nager*, а днота; *partager*, а дмпѣрїї; *ranger*, а ржиджі; *ravager*, а пѣстїї; *saccager*, а стѣрпї; *songer*, а гжидї; *venger*, а рѣвѣна; *voyager*, а кѣлѣторї. &

2) Верьѣрїле термінате дн *ser* кѣм *menacer*, а аменїнца; *annoncer*, а вестї; прїїмеск ѣн се дїл, сѣб. с, днаїнтеа гласнїчлор а, о, пентрѣ а дндѣлчі пронѣнціа: *je menaçais*, *vous annonçons*. Асфел се конџѣтъ:

Effacer, а шерце; *enfoncer*, а стрїка; *espacer*, а рѣрї; *avancer*, а днаїнтї; *exercer*, а се денрїнде; *forcer*, а сілі; *glacer*, а джїена;

дасер, а ледѣи; (афаче леац); nuancer, а възпсі къ похри; perser, а кортілі; prononcer, а пронънція; renoncer, а се лепѣда; tracer, а дѣсьма.

3) Вербъриле термінате дн инфинитив къ *eler* сеаѣ *eter*, към *appeler*, акіема; *niveler*, амъсѣра къ нівела; *jeter*, а арѣнка; *projeter*, а плънѣи; нѣ дндоеск негласничеле *l* ші *t* декѣт нѣмаѣ днаинтеа знѣи е мѣт: *j'appelle; j'appellerai, qu'il jette, il jetterait, &*. днсъ се ва зиче къ зн сінгѣр *l* сеаѣ къ зн *t*: *nous appelons, vous appelez, il jeta, ils jetèrent, &*. Пентрѣ къ гласника че ѣрмеазъ дѣпъ *l, t*, нѣ есте зн е мѣт. Асфел се конѣтѣ:

Acheter, а кмъпѣра; becqueter, а чѣокні, а чѣгълі; cacheter, а печетлі; crocheter, а дескіде къ кѣѣ спре а ѣѣра; décacheter, адеспечетлі; empaqueter, а дѣмакета; eprouseter, а скѣѣѣра де коле; étiqueter, а етікета, а пѣне зн мѣк дѣскріс спре а діоскѣи чева; feuilleter, а рѣсѣоѣ; fureter, а скочорі; jeter, а арѣнка; projeter, а плънѣи; rejeter, а реарѣнка; souffleter, а пѣлмѣи; — Amonceler, а грѣлмѣи; appeler, а кома; atteler, а дѣхама; bouffeler, а пѣкѣжѣи; carreler, а пардосі къ леснізі; chanceler, а се потікні; ciseler, а стрѣѣѣрѣи; déceler, а дескопері; ensorceler, а ѣермѣѣка; épeler, а сілапѣи; ficeler, а лега къ ѣѣарѣ; géler, а дѣгѣца; harceler, а дѣтѣрта, адѣца; peler, а кожѣи; rappeler, а рекома; renouveler, а реноі; & &

Дѣсьмнаре. Ачеастъ дѣаре амінте нѣ се апѣакъ ші ла вербъриле *céler*, а аскѣнде; *révéler*, адескопері; *empieter*, а дѣкотропѣи; *végéter*, а крѣме; & каре, сѣмршндѣсъ прѣн *éler, éter*, ші нѣ прѣн *eler, eter*, нѣ дндоеск нічі одатъ негласничеле *l, t, je cèle, tu révelles, il végète, que tu empîètes. &*

4) Вербъриле термінате дн партіціпіа деѣаѣ прѣн *iant* прѣкъм: *prier*, а рѣга; *lier*, а лега;

nier, а тъгдѣи; &. Акърора партиципіе де фаць есте, *priant, liant, niant*, еѣ дої і ла днтѣа шї ла адоа персоанъ а мѣлтѣратикѣлѣї де ла несѣвѣршитѣл моделѣї Арѣтъторѣ шї а презентѣлѣї де ла Сѣѣѡнктив: *nous priions, vous priez; que nous lions, que vous liez*. Асфел сѣ конѣугъ.

Allier, а аліа; amplifier, а лѣи; apprécier, а преѣи; associer, а днговѣрши; bonifier, а дмезнѣтъди; certifier, а мѣртѣриси; colorier, а колора; décrier, а фаче кѣноскѣт прин пѣзлїкаѣіе карѣл, вѣнзарѣа &; dédier, а дедїка; exrier, а изѣвї де вре о пїнъ; initier, а прїмі пе чїнева дн вре о компанїе сѣаї таїнъ &; manier, а мннѣи; négocier, а негоѣа; plier, а дн кѣжѣа; remercier, а мѣлѣѣи; sacrifier, а жѣртѣи; supplier, а рѣга; simplifier, а фаче сїмплѣ; terrifier, а днгрози; varier, а скїмѣа фелѣрїт; &.

5) Вѣрѣѣрїле термінате дн партиципіа презентѣ (дефаць) прин *yant*, прекѣм: *payer*, аплѣті; *ployer*, а се дндої; *appuyer*, а сѣ рѣѣѣма; &. акърора партиципіе презентѣ есте *payant, ployant, appuyant* еѣ ѣн у шї ѣн і ла днтѣа шї ла адоѣа персоанъ а мѣлтѣратикѣлѣї де ла несѣвѣршитѣл моделѣї Арѣтъторѣ шї де ла презентѣл Сѣѣѡнктивѣлѣї: *nous payions, vous ployiez; que nous payions, que vous ployiez*.

Дн сѣмнаре. Дн конѣѣгѣаѣа ачестор вѣрѣрї, се пѣне дн лок де у ѣн і днѣнѣтеа ѣнѣї е мѣт: *je ploie, tu essuies, j'appuierai, ils choient*. Асфел сѣ конѣугъ:

Balayer, а мѣѣѣра; bégayer, а гжнѣгѣвї; choyer, а пѣстра: sóloyer, а мерѣе алѣѣѣѣа кѣ чїнева; coudoyer, а изї кѣ котѣд вѣрѣѣлї;

déblayer, а доредика чева; défrayer, а пльті келтзыла; délayer, а тош, а свѣція; déployer, а достгиде; effrayer, а днешъжита; employer, а дитревица; ennuyer, а і се зрж; essayer, а черка; essuyer, а шерде; grasseyer, а ворні дн гжт, а зиче ръѣ r; louer, а мерде кж коравіа дн шезш; nettoyer, а шерде; jouer, а дшника; ostrouer, а дн гъдѣі; plancheyer, а пардосі кж скиндѣрі; rauger, а сжрја, а шерде; rudoyer, а се нзрта аспрѣ; tutoyer, а тсі, а зиче кзыва тот тѣ; &

6. Вербърїле термінате дн інфінітив прин *éer* прекѣм: *créer*, а пльзмѣі; *agréer*, а прїмі; а гъсі кѣвінчос; еѣ доі е альтѣреа ла презентѣл модѣлѣі Арѣтѣторїѣ, ла віиторѣл днтѣі, ла Кондіціонелѣл де Фанѣ, ла модѣл Порончіторїѣ, ла презентѣл Сѣвѣонктивѣлѣі шї ла партїцініа трекѣтъ вѣрѣтеаскъ: *je crée, tu crées, je créerai, je créerais, crée* &. Ла партїцініа трекѣтъ фемеаскъ, еле прїмескъ треі е: *une proposition agréée* о прознере прїмітъ. Асфел съ конѣтъ:

Agréer, а прїмі; *créer*, а пльзмѣі; *récréer*, а ренѣйица; *suppléer*, а цїне локѣл. &

SECONDE CONJUGAISON EN IR.

INDICATIF.

Présent.

Imparfait.

Je finis, сѣвршескъ.

Je finissais, сѣвршеам.

Tu finis.

Tu finissais.

Il finit.

Il finissait.

Nous finissons.

Nous finissions.

Vous finissez.

Vous finissiez.

Ils finissent.

Ils finissaient.

Passé défini.

Je finis, сѣхрмиѣ.

Tu finis.

Il finit.

Nous finîmes.

Vous finîtes.

Ils finirent.

Passé indéfini.

J'ai fini, ам сѣхрми.

Tu as fini.

Il a fini.

Nous avons fini.

Vous avez fini.

Ils ont fini.

Passé antérieur.

J'eus fini, сѣхрмиѣ.

Tu eus fini.

Il eut fini.

Nous eûmes fini.

Vous eûtes fini.

Ils eurent fini.

Plus-que-parfait.

J'avais fini, сѣхрмиѣем.

Tu avais fini.

Il avait fini.

Nous avions fini.

Vous aviez fini.

Ils avaient fini.

Futur

Je finirai, воѣ сѣхрми.

Tu finiras.

Il finira.

Nous finirons.

Vous finirez.

Ils finiront.

Futur antérieur.

J'aurai fini, воѣ ѣи сѣхр-
ми.

Tu auras fini.

Il aura fini.

Nous aurons fini.

Vous aurez fini.

Ils auront fini.

CONDITIONNEL.

Présent.

Je finirais, ам сѣхрми

Tu finirais.

Il finirait.

Nous finirions.

Vous finiriez.

Ils finiraient.

Passé.

J'aurais fini, ам ѣи сѣхр-
ми.

Tu aurais fini.

Il aurait fini.

Nous aurions fini.

Vous auriez fini.

Ils auraient fini.

IMPÉRATIF.

Фѣръ де 1-а персоа-

нъ а сѣнѣра: шѣ де а	Que tu aies fini.
3-а пентрѣ амѣндоѣ нѣ-	Qu'il ait fini.
мериле.	Que nous ayons fini.
Finis, сѣхршаще.	Que vous ayez fini.
Finissons, сѣхршии.	Qu'ils aient fini.
Finissez, сѣхршии.	Plus-que-parfait.

SUBJONCTIF.

Présent ou futur.	Que tu eusses fini.
Que je finisse, ка съ	Qu'il eût fini.
сѣхршеск.	Que nous eussions fini.
Que tu finisses.	Que vous eussiez fini.
Qu'il finisse.	Qu'ils eussent fini.
Que nous finissions.	
Que vous finissiez.	
Qu'ils finissent.	

INFINITIF.

	Présent.
Imparfait.	Finir, а сѣхрши.
Que je finisse, ка съ	Passé.
сѣхршеск.	Avoir fini, а ѳи сѣхрши.
Que tu finisses.	
Qu'il finit.	
Que nous finissions.	
Que vous finissiez.	
Qu'ils finissent.	

PARTICIPE.

	Présent.
	Finissant, сѣхршии.
	Passé.

Que j'aie fini, ка съ ѳи	Finir, а сѣхрши.
сѣхрши.	Finir, а сѣхрши.
	Finir, а сѣхрши.

De асѣмѣна се конѣгъ аѣртир, а дѣнциѣнда;
guérir, а тѣмѣдѣи; unir, а ѣни; ternir, а дѣнегри
чѣнстеа кѣива; embellir, а дѣфрѣмѣсеца; bannir,

а сѣргѣні; mûrir, а коаче; punir, а педепси; blanchir, а дналѣ; noircir, а днегрѣ чева; fléchir, а се дндоі; vieillir, а дмвѣтрѣні; pougir, а хрѣні; attendre, а эмлі; fournir, а да, а скоате, эн продѣкт; remplir, а эмпле; amollir, а дмѣна; saisir, а апѣка.

Бѣгѣрѣ де сеамѣ асѣпра энор верѣвѣрѣ де ла адоѣа конѣнѣгаѣе.

1) Верѣвѣл *bénir*, а вѣнекѣвѣнѣта, аре доѣ партѣцѣпѣ трекѣте: *bénit, bénite*, кѣнд днѣсѣмнеазѣ сѣнѣцѣт прѣн о цѣремонѣе релѣгѣоасѣ: de *Peau bénite*, апѣ сѣнѣцѣтѣ сеаѣ агѣазѣмѣ; du *rain bénit*, пѣне сѣнѣцѣтѣ, нафорѣ сеаѣ літѣе; шѣ *béni, bénie* фаче кѣнд аре алѣ днѣсѣмнѣрѣ а верѣвѣлѣ: *peuple béni de Dieu*, попор вѣне кѣвѣнѣтат де Дзеѣ; *famille bénie du ciel*, фамѣліе вѣнекѣвѣнѣтатѣ де черѣ.

2) Верѣвѣл *haïr*, а ѣрѣ; е доѣѣ пѣнѣтѣрѣ (un tréma) асѣпра лѣѣ і дн тоатѣ конѣнѣгаѣа, афарѣ нѣмѣѣ де чѣле треѣ перѣсоане де ла сѣнѣгѣратѣкѣл прѣзентѣлѣ Індѣкатѣв: *je hais, tu hais, il hait*, шѣ ла адоѣа перѣсоанѣ а сѣнѣгѣратѣкѣлѣ де ла модѣл Імператѣв *hais*.

Днѣсѣмнѣаре. Ла амѣндозѣ перѣсоанѣле мѣлѣгѣратѣкѣлѣ де ла трекѣтѣл хотѣрѣт: *vous haïmes, vous haïtes* шѣ ла а трѣна перѣсоанѣ а сѣнѣгѣратѣкѣлѣ, де ла несѣвѣрѣшѣтѣл модѣлѣ сѣвѣнѣктѣв qu'il hait, чѣле доѣѣ пѣнѣтѣрѣ деасѣпра лѣѣ і се днѣпѣлѣдѣск прѣн эн акѣнѣнѣ чѣркѣнѣлѣске (?).

3) Вербъл *fleurir*, днтрєвѣнцат дн днцѣлес
 фїгєрат, адекъ ворбїнд де днавѣцїреа знеї дм-
 пьрѣцїї знор щїндї &. фаче *florissait* ла не-
 сѣвршїтєд індїкатївєлєї, шї *florissant* ла пар-
 тїцїїа презенть:

L'empire des Assyriens *florissait* à cette éro-
 que; alors les sciences *florissant* en Egypte, зм-
 пьрѣцїа Асїрїенїлєр дмфлорєа дн ачєасть єпо-
 хь; не кєнд щїнцєлє єра днфлорє дн Егїпет.

TROISIÈME CONJUGAISON EN OIR.

INDICATIF.

Passé défini.

Présent.

Je reçus, прїмїѣ.

Tu reçus

Il reçut.

Je reçois, прїмєск.

Tu reçois.

Il reçoit.

Nous recevons.

Vous recevez.

Ils reçoivent.

Nous reçûmes

Vous reçûtes.

Ils reçurent.

Passé indéfini.

J'ai reçu, ам прїмїт.

Tu as reçu.

Il a reçu.

Imparfait.

Je recevais, прїмєам.

Tu recevais.

Il recevait.

Nous recevions.

Vous receviez.

Ils recevaient.

Nous avous reçu.

Vous avez reçu.

Ils ont reçu.

Passé antérieur.

J'eus reçu, прїмїѣ.

Tu eus reçu.
 Il eut reçu.
 Nous eûmes reçu.
 Vous eûtes reçu.
 Ils eurent reçu.

Plus-que-parfait.
 J'avais reçu, пріміємъ.
 Tu avais reçu.
 Il avait reçu.
 Nous avions reçu.
 Vous aviez reçu.
 Ils avaient reçu.

Futur.
 Je recevrai, воѣ прімі.
 Tu recevras.
 Il recevra.
 Nous recevrons.
 Vous recevrez.
 Ils recevront.

Futur antérieur.
 J'aurai reçu, воѣ фі пріміт.
 Tu auras reçu.
 Il aura reçu.
 Nous aurons reçu.
 Vous aurez reçu.
 Ils auront reçu.

CONDITIONNEL.
 Présent.
 Je recevrais, ам прімі.
 Tu recevrais.
 Il recevrait.

Nous recevriens.
 Vous recevriez.
 Ils recevraient.

Passé.
 J'aurais reçu, воѣ фі пріміт.
 Tu aurais reçu.
 Il aurait reçu.
 Nous aurions reçu.
 Vous auriez reçu.
 Ils auraient reçu.

IMPÉRATIF.
 Фѣрь де 1-а персоа-
 нѣ а сінгѣра: ші де а
 3-а пентрѣ амѣндѣѣ нѣ-
 меріе.
 Reçois, прімеце.
 Recevons, съ прімімъ.
 Recevez, съ пріміці.

SUBJONCTIF.
 Présent ou futur.
 Que je reçoive, ка съ прі-
 меск.
 Que tu reçoives,
 Qu'il reçoive.
 Que nous recevions.
 Que vous receviez.
 Qu'ils reçoivent.

Imparfait.
 Que je reçusse, ка съ прі-
 меск.

Que tu reçusses.	Que nous eussions reçu.
Qu'il reçût.	Que vous eussiez reçu.
Que nous reçussions.	Qu'ils eussent reçu.
Que vous reçussiez.	
Qu'ils reçussent.	

INFINITIF.

Passé.	Présent.
Que j'aie reçu, ка съ фиѣ примит.	Recevoir, а примит.
Que tu aies reçu.	Passé
Qu'il ait reçu.	Avoir reçu, а фи примит.
Que nous ayons reçu.	
Que vous ayez reçu.	
Qu'ils aient reçu.	

PARTICIPE.

Plus-que-parfait.	Présent.
Que j'eusse reçu, ка съ фиѣ примит.	Recevant, примит.
Que tu eusses reçu.	Passé.
Qu'il eût reçu.	Reçu, reçue, ayant reçu, примит.

Де асѣминеа се конѣугъ *apercevoir*, а ведеа; *concevoir*, а зѣмислі, а днцелече; *percevoir*, а пѣтрѣнде.

Бѣгѣрї де сеамѣ асѣпре знор вервѣрї де ла а трїа конѣугаѣіе.

Днѣре вервѣрїле де а трїа конѣугаѣіе, нѣмаї ачеле че се термінеазѣ дн *avoir* се конѣугъ ка вервѣл *recevoir*. Тоате челелалте вервѣрї дн *oir*, кѣм *voir*, а ведеа *mouvoir*, амїшка; *savoir*, а щї & се конѣугъ нерегѣлат, дѣпре кѣм се ва арѣта маї днаїнте.

Devoir, а се дндаторі, ші *redevoir*, а маї рѣ-
мшеа даторѣ; прімеск эн акцент чірконфлекс
ла партіціпіа бѣрбѣтеаскѣ: *dû, redû*.

QUATRIÈME CONJUGAISON EN RE.

INDICATIF.

Présent.

Je rends, днторк.

Tu rends.

Il rend.

Nous rendons.

Vous rendez.

Ils rendent.

Imparfait.

Je rendais, днторчеам.

Tu rendais.

Il rendait.

Nous rendions.

Vous rendiez.

Ils rendaient.

Passé défini.

Je rendis, днторсеѣ.

Tu rendis.

Il rendit.

Nous rendîmes.

Vous rendîtes.

Ils rendirent.

Passé indéfini.

J'ai rendu, ам днторс.

Tu as rendu.

Il a rendu.

Nous avons rendu.

Vous avez rendu.

Ils ont rendu.

Passé antérieur.

J'eus rendu, днторсеѣ.

Tu eus rendu.

Il eut rendu.

Nous eûmes rendu.

Vous eûtes rendu.

Ils eurent rendu.

Plus-que-parfait.

J'avais rendu, днторсе-

Tu avais rendu. сем.

Il avait rendu.

Nous avions rendu.

Vous aviez rendu.

Ils avaient rendu.

Futur.

Je rendrai, воѣ днторче.

Tu rendras.

Il rendra.

Nous rendrons.

Vous rendrez.

Ils rendront.

Futur antérieur. Rendez, триметри.

J'aurai rendu, воѣ ѳи

дѣторѣ.

SUBJONCTIF.

Tu auras rendu. Présent ou futur.

Il aura rendu. Que je rende, ка съ

Nous aurons rendu. дѣторѣ.

Vous aurez rendu. Que tu rendes.

Ils auront rendu. Qu'il rende.

Que nous rendions.

CONDITIONNEL.

Que vous rendiez.

Présent.

Qu'ils rendent.

Je rendrais, ам дѣто-

Imparfait.

Tu rendrais. арче.

Que je rendisse, ка съ

Il rendrait.

дѣторѣ.

Nous rendrions.

Que tu rendisses.

Vous rendriez.

Qu'il rendit.

Ils rendraient.

Que nous rendissions.

Passé.

Que vous rendissiez.

J'aurais rendu, ам ѳи

Qu'ils rendissent.

дѣторѣ.

Passé.

Tu aurais rendu.

Que j'aie rendu, ка съ

Il aurait rendu.

ѳи дѣторѣ.

Nous aurions rendu.

Que tu aies rendu.

Vous auriez rendu.

Qu'il ait rendu.

Ils auraient rendu.

Que nous ayons rendu.

Que vous ayez rendu.

IMPÉRATIF.

Qu'ils aient rendu.

Фѣръ дѣ 1-а персо-

Plus-que-parfait.

анъ а сѣнѣра: шѣ дѣ

Que j'eusse rendu, ка съ

а 3-а пертрѣ амжн-

ѳи дѣторѣ.

дѣоъ нѣмериле.

Que tu eusses rendu.

Rends, тримете.

Qu'il eût rendu.

Rendons, съ триметем.

Que nous eussions rendu.

Que vous eussiez rendu. **PARTICIPE.**

Qu'ils eussent rendu. **Présent.**

INFINITIF. Rendant, диторкѣнд.

Présent. Passé.

Rendre, а дитораче. Rendu, rendue, ayant ren-

Passé. du, диторс, диторсѣ.

Avoir rendu, а ѿ диторсѣ.

Бѣтърї де сеамъ асѣпра знор вервѣрї
де ла а патра конџугаціе.

Днтре вервѣрїле де ачеастъ конџугаціе тер-
мінате дн *dre*, сжнт зніле каре, дн челе треї
персоане а сінгѣратїкѣлѣї прїимеск дн лок де
ds, ds, d, зн *s, s, t*; *je joins*, знеск; *tu joins, il*
joint. Ачесте вервѣрї сжнт нѣмаї ачеле каре
се сѣвршеск ла инфїнітїв прїн *indre* сеаѣ *soudre*,
прекѣм *peindre*, а зѣгрѣвї, а дескрїе; *craindre*,
а се теме; *joindre*, а зні; *absoudre*, а ерта па-
кателе; *résoudre*, а хотѣрї. & *je peins, tu peins*
il peint; *je crains, tu crains, il craint*.

§. 20.

Днсѣмнарѣ асѣпра ортографїеї челор
патрѣ конџугації.

Днтѣя персоанѣ а сінгѣратїкѣлѣї есте тот-
деазна сѣвршїтѣ дн *s*: *je finis, je donnais, je*
recevrais. Афарѣ нѣмаї:

1) Де презентѣл індїкатївѣлѣї шї де трекѣтел

хотѣхъ де ла дѣтѣя конжегаціе: *j'aime, je donne; j'aimai, je donnai.*

2) Де вѣторѣд абсолѣт, де презентѣл шѣ де имперфектѣл Сѣѣѣонтѣвѣлѣї дѣн тѣспатрѣ конжегаціе: *j'aimerai, que je finisse, que je reçusse.* Днѣс *pouvoir, valoir, vouloir*, прекѣм шѣ детраселе дѣн ачесте прѣмеск *x* дн лок де *s*: *je veux, je vaux, je veux.*

Адоа персоанѣ а сѣнгѣратѣкѣлѣї есте пѣрѣреа сѣжршѣтѣ дн *s*; *tu aimes, tu finissais, tu reçus.* Іар *pouvoir, valoir, vouloir* прѣмеск асѣмінеа *x* ла адоа персоанѣ: *tu veux, tu vaux, tu veux.*

Атрѣя персоанѣ а сѣнгѣратѣкѣлѣї есте тотдеаѣна сѣжршѣтѣ дн *t il donnait, il finit, il recevrait, qu'il prit.*

Афарѣ нѣмаї 1) де презентѣл Індѣкатѣвѣлѣї шѣ де трекѣтѣл хотѣхъ а дѣтѣї конжегації: *il aime, il donne; il aime, il donna.* 2) Де вѣторѣд шѣ де презентѣл Сѣѣѣонтѣвѣлѣї дѣн тѣспатрѣ конжегаціе: *il aimera, il finira, qu'il aime, qu'il reçoive.*

Дѣтѣя персоанѣ а мѣлтѣратѣкѣлѣї есте пѣрѣреа термінатѣ дн *s*: *nous aimons, nous finissons, nous recevons.*

Адоа персоанѣ а мѣлтѣратѣкѣлѣї есте тотдеаѣ

ѣна съвршитъ дн з: *vous aimez, vous finissez, vous recevez*. Афаръ нѣмаі кшнд чеа де пе эрмъ сілабъ есте мѣтъ: кѣчї атѣнче се пѣне с дн лок де з: *vous dites, vous files*.

Атріа персоанъ а мѣлтѣратїкѣлѣї есте пѣрѣ-
реа термінатъ дн *ent: ils aiment, ils finiraient, qu'ils reçoivent*. Афаръ нѣмаі де вїиторїѣ: *ils aimeront, ils recevront*; шї де презентѣл індїка-
тивѣлѣї а вервѣрілор че наѣ де кшт о сілабъ ла а трїа персоанъ дн ачест тімп: *ils ont, ils sont: ils vont*.

Вїиторїѣл шї Кондіціонѣлѣл нѣ прїмеск ѣн е
днїантеа сілабѣї чеї маї де пе эрмъ, декшт нѣ-
маї дн вервѣріле днтѣї конѣгації: *je prierai, tu prieras, j'étudierai, j'étudierais*; дечї прїн эр-
маре съ нѣсе скріе нїчї кѣм аша: *je venderai, je répondrais, rendre et répondre*, пентрѣ кѣ
еле нѣ сѣнт де днтѣя конѣгаціе.

Адоа персоанъ а сїнгѣратїкѣлѣї де ла Імпера-
тив есте ассемїнеа кѣ чеа днтї а презентѣлѣї
де ла індїкатив: *donne (je donne) finis (je finis)*.
Дечї съ скріе *travaille, cueille*, шї нѣ *travailles, cueilles*, афаръ нѣмаї дакъ Імперативѣл нѣ ва фї
эрматде ѣн *y* сеаѣ де пронѣмеле *en: travailles-y donne-en*.

Днтѣя шї адоа персоанъ а мѣлтѣратїкѣлѣї де

ла трекѣтѣл хотѣрѣт еѣ ѣн акцент чѣрконфлекс
ла вокала че днаѣнтеазѣ не чеа де не ѣрмѣ сѣлабѣ:
*nous eûmes, vous parlâtes, nous fîmes, vous
vîtes.*

Имперфектѣл Сѣбѣонтѣвлѣѣ е доѣ ss ла тоате
персоанеле: *que j'aimasse, que tu finisses, que nous
reçussions.* Афарѣ де а тѣна персонаѣ а сѣнтѣ-
ратѣвлѣѣ че прѣмеще ѣн t, шѣ ѣн акцент чѣр-
конфлекс не вокала дѣн ѣрмѣ: *qu'il aimât, qu'il
reçût, qu'il vînt.*

Кѣнд нѣщѣне се дѣдоеще, адекъ нѣ поате фа-
че деосѣвѣре дѣн ворѣѣ, дѣнтре трекѣтѣл хотѣрѣт,
il chanta, il fut, il eut, шѣ дѣнтре имперфектѣл
Сѣбѣонтѣвлѣѣ, *qu'il chantât, qu'il fût, qu'il eût,*
треѣѣе апоѣ ка сѣ се вадѣ дакъ дѣнцелесѣл дѣн
гѣдѣе де а зѣче ла мѣлтѣратѣк: *nous chantâmes,
nous fûmes, nous eûmes, ou nous chantassions,
nous fussions, nous eussions;* дѣн чеа дѣнтѣ дѣн
тѣмпларе, есте трекѣтѣл хотѣрѣт, шѣ дѣн чеа
де а доа есте имперфектѣл Сѣбѣонтѣвлѣѣ. Аша
дар се ва скѣрѣ кѣ трекѣтѣл хотѣрѣт: *il récla-
ma votre appui,* ел черѣ разѣмѣл тѣѣ, пенѣтрѣ кѣ
се поате зѣче ла мѣлтѣратѣк: *nous réclamâmes;*
Іар кѣ имперфектѣл Сѣбѣонкѣтѣвлѣѣ се ва скѣрѣ:
permettriez-vous qu'il réclamât votre appui, дѣн
гѣдѣѣ-вѣѣ ка ел сѣ чеарѣ разѣмѣл тѣѣ, пенѣтрѣ
кѣ дѣн мѣлтѣратѣк с'ар зѣче: *permettriez-vous que
nous réclamassions.*

Маї тоате верььріле че се дичене прін сіла-
беле *ac, af, al, an, ap, ar, as, at*, дндоеск кон-
сонанта лор. Екземпль *accoutumer*, а се депрінде;
affronter, а днфронта; *aller*, а мерде; *annoncer*,
а весті; *approuver*, а днтърі; *arrêter*, а арест-
тсі; *assurer*, а днкрдінца; *attirer*, а траде.
Тот ачеасть регълъ съ поате ьрма ші пентрѣ
верььріле че се дичен прін вокала *o*, кѣм: *oc-
casionner*, а прімі; *offenser*, а обиждсі; &.

Верььріле че съ дичен прін *ab, ad, ag, am, av*,
нѣ дндоеск нічі кѣм негласніка лор кѣм: *aban-
donner* а пърьсі; *adoucir*, а дндѣлчі; *agrandir*,
а мърі; *amener*, адѣче; *avilir*, а дндосі, а фе-
щелі; &, афарь нѣмаї де сінгърѣл верьь *additi-
onner*.

Тар кѣт пентрѣ верььріле че съ дичен прін
вокалеле *e, u, i*, сѣнт преа пѣціне ла нѣмър кѣм:
effacer, а щерде, се скріе кѣ дої *ff* де асемінеа
се вор скріе ші тоате верььріле че се дичен
прін *ef*: *effrayer*, а дн спѣмѣнта; *effectuer*, а
прічінсі; & &. Верььл *elever* съ скріе прін *en*
l, дечі съ вор скріе кѣ *en l* тоате верььріле дн
чепътоаре прін *el* кѣм: *éloigner*, а днпърта; *élu-
der*, а съ фері; & &.

Тоате верььріле акърора Інфінітѣв съ термінеа-
зѣ прін *ir* сѣнт де а доза кондугаціе, требьѣ

днсь а діосъбі не челе 12. зрмътоаре каре сжнт де а патра, пентрѣ къ съ термінеазъ дн *ire* пре-кѣм *dire*, а зиче; *lire*, а четі; *écrire*, а свріе; *confire*, а ферве захарікале; *cuire*, а коаче; *frire*, а фрице; *luire*, а лъчі; *maudire*, а бльстема; *nuire* а вѣтъма; *rire* а ріде, *suffire*, а дидестъла; *réduire*, а пріфаче; де асѣмінеа ші вервѣріле че се траг дін ачесте, кѣм *redire*, *relire*, *conduire* & &.

Тоате вервѣріле каре съ дичеп прін сілаба *en* съ скріѣ прін *en* ші нѣ *an* кѣм: *entendre*, а аззі; *envoyer*, а тримете; *enfreindre*, а кълка; *entourer*, а днѣнжѣра & &. Треѣсе днсь а съ діосъбі де ачаестъ регълъ челе патрѣ зрмътоаре: *amputer*, а тѣа; *anticiper*, а дмпърці; *amplifier*, а лъці; *ambitionner* а амбіціона.

Тоате вервѣріле сѣжршіте прін *éler*, *éter*, съ скімьбъ *é* днкіс дн *è* дескіс, дн лок де а дн доі консона *l* сеаѣ *t*, екземпле: *céler*, а скѣнде, *je cèle*; *empiéter* а дъръма, *que j'empiète*.

Днчелелалте вервѣрі дн *er*, дн каре сілаба сѣжршітъ есте пречедать де зн *è* днкіс сеаѣ де зн *e* мѣт съ скімьбъ *e* мѣт сеаѣ *é* днкіс дн *è* дескіс днаштеа сілабеі мѣте: *posséder*, *je possède*; *mener*, *je mène*.

ВЕРЬЪРІ.

Конѣгате къ дитреваре.

§. 21.

Фіидъ къ дн ворьъ нещїе дитимнїе грестате къ верьъріле дитревьтоаре, аної спре а се де-прїнде амфьцошем аїче ен модел де челе патрѣ конѣгациї.

Еле съ традѣн ромжнеше тот дѣпъ кѣм сжит шї дн французесе адекъ пїндѣсь пронѣмеле персоанѣ 1-а, а 2-а ссаѣ а 3-а дѣпъ верь: Aimé-je? нвеск-еѣ; Aimais-je? нвїтам-еѣ; Aimai-je? нвїї-еѣ; Ai-je aimé? нвїт-ам-еѣ; Avais-je aimé? нвїт-ам-фост-еѣ; Aimerais-je? нвї-воѣ-еѣ; Aurai-je aimé? нвї-воѣ фї-еѣ; Aimerais-je? нвї-аш-еѣ; Aurais-je aimé? нвїт-аш фї еѣ; шї аша маї департе къ челедалте персоане шї къ челедалте конѣгациї пентрѣ тоате верьъріле.

INDICATIF.

PRÉSENT.

Aimé-je?	Finis-je?	Reçois-je?	„
Aimes-tu?	Finis-tu?	Reçois-tu?	Rends-tu?
Aime-t-il?	Finis-t-il?	Reçoit-il?	Rend-il?
Aimons-nous?	Finissons-nous?	Recevons-nous?	Rendons-nous?
Aimez-vous?	Finissez-vous?	Recevez-vous?	Rendez-vous?
Aiment-ils?	Finissent-ils?	Reçoivent-ils?	Rendent-ils?

IMPARFAIT.

Aimais-je?	Finissais-je?	Recevais-je?	Rendais-je?
Aimais-tu?	Finissais-tu?	Recevais-tu?	Rendais-tu?

Aimait-il ?	Finissait-il ?	Recevait-il ?	Rendait-il ?
Aimions-nous ?	Finissions-nous ?	Recevions-nous ?	Rendions-nous ?
Aimiez-vous ?	Finissiez-vous ?	Receviez-vous ?	Rendiez-vous ?
Aimaient-ils ?	Finissaient-ils ?	Recevaient-ils ?	Rendaient-ils ?

PASSÉ DÉFINI.

Aimai-je ?	Finis-je ?	Reçus-je ?	Rendis-je ?
Aimas-tu ?	Finis-tu ?	Reçus-tu ?	Rendis-tu ?
Aima-t-il ?	Finit-il ?	Reçut-il ?	Redit-il ?
Aimâmes-nous ?	Finîmes-nous ?	Reçûmes-nous ?	Rendîmes-nous ?
Aimâtes-vous ?	Finîtes-vous ?	Reçûtes-vous ?	Rendîtes-vous ?
Aimèrent-ils ?	Finirent-ils ?	Reçurent-ils ?	Rendirent-ils ?

PASSÉ INDÉFINI.

Ai-je aimé ?	Ai-je fini ?	Ai-je reçu ?	Ai-je rendu ?
As-tu aimé ?	As-tu fini ?	As-tu reçu ?	As-tu rendu ?
A-t-il aimé ?	A-t-il fini ?	A-t-il reçu ?	A-t-il rendu ?
Avons-nous aimé ?	Avons-nous fini ?	Avons-nous reçu ?	Avons-nous rendu ?
Avez-vous aimé ?	Avez-vous fini ?	Avez-vous reçu ?	Avez-vous rendu ?
Ont-ils aimé ?	Ont-ils fini ?	Ont-ils reçu ?	Ont-ils rendu ?

PLUS-QUE-PARFAIT.

Avais-je aimé ?	Avais-je fini ?	Avais-je reçu ?	Avais-je rendu ?
Avais-tu aimé ?	Avais-tu fini ?	Avais-tu reçu ?	Avais-tu rendu ?
Avait-il aimé ?	Avait-il fini ?	Avait-il reçu ?	Avait-il rendu ?
Avions-nous aimé ?	Avions-nous fini ?	Avions-nous reçu ?	Avions-nous rendu ?
Aviez-vous aimé ?	Aviez-vous fini ?	Aviez-vous reçu ?	Aviez-vous rendu ?
Avaient-ils aimé ?	Avaient-ils fini ?	Avaient-ils reçu ?	Avaient-ils rendu ?

FUTUR.

Aimerai-je ?	Finirai-je ?	Recevrai-je ?	Rendrai-je ?
Aimeras-tu ?	Finiras-tu ?	Recevras-tu ?	Rendras-tu ?
Aimera-t-il ?	Finira-t-il ?	Recevra-t-il ?	Rendra-t-il ?
Aimerons-nous ?	Finirons-nous ?	Recevrons-nous ?	Rendrons-nous ?
Aimerez-vous ?	Finirez-vous ?	Recevrez-vous ?	Rendrez-vous ?
Aimeront-ils ?	Finiront-ils ?	Recevront-ils ?	Rendront-ils ?

FUTUR ANTÉRIEUR.

Aurai-je aimé ?	Aurai-je fini ?	Aurai-je reçu ?	Aurai-je rendu ?
Auras-tu aimé ?	Auras-tu fini ?	Auras-tu reçu ?	Auras-tu rendu ?
Aura-t-il aimé ?	Aura-t-il fini ?	Aura-t-il reçu ?	Aura-t-il rendu ?
Aurons-nous aimé ?	Aurons-nous fini ?	Aurons-nous reçu ?	Aurons-nous rendu ?
Aurez-vous aimé ?	Aurez-vous fini ?	Aurez-vous reçu ?	Aurez-vous rendu ?
Auront-ils aimé ?	Auront-ils fini ?	Auront-ils reçu ?	Auront-ils rendu ?

CONDITIONNEL.

PRÉSENT.

Aimerais-je ?	Finirais-je ?	Recevrais-je ?	Rendrais-je ?
Aimerais-tu ?	Finirais-tu ?	Recevrais-tu ?	Rendrais-tu ?
Aimerait-il ?	Finirait-il ?	Recevrait-il ?	Rendrait-il ?
Aimerions-nous ?	Finirions-nous ?	Recevriions-nous ?	Rendriions-nous ?
Aimeriez-vous ?	Finiriez-vous ?	Recevr ez-vous ?	Rendr ez-vous ?
Aimeraient-ils ?	Finiraient-ils ?	Recevraient-ils ?	Rendraient-ils ?

PASSÉ.

Aurais-je aimé ?	Aurais-je fini ?	Aurais-je reçu ?	Aurais-je rendu ?
Aurais-tu aimé ?	Aurais-tu fini ?	Aurais-tu reçu ?	Aurais-tu rendu ?
Aurait-il aimé ?	Aurait-il fini ?	Aurait-il reçu ?	Aurait-il rendu ?
Aurions-nous aimé ?	Aurions-nous fini ?	Aurions-nous reçu ?	Aurions-nous rendu ?
Auriez-vous aimé ?	Auriez-vous fini ?	Auriez-vous reçu ?	Auriez-vous rendu ?
Auraient-ils aimé ?	Auraient-ils fini ?	Auraient-ils reçu ?	Auraient-ils rendu ?

Се vede дѣн таблoвъ алтѣрат къ:

1) Кътева нѣмре де тѣмпрѣ нѣ съ пот дѣтребѣица къ дѣтребаре; ачесте сѣнт: трекѣтъ.л. антеріор, Императивъ.л, тѣмпрѣле моделѣ Сѣвдонктѣ шѣ ачеле а Инфѣнѣтивъ.лѣ.

2) Къ вербъ.л *rendre* нѣ съ дѣтребѣицазъ къ дѣтребаре ла дѣтѣя персоанъ а сѣнгѣративъ.лѣ де ла презентъ.л Индикативъ.лѣ; де асѣмѣнеа ѣрмеазъ къ тоате вербѣрѣ.ле каре, дѣн ачест тѣмп шѣ дѣн ачестъ персоанъ, н'аѣ декѣт о сѣлабъ, орѣ шѣ де каре конѣгацие вор фѣ. Асфел дѣтребѣицареа нѣ дѣтѣдѣе де а съ зѣче: *prends-je? tends-je? tais-je? mens-je? sers-je?* &. декѣт

се дъ о алтъ скѣмваре фрасѣлѣ, шѣ съ зѣче: *est-ce que je prends? est-ce que je tais? est-ce que je mens?* Тотѣш днтре вѣнцареа днгъдѣ де а съ зѣче, *fais-je? dis-je? dois-je? vois-je? ai-je? suis-je? vais-je?*

3) Къ съ пѣне трѣсътѣра вѣнреї днтре верѣ шѣ съвѣкт, кѣнд верѣл есте дн ѣн тѣмп сѣмплѣ. *finissais-je? rendis-je?* шѣ трѣсътѣра вѣнреї днтре верѣл аѣксѣлѣер шѣ днтре съвѣкт, кѣнд верѣл есте дн ѣн тѣмп компѣс: *avait-il aimé? eurent-ils reçu?*

4) Къ, кѣнд верѣл съ сѣвршеше прѣн о гласнѣкъ, съвѣктѣл *il, elle, on,* есте днѣнтат де лѣтера сѣфонѣкъ *t* (*) каре съ пѣне днтре доѣъ трѣсътѣрѣ де вѣнре: *aime-t-il? aime-t-elle? a-t-on aimé?*

5) Къ е мѣт че термѣнеазъ верѣл съ скѣмѣ дн *é* днѣкѣ днѣнтѣа пронѣмелѣї *je, aimé-je? eussé-je aimé?*

6) Дн сѣвршѣт, кѣнд пѣшѣне аре вре о дндоналъ де трѣѣе а съ свѣрѣ *aimé-je? eussé-je aimé-je?* пѣнт; ѣ къ амѣндѣѣ съ рѣспѣнд тот ѣна, атѣнче есте де трѣѣнцъ де а вѣдеа дѣкъ, лѣпѣдѣн-

(*) Съ взмѣше лѣтеръ сѣфонѣкъ, лѣтера че вѣ съ днтре вѣнцазъ дѣкѣт пѣмаї спре а дндѣлѣчѣ пронѣндѣа. Лѣсѣе есте *t* дн: *parla-t-il* шѣ е дн *il mangea, il jugea.* &

дѣсь форма дитревьтоаре, съ каптъ *j'aime* сеаѣ *j'aimai*. Дн чел д'н тѣ каз есте презентѣл Индикативѣлѣи, шѣ требѣе а съ скріе *aimé-je?* днал доілеа каз, есте трекѣтѣл хотърѣт, шѣ требѣе а съ скріе *aimai-je?* екземпле: *chanté-je maintenant?* адекъ *est-ce que je chante maintenant?* кѣнт-еѣ акѣм; ачестаі презентѣл Индикативѣлѣи. *Chantai-je hier?* адекъ *est-ce que je chantai hier?* Че кѣнтѣѣ-еѣ іері; ачестаі трекѣтѣл хотърѣт. Ърмѣнд дн ачест кѣп лесне съ кѣноаще къ нѣ съ поате скріе *eussai-je? puissai-je? dussai-je?* пентрѣ къ конѣгаціа нѣчѣ одатъ нѣ дмѣпошазъ о асфел де формѣ де тѣмп. *Jeussai, je puissai, je dussai.*

§. 22.

Дмформарса тѣмпѣрілор.

Ам зѣс ла фаца 57. кѣм къ тѣмпѣріле верѣврѣлор съ дмпарт дн тѣмпѣрѣ прѣмітѣіве, *tems primitifs* шѣ дн тѣмпѣрѣ детресе, *tems dérivés*.

Тѣмпѣріле прѣмітѣіве сѣнт ачеле че ажѣтъ а дмформа пе тоате челелалте; шѣ сѣнт нѣмаі чѣнчѣ:

Презентѣл Инфѣнітѣіве, *le présent de l'infinitif*.

Партѣіціпа презентѣ аѣ де фацѣ, *le participe présent*.

Партѣіціпа трекѣтъ, *le participe passé*.

Презентъ л Индикативъ лѣи, *le présent de l'indicatif.*

Ші трекътъл хотърят. *le passé défini.*

Инфинитивъ л формеазъ дозъ тимпері:

1) Віиторъ л абсолют се фаче прии скімбареа лѣи *r, re*, сеаѣ *oir* ѡи *rai*: *aimer, j'aimerai; finir, je finirai; rendre, je rendrai; recevoir, je recevrai.*

2) Кондіціонелъ л де фачъ, прии скімбареа лѣи *r, re*, сеаѣ *oir* ѡи *rais*, *aimer, j'aimerais; finir, je finirais; rendre, je rendrais; recevoir, je recevrais,*

Партиципіа презентъ л формеазъ треі тимпері.

1) Пе челе треі персоане а мѣлтеративъ лѣи де ла презентъ л Индикативъ лѣи, прии скімбареа лѣи *ant*, ѡи *ous, ex, ші ent*; *donnant, nous donnons, vous donnez, ils donnent; finissant, nous finissons, vous finissez, ils finissent* &c.

2) Пе имперфектъ л Индикативъ лѣи, прии скімбареа лѣи *ant*, ѡи *ais*: *donnant; je donnais, finissant, je finissais.*

3) Пе презентъ л Същоптивъ лѣи прии скімбареа лѣи *ant* ѡи *e*: *aimant, que j'aime; finissant, que je finisse; rendant, que je rende.* Афаръ де веревріле де ла а триа кондѣгаціе чо

скімеъ не *avant* ии *oive*: *apercevant, que j'aperçoive.*

Партиціпіа трекътъ формаазъ не тоате тѣмърїле компъсе прии адѣторїал верьвѣлѣ *avoir* сеаъ а верьвѣлѣ *être*: *j'ai estimé, je suis estimé; il avait fini, il était fini* §. §.

Презентъл Индікативълѣі формаазъ не модъл Порончиторѣ прии скоатореа пропѣмелор че пїн лобъл де себіект *je donne, donne; nous donnons, donnons; vous donnez, donnez.*

Трекътъл хотържт формаазъ не імперфектъл Сѣбѣоптивълѣі прии скїмбареа лѣі *ai* ии *asse*, пентрѣ чеа дитѣ конѣгацие, шї прии адѣѣпїреа лѣі *se*, пентрѣ челедлате треї: *je donnai, que je donnasse; je finis, que je finisse; je reçus, que je reçusse,*

§. 23

Конѣгациа верьверїлор пѣтїмітоаре,
des verbes passifs.

Пентрѣ тоате верьверїле пѣтїмітоаре есте нѣмаї о сїнгъръ конѣгацие; еа съ алектъсше дїн азкзілеръл *être* ии тоате тѣмърїле сеале, шї дїн партиціа верьвѣлѣ актїв че съдъ спре а съ конѣгга пѣтїміторѣ. Верьверїле пѣтїмітоаре

пе аў пічї о скімваре дн традѣчереа тїмперїлор;
щїндѣсь бїне традѣче верьєл *être*, шї партиціпіа
трекєтъ а верьєлєї че съ конуєтъ апої съ поа-
те слєжі ла тоате верьєрїле.

INDICATIF.

Présent.

Je suis aimé *ou* aimée.

Tu es aimé.

Il est aimé.

Nous sommes aimés *ou*
aimées.

Vous êtes aimés.

Ils sont aimés.

Imparfait.

J'étais aimé *ou* aimée.

Tu étais aimé.

Il était aimé.

Nous étions aimés.

Vous étiez aimés.

Ils étaient aimés.

Passé défini.

Je fus aimé *ou* aimée.

Tu fus aimé.

Il fut aimé.

Nous fûmes aimés.

Vous fûtes aimés.

Ils furent aimés.

Passé indéfini.

J'ai été aimé *ou* aimée.

Tu as été aimé.

Il a été aimé.

Nous avons été aimés.

Vous avez été aimés.

Ils ont été aimés.

Passé antérieur.

J'eus été aimé *ou* aimée.

Tu eus été aimé.

Il eut été aimé.

Nous eûmes été aimés.

Vous eûtes été aimés.

Ils eurent été aimés.

Plus-que-parfait.

J'avais été aimé *ou* aimée.

Tu avais été aimé.

Il avait été aimé.

Nous avions été aimés.

Vous aviez été aimés.

Ils avaient été aimés.

Futur.

Je serai aimé *ou* aimée.

Tu seras aimé.

Il sera aimé.

Nous serons aimés.

Vous serez aimés.

Ils seront aimés.

Futur antérieur. Que tu sois aimé.
J'aurai été aimé *ou* aimée. Qu'il soit aimé.
Tu auras été aimé. Que nous soyons aimés.
Il aura été aimé. Que vous soyez aimés.
Nous aurons été aimés. Qu'ils soient aimés.

Imparfait.
Vous aurez été aimés. Que je fusse aimé *ou* aimée.
Ils auront été aimés. Que tu fusses aimé.

CONDITIONNEL.
Présent.
Je serais aimé *ou* aimée. Qu'il fût aimé.
Tu serais aimé. Que nous fussions aimés.
Il serait aimé. Que vous fussiez aimés.
Nous serions aimés. Qu'ils fussent aimés.
Vous seriez aimés.

Passé.
Ils seraient aimés. Que j'aie été aimé *ou* aimée.
Conditionnel passé. Que tu aies été aimé.
J'aurais été aimé *ou* aimée. Qu'il ait été aimé.
Tu aurais été aimé. Que nous ayons été aimés.
Il aurait été aimé. Que vous ayez été aimés.
Nous aurions été aimés. Qu'ils aient été aimés.

Plus-que-parfait.
Vous auriez été aimés. Que j'eusse été aimé *ou* aimée.
Ils auraient été aimés. Que tu eusses été aimé.

IMPÉRATIF.
Sois aimé *ou* aimée. Qu'il eût été aimé.
Soyons aimés. Que nous eussions été aimés.
Soyez aimés. Que vous eussiez été aimés.
Qu'ils eussent été aimés.

SUBJONCTIF. **INFINITIF.**
Présent *ou* futur. **Présent.**
Que je sois aimé *ou* aimée. Etre aimé *ou* aimée.

Passé.   **Participe passé.**
 Avoir été aimé *ou* aimée.
PARTICIPE PRÉSENT Ayant été aimé *ou* aimée.
 Etant aimé *ou* aimée.

§. 24.

Концѣгація верьверітор неэтре, des
 verbes neutres.

Тимѣріе сѣмле а верьверітор неэтре сѣнт
 дн тоате дн токма моделѣрітор челор патрѣ кон-
 цѣгаціи. Дечі *régner*, а стьнези; ші *bondir*, а
 сьрі; се концѣгъ дн токма ка *aimer* ші *finir*.
 Чеа маі маре парте дін верьверіле неэтре се кон-
 цѣгъ дн тимѣріле компѣсе кѣ абвѣліерѣл *avoir*,
 тар зніле съ днтрѣвѣнцѣзъ кѣ верьвѣл *être*,
 ші сѣнт зрмѣтоареле 15, *aller*, а мерѣ; *arri-*
rer, а сосі; *décéder*, а мѣрі; *déchoir*, а бѣдеа;
descendre, а съ сковорі; *entrer*, а днтра; *mon-*
ter, а съ сѣі; *mourir*, а мѣрі; *naitre*, а пѣще;
partir, а плека; *passer*, а троче; *rester*, а рѣ-
 мѣнеа; *sortir*, а еші; *tomber*, а піка; *venir*, а
 вені; де а сѣмінеа ші тоате верьверіле компѣсе
 дін ачесте: *repasser*, *revenir* §.

INDICATIF.	Nous entrons.
Présent.	Vous entrez.
J'entre, днтрѣ.	Ils entrent.
Tu entres.	Imparfait.
Il entre.	J'entrais, днтрам.

Tu entras.	Il était entré.
Il entraît.	Nous étions entrés.
Nous entrions.	Vous étiez entrés.
Vous entriez.	Ils étaient entrés.
Ils entraient.	

Futur.

Passé défini.	J'entrerai, <i>воіъ ѱтра.</i>
J'entrai, <i>ѱтраѿ.</i>	Tu entreras.
Tu entras.	Il entrera.
Il entra.	Nous entrerons.
Nous entrâmes.	Vous entrerez.
Vous entrâtes.	Ils entreront.
Ils entrèrent.	

Futur antérieur.

Passé indéfini.	Je serai entré ou entrée,
Je suis entré ou entrée,	<i>ам ѱи ѱтраѿ.</i>
<i>ам ѱтраѿ.</i>	Tu seras entré.
Tu es entré.	Il sera entré.
Il est entré.	Nous serons entrés.
Nous sommes entrés.	Vous serez entrés.
Vous êtes entrés.	Ils seront entrés.
Ils sont entrés.	

CONDITIONNEL.

Passé antérieur.	Présent.
Je fus entré ou entrée	J'entrerais, <i>ам ѱтра.</i>
<i>ам ѱост ѱтраѿ</i>	Tu entrerais.
Tu fus entré.	Il entrerait.
Il fut entré.	Nous entrerions.
Nous fûmes entrés.	Vous entreriez.
Vous fûtes entrés.	Ils entreraient.
Ils furent entrés.	
Plus-que-parfait.	Conditionnel passé.
J'étais entré ou entrée	Je serais entré ou entrée,
<i>ѱтраѿем.</i>	<i>ам ѱи ѱост ѱтраѿ.</i>
Tu étais entré.	Tu serais entré.

Il serait entré.	Que tu sois entré.
Nous serions entrés.	Qu'il soit entré.
Vous seriez entrés.	Que nous soyons entrés.
Ils seraient entrés.	Que vous soyez entrés.
	Qu'ils soient entrés.

IMPÉRATIF.

Entre, <i>входи</i> .	Plus-que-parfait.
Entrons, <i>входимъ</i> .	Que je fusse entré ou en-
Entrez, <i>входите</i> .	trée, <i>ка съ вѣѣ входи</i> .

SUBJONCTIF.

Présent ou futur.	Que tu fusses entré.
Que j'entre, <i>ка съ входи</i> .	Qu'il fût entré.
Que tu entres.	Que nous fussions entrés.
Qu'il entre.	Que vous fussiez entrés.
Que nous entrons.	Qu'ils fussent entrés.
Que vous entriez.	
Qu'ils entrent.	

INFINITIF.

Présent.
Entrer, <i>входити</i> .

Imparfait.

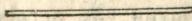
Que j'entrasse, <i>ка съ входи</i> .	Passé.
Que tu entrasses.	Etre entré ou entrée, <i>а</i>
Qu'il entrât.	<i>вѣ входи</i> .

PARTICIPE PRÉSENT

Que nous entrassions.	Entrant, <i>входящъ</i> .
Que vous entrassiez.	
Qu'ils entrassent.	

Passé

Que je sois entré ou en-	Participe passé.
trée, <i>ка съ вѣѣ входи</i> .	Entré, entrée, étant entré,
	<i>входи, входящъ</i> .

§. 23

Конѣгація верьврілор пропѣменале,
des verbes pronuminaux.

Верьвріле пропѣменале съ конѣгъ ри тѣмъ-
ріле компѣсе къ азкіліерѣд être. Іар ди челе-
лале тѣмърѣ дѣлѣ форма конѣгаціей ла каре
се редѣб.

INDICATIF.

Présent

Je me loue, мѣ лѣд.

Tu te loues.

Il se loue.

Nous nous louons.

Vous vous louez.

Ils se louent.

Imparfait.

Je me louais, мѣ лѣ-
ѣдам.

Tu te louais.

Il se louait.

Nous nous louions.

Vous vous louiez.

Ils se louaient.

Passé défini.

Je me louai, мѣ лѣ-
дѣѣ.

Tu te louas.

Il se loua.

Nous nous louâmes.

Vous vous louâtes.

Ils se louèrent.

Passé indéfini.

Je me suis loué ou louée

м'ам лѣѣдат.

Tu t'es loué

Il s'est loué.

Nous nous sommes loués.

Vous vous êtes loués.

Ils se sont loués.

Passé antérieur.

Je me fus loué ou louée,

м'ам фост лѣѣдат.

Tu te fus loué.

Il se fut loué.

Nous nous fûmes loués.

Vous vous fûtes loués.

Ils se furent loués.

Plus-que-parfait.

Je m'étais loué ou louée,

мѣ лѣдасем.

Tu t'étais loué.

Il s'était loué.

Nous nous étions loués.

Vous vous étiez loués.

Ils s'étaient loués.

Futur.

Je me louerai мѣ воѣ

лѣда.

Tu te louerás.

Il se louerá.

Nous nous louerons.

Vous vous louerez.

Ils se loueront.

Futur antérieur.

Je me serai loué ou

louée, м'ам ѿ лѣдат.

Tu te seras loué.

Il se sera loué.

Nous nous serons loués.

Vous vous serez loués.

Ils se seront loués.

CONDITIONNEL.

Présent.

Je me louerais, м'ам

лѣда.

Tu te louerais.

Il se loueráit.

Nous nous louerions.

Vous vous loueriez.

Ils se loueraient.

Conditionnel passé.

Je me serais loué ou lou-

ée м'ам ѿ пост. лѣдат.

Tu te serais loué.

Il se serait loué.

Nous nous serions loués.

Vous vous seriez loués.

Ils se seraient loués.

IMPÉRATIF.

Loue toi, ласдѣ-те.

Louons-nous, съ нѣ лѣ-

дѣм.

Louez-vous, съ въ лѣ-

дацѣ.

SUBJONCTIF.

Présent ou futur.

Que je me loue, ка съ мѣ-

лѣд.

Que tu te loues.

Qu'il se loue.

Que nous nous louions.

Que vous vous louiez.

Qu'ils se louent.

Imparfait.

Que je me louasse, ка съ

мѣ лѣд.

Que tu te louasses.

Qu'il se louât.

Que nous nous louassions. Que nous nous fussions
 Que vous vous louassiez. loués.
 Qu'ils se louassent. Que vous vous fussiez loués.
 Qu'ils se fussent loués.

Passé.

Que je me sois loué ou louée, ка съ мъ фиѣ лѣдат.

INFINITIF.

Que tu te sois loué.

Présent.

Qu'il se soit loué.

Se louer a ce лѣда.

Que nous nous soyons loués.

Passé.

Que vous vous soyez loués. S'être loué ou louée, a ce
 Qu'ils se soient loués. фи лѣдат.

PARTICIPE PRÉSENT.

Plus-que-parfait.

Se louant, лѣдѣнд-ѣсъ.

Que je me fusse loué ou louée, ка съ мъ фиѣ лѣдат.

Participe passé

Que tu te fusses loué.

S'étant loué ou louée, фи-
 инд лѣдат, сеаѣ лѣдаты.

Qu'il se fût loué.

§. 26.

Концѣгація вервѣрипор Имперсонале,
 des verbes impersonnels.

Вервѣриле Имперсонале дн тоате тимѣриле лор
 нѣ се концѣгъ декѣт нѣмаѣ дн а триа персоанѣ
 а синѣративѣлѣѣ.

INDICATIF.

Passé défini.

Présent.

Il fallut. требѣѣ.

Il faut, требѣе.

Imparfait.

Passé Indéfini.

Il fallait, требѣѣн.

Il a fallu, аѣ требѣѣт

Passé antérieur.	Imparfait.
Il eut fallu, требѣ.	Qu'il fallût, ка съ требѣ- наскѣ.
Plus-que-parfait.	Passé.
Il avait fallu, требѣше.	Qu'il ait fallu, ка съ ꙗе требѣит.
Futur.	Plus-que-parfait.
Il faudra, ва требѣи.	Qu'il eût fallu, ка съ ꙗе требѣит.
Futur antérieur	
Il aura fallu, ва ꙗе тре- бѣит.	

CONDITIONNEL.

Présent.
Il faudrait, требѣиа.
Conditionnel passé.
Il aurait fallu, ар ꙗе тре- бѣит.
(Фѣръ де Императив.)

SUBJONCTIF.

Présent.
Qu'il faille, ка съ тре- бѣнаскѣ.

INFINITIF.

Présent.
Falloir, а требѣи.
Passé.
Avoir fallu, а ꙗе требѣит.
(Фѣръ партиципіа пре- зентъ.)
Participle passé.
Ayant fallu, требѣит.

Днѣсъмнаре. Днтре вербѣриле Имперсонале
смит эниле че пріимеск вербѣл *être* дн тимпѣриле
лор челе компѣсе; ші се конѣгъ, дн аче-
сте тимпѣри, ка вербѣл нестрѣ *revenir*. Де а-
съминеа требѣе съ се конѣгѣ тимпѣри компѣши а
вербѣрилор имперсонале *il résulte, il survient*.
& &

Деспре вервѣріле нередѣлате, ші де спре вервѣріле дерфектїве. Des verbes irréguliers et des verbes défectifs.

Вервѣріле нередѣлате се нѣмеск ачеле акърора термінації дін тїмпѣріле прїмітїве ші дін тїмпѣріле детрасе, нѣ сжнт дїтоква кѣ ачеле а вервѣлѣї че лі слѣжеще дрепт модел.

Дечї эн верѣ поате фї нередѣлат дн доѣ кіпѣрї: сеаѣ дн тїмпѣріле прїмітїве сеаѣ дн тїмпѣріле детрасе. Де екземплѣ: *bouillir* есте нередѣлат дн доѣ тїмпѣрї прїмітїве, пентрѣ кѣ дн партїціпіа презентѣ, фаче *bouillant*, ші ла презентѣл Індїкатївѣлѣї *je vous*, нар нѣ *bouillissant*, *je bouillis*, прїїмінд термінаціїле *issant*, *is*, каре сжнт пентрѣ вервѣл *finir*. *Envoyer*, дін дїмпротївѣ, есте нередѣлат дн доѣ тїмпѣрї дерївате, кѣчї дн лок де а фаче, ла вїиторїѣ ші ла Кондїціонелѣл де фацѣ, *j'enverrai*, *j'enverrais*, скїмѣжнд, ка ші вервѣл *aimer*, че слѣжеще де модел, *г* дн *rai* ші дн *rais*, фаче *j'enverrai*, *j'enverrais*.

Орї кжт де нередѣлат ар фї эн верѣ, нередѣларїтѣїле нѣ сжнт де кжт нѣмаї дн тїмпѣріле сїмпле.

Вербъри дефективе се немеск ачеле, кърора лі лицъск оарекаре тѣмъри, сеаѣ оарекаре персоане не каре днтревѣнцареа нѣ лі днбѣвѣнцазъ; асфел есте вербъл *choir*, че нѣ съ днтревѣнцазъ декѣт нѣмаѣ да Инфинитѣв; де асѣмѣнеа шѣ вербъриле имперсонале, днтревѣнцате нѣмаѣ дн а тѣа персоанѣ а сингратикѣлѣи: *il importe, il importait, il importera, qu'il importe, &, &*.

Дагъ вербъл ліпѣще дѣн тѣмъриле примѣтиве, апоѣ де асѣмѣнеа ліпѣск шѣ тѣмъриле че дѣн ел се траг. Асфел *absoudre*, не авѣнд нічѣ кѣм трекътѣл хотѣрѣт, прѣн ѣрмаре нѣ аре нічѣ не имперфектѣл Сѣвѣнтѣвѣлѣи. Де асѣмѣнеа *braire*, не авѣнд дѣн тѣмъриле примѣтиве декѣт нѣмаѣ Инфинитѣвѣл сѣѣ шѣ презентѣл Индикатѣвѣлѣи *il brait*, апоѣ нѣ аре нічѣ имперфектѣл Индикатѣвѣлѣи нічѣ презентѣл Сѣвѣнтѣвѣлѣи, нічѣ тѣмърикомпѣсе, дн сѣѣршѣт нічѣ ѣнѣл дѣн тѣмъриле че се траг дѣн партѣципѣа презентѣ, дѣн партѣципѣа трекътѣ шѣ дѣн презентѣл хотѣрѣт фѣнд къ есте ліпѣт де челе треѣ тѣмъри примѣтиве.

Ачѣастѣ регѣлъ аре оарекаре ексѣпѣцѣи; днѣс ѣжѣт фѣарте пѣцѣне, каре се вор ведеа маѣ лѣмѣрѣт дн таблоѣл конѣгацѣилор вербърилор нерегѣлате.

Дн лімба францѣзаскъ се аѣлъ маѣ мѣлт де шаптезѣчѣ де вербъри нерегѣлате, аѣарѣ де челе

деривате; дн Таблоэл ермѣторѣ се въд тимѣри-
ле лор челе примитиве, кѣ ажѣторѣл кѣрора се
пот концѣга атѣт де лесне ка шѣ вервѣриле ре-
гѣлате.

ТИМѢРИЛЕ ПРИМИТИВЕ А ВЕРВѢРИМОР НЕРЕГѢЛАТЕ.

Презентѣл Инфинитив- влѣлѣ	Партиципіа дефацѣ	Партиципіа трекѣтѣ	Презентѣл Индикативу- лѣлѣ	Трекѣтѣл хотѣрѣт
----------------------------------	----------------------	-----------------------	----------------------------------	---------------------

ДНТѢА КОНЦѢГАЦИЕ.

Aller.	Allant.	Allé.	Je vais.	J'allai.	Мерѣ.
Envoyer.	Envoyant.	Envoyé.	J'envoie.	J'envoyai.	Тримѣте.

АДОА КОНЦѢГАЦИЕ.

Acquérir.	Acquérant.	Acquis.	J'acquiers.	J'acquis.	Кѣпѣта.
Bouillir.	Bouillant.	Bouilli.	Je bous.	Je bouillis.	Фѣрѣ.
Courir.	Courant.	Couru.	Je cours.	Je courus.	Алерга.
Cueillir.	Cueillant.	Cueilli.	Je cueille.	Je cueillis.	Кѣлѣѣ.
Dormir.	Dormant.	Dormi.	Je dors.	Je dormis.	Дормѣ.
Faillir.	Faillant.	Failli.	Je faux.	Je faillis.	Кѣдеа.
Fuir.	Fuyant.	Fui.	Je fuis.	Je fus.	Фѣѣ.
Mentir.	Mentant.	Menti.	Je mens.	Je mentis.	Минѣ.
Mourir.	Mourant.	Mort.	Je meurs.	Je mourus.	Мѣрѣ.
Offrir.	Offrant.	Offert.	J'offre.	J'offris.	Амѣѣѣѣ.
Ouvrir.	Ouvrant.	Ouvert.	J'ouvre.	J'ouvris.	Лескѣде.
Partir.	Partant.	Parti.	Je pars.	Je partis.	По нѣ.
Sentir.	Sentant.	Senti.	Je sens.	Je sentis.	Синѣ.
Sortir.	Sortant.	Sorti.	Je sors.	Je sortis.	Енѣ.
Tenir.	Tenant.	Tenu.	Je tiens.	Je tins.	Цѣнеа.
Tressaillir.	Tressaillant.	Tressailli.	Je tressaillie.	Je tressaillis.	Ресѣрѣ.
Venir.	Venant.	Venu.	Je viens.	Je vins.	Венѣ.
Vétir.	Vêtant.	Vêtu.	Je vêts.	Je vêtis.	Амѣрѣка.

АТРИА КОНЦѢГАЦИЕ.

Choir.		Déchu.	Je déchois.	Je déchus.	Кѣдеа.
Déchoir.		Echu.	J'échois.	J'échus.	Кѣдеа.
Echoir.	Échéant.	Falla.	Il faut.	Il fallut.	Пѣка.
Falloir.		Mû.	Je meus.	Je mus.	Тревѣлѣ.
Mouvoir.	Mouvant.	Plu.	Il pleut.	Il plut.	Мѣшка.
Pleuvor.	Pleuvant.	Pourvu.	Je pourvois.	Je pourvus.	Пѣга.
Pourvoir.	Pourvoyant.	Pu.	Je peux ou Je puis.		Се днѣрѣѣѣѣ
Pouvoir.	Pouvant.				Пѣтеа.

Презентъ л	Партіціпіа деѣаць	Партіціпіа трекътъ	Презентъ л	Трекътъ л	Трекътъ л хотърмт.
Prévaloir.	Prévalant.	Prévalu.	Je prévaux.	Je prévalus.	Ковършл.
S'asseoir.	S'asseyant.	Assis.	Je m'assieds.	Je m'assis.	Шідеа.
Savoir.	Sachant.	Su.	Je sais.	Je sus.	Щі.
Valoir.	Valant.	Valu.	Je vaux.	Je valus.	Прецаі.
Voir.	Voyant.	Vu.	Jé vois.	Je vis.	Відеа.
Vouloir.	Voulant.	Voulu.	Je veux.	Je voulus.	Вол.

АПАТРА КОНЦЪТАЦІЕ.

Absoudre.	Absolvant.	Absous (ab- soute au fem)	J'absous.		Ерта.
Battre.	Battant.	Battu.	Je bats.	Je battis.	Бате.
Boire.	Buvant.	Bu.	Je bois.	Je bus.	Бе.
Braire.			Il braie.		Раце.
Bruire.	Bruyant.				Взі.
Circonciere.	Circoncisant.	Circoncis.	Je circoncis.	Je circoncis.	Тъа дпрву.
Clore.		Clos.	Je clos.		Ликіде.
Conclure.	Concluant.	Conclu.	Je conclus	Je conclus.	Ликіеі.
Confire.	Confisant.	Confit.	Je confis.	Je confis.	Зъхърі.
Coudre.	Cousant.	Cousu.	Je couds.	Je cousis.	Коасъ.
Croire.	Croyant.	Cru.	Je crois.	Je crus.	Креде.
Croître.	Croissant.	Crû.	Je crois.	Je crus.	Креце.
Dire.	Disant.	Dit.	Je dis.	Je dis.	Зіче.
Éclore.		Éclos.	Il éclot.		Лмвочі.
Écrire.	Écrivant.	Écrit.	J'écris.	J'écrivis.	Скріе.
Exclure.	Excluant.	Exclu.	J'exclus.	J'exclus.	Депърта.
Faire.	Faisant.	Fait.	Je fais.	Je fis.	Фаче.
Joindre.	Joignant.	Joint.	Je joins.	Je joignis.	Жи.
Lire.	Lisant.	Lu.	Je lis.	Je lus.	Чети.
Luire.	Luisant	Lui.	Je luis.		Лъчі.
Maudire.	Maudissant.	Maudit.	Je maudis.	Je maudis.	Влѣтъма.
Mettre.	Mettant.	Mis.	Je mets.	Je mis.	Пъне.
Moudre.	Moulant.	Moulu.	Je mouds.	Je moulus.	Мъчна.
Naitre.	Naissant.	Né.	Je nais.	Je naquis.	Наше.
Nuire.	Nuisant.	Nui.	Je nuis.	Je nuisis.	Влѣтъма.
Prendre.	Prenant.	Pris.	Je prends.	Je pris.	Лжа.
Répondre.	Répondant.	Répondu.	Je répons.	Je répondis.	Ръкънде.
Résoudre.	Résolvant.	Résous, re- solu.	Je résous.	Je résolus.	Хотърі.
Rire.	Riant.	Ri.	Je ris.	Je ris.	Ріде.
Rompre.	Rompant.	Rompu.	Je romps.	Je rompis.	Ръмне.
Suffire.	Suffisant.	Suffi.	Je suffis.	Je suffis.	Лдестъла.
Suivre.	Suivant.	Suivi.	Je suis.	Je suivis.	Фрма.
Traire.	Trayant.	Trait.	Je traie.		Мълде.
Vaincre.	Vainquant.	Vaincu.	Je vaincs.	Je vainquis.	Лвинце.
Vivre.	Vivant.	Vécu.	Je vis.	Je vécus.	Ведъі.

Пентръ ка маї вїне съ се поатъ кѣноаще тоа-
те ачесте вервьрї нерегълате се ащерне аїче зн
табло маї пре ларг каре ва слѣжї ка зн модел
пентръ а съ дн лѣтѣра тоате педїчеле че нїщене
ар маї пѣтеа аве.

Absoudre. J'absous, tu absous, il absout; nous absolvons, vous absolvez, ils absolvent. J'absolvais, etc. J'ai absous, etc. J'absoudrai etc. Absous, absolvez. Que j'absolve, etc. Absolvant.

Acheter. J'achète, tu achètes, il achète; nous achetons, vous achetez ils achètent. J'achèterai, tu achèteras, etc. J'achèterais, tu achèterais; ceax J'achette, tu achettes, il achette, ils achettent.

Achever. J'achève, tu achèves il achève; nous achevons, vous achevez, ils achèvent. J'achèverai, tu achèveras, etc. J'achèverais, tu achèverais, etc. Achevant, achevé.

Acquérir. J'acquiers, tu acquiers, il acquiert; nous acquérons, vous acquérez, ils acquièrent; ceax. J'acquers, tu acquers, il-acquert; nous acquérons, vous acquérez, ils acquèrent. J'acquèrais, etc. J'acquies, etc. J'ai acquis etc. J'acquerraı, etc. Acquiers (ceax acquers), acquérez. Que j'acquière, que tu acquières, qu'il acquière; que nous acquèrions, que vous acquèriez, qu'ils acquièrent; ceax Que j'acquere, que tu acqueres, qu'il acquere, que nous acquèrions, que vous acquèriez, qu'ils acquèrent. Que j'acquisse, etc. Acquérant.

Aller. Je vais ceax je vas, tu vas, il va; nous allons, vous allez, ils vont J'allais. J'allai. Je suis allé. J'irai. J'irais. Va; allons, allez. Que j'aille, que tu ailles, qu'il aille; que nous allions, que vous alliez, qu'ils aillent. Que j'allasse, que tu allasses, qu'il allât, que nous allussions, que vous allassiez, qu'ils allassent. Allant, Allé.

S'en aller. Je m'en suis allé, je m'en étais allé; va-t-en, qu'il s'en aille; allons-nous-en, allez-vous-en, qu'ils s'en aillent; m'en irai-je, t'en irais-tu, s'en ira-t-il; nous en irons-nous. etc.

Appeler. J'appelle, j'appelais, j'appelai, j'appellerai. etc.

Appuyer. J'appuie, tu appuies, il appuie; nous appuyons, vous appuyez, ils appuient. J'appuyais, etc.; nous appuyions, vous appuyiez, ils appuyaient etc. J'appuiai, etc. Que j'appuie etc., que nous appuyions. que vous appuyiez, qu'ils appuient Appuyant. Appuyé.

Asséoir. J'assieds, tu assieds, il assied; nous asseyons, vous asseyez, ils asseient. J'asseyais, etc.; nous asseyions, etc. J'assis, etc. J'assiérai etc. J'assiérais etc. Assieds, asseyez. Que j'asseie, etc.; que nous asseyions, etc. Que j'assisse, etc. Asseyant.

Assiéger. J'assiége, tu assièges, il assiége; ils assiègent. Que j'assiège, que tu assièges, qu'il assiège; qu'ils assiègent.

Battre. Je bats, tu bats, il bats; nous battons, vous battez, ils battent. Je battais, etc. Je battis, etc. J'ai battu, etc. Je battrais, etc. Je battrais, etc. Bats, battez. Que je batte, etc. Que je battisse.

Bouillir. Je bous, tu bous, il bout, nous bouillons, vous bouillez, ils bouillent. Je bouillais, etc. Je bouillis, etc. J'ai bouilli, etc. Je bouillirai, etc. Je bouillirais, etc. Bous, bouillez. Que je bouillisse, etc. Bouillant.

Clore. Je clos, tu clos, il clot. J'ai clos, etc. Je clorai, tu cloras, il clora, etc. Je clorais, tu clorais, il clorait, etc. Clos.

Conclure. Je conclus, tu conclus, il conclut; nous concluons, vous concluez, ils concluent. Je conclusais, etc.; nous concluions, vous concluez, ils concluaient. Je conclus, tu conclus, il conclut; nous concluâmes, vous conclûtes, ils conclurent. J'ai conclu, etc. J'avais conclu, etc. Je conclurai, tu concluras, il conclura; nous conclurons, vous conclurez, ils concluront. Je conclurais, etc. Conclus, concluez. Que je conclue, etc.; que nous concluions, que vous concluez, qu'ils concluent. Que je conclusse, que tu conclusses, qu'il conclût.

Confier. Je me confie etc.; nous nous confions, etc. Je me confiais, etc.; nous nous confions. Je confiai, tu confias, il confia; nous confiâmes, vous confiâtes, ils confièrent. Je confierai, etc. Je confierais, etc. Confie, confiez-vous. Que je confie, etc.; que nous confions, etc. Que je confiasse, etc.; que nous confussions. Confiant.

Coudre. Je couds, tu couds, il coud; nous cousons, vous cousez, ils coustent. Je cousais, etc.; nous cousions, etc. Je cousis, etc. J'ai cousu, etc. J'avais cousu, etc. Je coudrai, etc. Je coudrais, etc. Couds, cousez. Que je couse, etc. Que je cousisses, que tu cousisses, qu'il cousit. Cousant.

Courir. Je cours, tu cours, il court; nous courons, vous courez, ils courent. Je courais, etc. Je courus, etc. J'ai couru, etc. J'avais couru, etc. Je courrai, tu courras, il courra; nous courrons, vous courrez, ils courront. Je courrais, etc. Cours, courez. Que je coure, etc. Que je courusse, que tu courusses, qu'il courût; que nous courussions, que vous courussiez, qu'ils courussent. Courant.

Couvrir. Je couvre, tu couvres, il couvre; nous couvrons, vous couvrez, ils couvrent. Je couvrais, etc. Je couvris, etc. J'ai couvert, etc. J'avais couvert, etc. Je couvrirai, etc. Je couvrirais, etc. Couvre, couvrez. Que je couvre, etc. Que je couvrissse, etc.; que nous couvrissions, que vous couvrissiez, qu'ils couvrissent. Couvrant.

Crier. Je crie, tu cries, il crie; nous crions, vous criez, ils crient. Je criais, tu criais, il criait; nous criions, etc. Je criai, etc. J'ai crié, etc. Je crierais, tu crieras, il criera; nous criions, vous crierez, ils crieront. Je crierais, etc. Crie, criez. Que je crie, etc. Que je criasse, etc. Criant.

Croire. Je crois, tu crois, il croit; nous croyons vous croyez, ils croient. Je croyais, etc.; nous croyions, vous croyiez, ils croyaient. Je crus, etc. J'ai cru, etc. Je croirai, etc. Je croirais, etc. Crois, croyez. Que je croie, etc.; que nous croyions, que vous croyiez, qu'ils croient. Que je crusse, que tu crusses, qu'il crût; que nous crussions, etc. Croyant.

Croître. Je crois, tu crois, il croit; nous croissons, vous croissez, ils croissent. Je croissais, etc. Je crâs, etc. J'ai crû, etc. Je croitrais, etc. Crois, croissez. Que je croisse, etc. Que je crusse, que tu crusses, qu'il crût; que nous crussions, etc. Croissant.

Cueillir. Je cueille, tu cueilles, il cueille; nous cueillons, vous cueillez, ils cueillent. Je cueillais, etc.; nous cueillions, vous cueilliez, ils cueillaient. Je cueillis, etc. J'ai cueilli, etc. Je cueillerai, etc. Je cueillerais, etc. Cueille, cueillez. Que je cueille, etc.; que nous cueillions, que vous cueilliez, qu'ils cueillent. Que je cueillisse, etc. Cueillant.

Décèler. Je décèle, tu décèles, il décèle; nous décèlons, vous décèlez, ils décèlent. Je décélaus etc. Je décélèrai etc. Je décélèrais, etc.

Déchoir. Je déchois, etc.; nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient, Je déchoyais, etc.; nous déchoyions, vous déchoyiez, ils déchoyaient. Je déchus etc. Je déchèrai, etc. Je déchèrais, etc. Que je déchoie, etc.; que nous déchoyions, que vous déchoyiez, qu'ils déchoient. Que je déchusse.

Dételer. Je détèle, etc. J'ai détélé, etc. Je détèlerai, etc.

Dissoudre. Je dissous, tu dissous, il dissout; nous dissolvons, vous dissolvez, ils dissolvent. Je dissolvais, etc. J'ai dissous, etc. Je dissoudrai, etc. Je dissoudrais, etc. Dissous, dissolvez. Que je dissolvise, etc. Dissolvant.

Échoir. Il échoit. J'échus. J'échèrai. J'échèrais. Que j'échusse, Échéant.

Employer. J'emploie, tu emploies, il emploie; nous employons, vous employez, ils emploient. J'employais, etc.; nous employions, vous employiez, ils employaient. J'employai etc. J'ai employé, etc. J'emploierai, tu emploieras, etc. J'emploierais, etc. Emploie, employez. Que J'emploie, etc.; que nous employions, etc. Que j'employasse etc. Employant.

Enjaveler. J'enjavelle. J'enjavelerai. J'enjavelerais; que j'enjavelle. Que j'enjavellasse.

Envoyer. J'envoie, tu envoies, il envoie; nous envoyons, vous envoyez, ils envoient. J'envoyais, etc.; nous envoyions, vous envoyiez, ils envoyaient. J'envoyai, etc. J'ai envoyé, etc. J'enverrai, etc. J'enverrais, etc. Envoie, envoyez. Que j'envoie, que tu envoies, qu'il envoie; que nous envoyions, que vous envoyez, qu'ils envoient. Que j'envoyasse, que tu envoyasses, qu'il envoyât; que nous envoyassions, etc. Envoyant.

Essuyer. J'essuie, tu essuies, il essuie; nous essuyons, vous essuyez, ils essuient. J'essuyais, etc.; nous essuyions, vous essuyiez, ils essayaient. J'essuyai, tu essuyas, il essuya; nous essuyâmes, vous essuyâtes, ils essayèrent. J'ai essuyé, etc. J'essuierai, etc. J'essuierais etc. Essuie, essuyez. Que j'essuie, que tu essuies, qu'il essuie; que nous essuyions, que vous essuyiez, qu'ils essuient. Que j'essuyasse, etc.; que nous essayassions, etc. Essuyant.

Extraire. J'extrais, tu extrais il extrait; nous extrayons, vous extrayez, ils extraient. J'extrayais, etc.; nous extrayions, etc. J'ai extrait, etc. J'extrairai, etc. J'extrairais, etc. Extrayez. Que j'extraie, etc. Que j'aie extrait etc. Extrayant. А скоате чена дин оаре че, а *скарта*.

Faillir. Nous faillons, vous faillez, ils faillent. Je faillis, tu faillis, il faillit; nous faillimes, vous faillites, ils faillirent. J'ai failli, etc. Je faillirai, je faillirais, etc. Que je faille, etc.; que nous faillions, etc. Que je faillisse, que tu faillisses, qu'il faillit; que nous faillissions, que vous faillissiez, qu'ils faillissent.

Faire. Je fais, tu fais, il fait; nous faisons, vous faites, ils font. Je faisais, etc. Je fis, tu fis, il fit; nous fimes, vous fites, ils firent. J'ai fait, etc. Je ferai, etc. Je ferais, etc. Fais, faites. Que je fasse, etc. Que je fisse, que tu fisses, qu'il fit; que nous fissions, que vous fissiez, qu'ils fissent.

Ficeler. Je ficèle, etc. Je ficélerai, etc. Je ficélerais, etc. Que je ficèle. *ceaş* Je ficelle, je ficellerai, etc. Que je ficelle.

Fouiller. Je fouille, etc.; nous fouillons, etc. Je fouillais, etc.; nous fouillions, etc. Je fouillai, etc. J'ai fouillé, etc. Je fouillerai, etc. Je fouillerais, etc. Fouille, fouillez. Que je fouille, etc.; que nous fouillions, etc. Que nous fouillions, etc. Fouillant.

Fuir. Je fuis, tu fuis, il fuit; nous fuyons, vous fuyez, ils fuient. Je fuyais, etc.; nous fuyions, vous fuyiez, ils fuyaient. Je fuis, tu fuis, il fuit; nous fuimes, vous fûtes, ils fuirent. J'ai fui. Je fuirai, etc. Je fuirais, etc. Fuis, fuyez. Que je fuie, que tu fuies, qu'il fuie; que nous fuyions, que vous fuyiez, qu'ils fuient. Que je fuisse, que tu fuisses, qu'il fuit, etc. Fuyant.

Hair. Je hais, tu hais, il hait; nous haïssons, vous haïssez, ils haïssent. Je

haïssais, tu haïssais, il haïssait; nous haïssions, vous haïssiez, ils haïssaient. J'ai haï, etc. Je haïrai, etc. Je haïrais, etc. Haïs, haïssez. Que je haïsse, etc. Que j'eusse haï, etc. Haïssant.

Jeter. Je jette, je jetais, etc. J'ai jeté, etc. Je jetterai, etc. Je jetterais. Que je jette etc; Que je jettasse etc.

Joindre. Je joins, tu joins, il joint; nous joignons, vous joignez, ils joignent. Je joignais, etc. Je joignis, etc. J'ai joint, ect. Je joindrai, etc. Je joindrais, etc. Joins, joignez. Que je joigne, etc. Que je joignisse, que tu joignisses, qu'il joignit; que nous joignissions, que vous joignissiez, qu'ils joignissent.

Languir. Je languis, tu languis, il languit; nous languissons, vous languissez. ils languissent. Je languissais, etc. Je languis, etc.; nous languîmes, vous languîtes, ils languirent. Je languirai, etc. Je languirais, etc. Languissez. Que je languisse, etc.

Mettre. Je mets, tu mets, il met; nous mettons, vous mettez, ils mettent. Je mettais, etc. Je mis, etc.; nous mîmes, nous mîtes, ils mirent. J'ai mis, etc. Je mettrai, etc. Je mettrais, etc. Mets, mettez. Que je mette, etc. Que je misse, que tu misses, qu'il mit; que nous missions, que vous missiez, qu'ils missent. Mettant. Mis.

Mordre. Je mords, tu mords, il mord; nous mordons, vous mordez, ils mordent. Je mordais etc. Je mordis, etc. J'ai mordu. Je mordrai, etc. Je mordrais, etc. Mords, mordez. Que je morde, etc.; que nous mordions, etc. Que je mordisse, etc.; que nous mordissions, etc. Mordant.

Moudre. Je mouds, tu mouds, il moule; nous moulons, vous moulez, ils moulent. Je moulais, etc. Je moulus, etc. J'ai moulu, etc. Je moudrai, etc. Je moudrais, etc. Mouds, moulez, etc. Que je moule, etc. Que je moulusse, etc. Moulant, etc.

Mourir. Je meurs tu meurs, il meurt; nous mourons, vous mourez, ils meurent. Je mourais, etc. Je mourus, etc. Je suis mort, etc. Je mourrai, tu mourras, il mourra; nous mourrons, vous mourrez, ils mourront. Je mourrais, etc. Meurs. mourez. Que je meure; que nous mourrions, que vous mourriez, qu'ils meurent. Que je mourusse, etc. Mourant.

Mouvoir. Je meus, tu meus, il meut; nous mouvons, vous mouvez, ils meurent. Je mouvais etc. Je mus, j'ai mu, je mouvais; je mouvais. Meus, mouvez. Que je meuve; que nous mouvions, que vous mouviez, qu'ils meurent. Que je musse. Mouvant.

Naître. Je nais, tu nais, il naît; nous naissons, vous naissez, ils naissent. Je naissais, etc.; nous naissions, etc. Je naquis, tu naquis, il naquit; nous naquîmes, vous naquîtes, ils naquirent. Je suis né, etc. Je naîtrai, tu naîtras, il naîtra; nous naîtrons, vous naîtrez, ils naîtront. Je naîtrais, etc.; nous naîtrions, etc. Que je naisse, etc.; que nous naissions, etc. Que je naquisse, que tu

naquisses, qu'il naquit; que nous naquissions, que vous naquissiez, qu'ils naquissent. Naissent.

Nétoyer. Je nétoie, tu nétoies, il nétoie; nous nétoyons, vous nétoyez, ils nétoient. Je nétoyais, etc.; nous nétoyions, vous nétoyez, ils nétoyaient. Je nétoyai, tu nétoyas, il nétoya; nous nétoyâmes, vous nétoyâtes, ils nétoyèrent. J'ai nétoyé. Je nétoierai, etc. Je nétoierais, etc.; nous nétoierions, etc. Nétoie, nétoyez. Que je nétoie, que tu nétoies, qu'il nétoie; que nous nétoyions, que vous nétoyez, qu'ils nétoient. Que je nétoyasse, que tu nétoyasses, qu'il nétoyât; que nous nétoyassions, etc. Nétoyant.

Obéir. J'obéis, tu obéis, il obéit; nous obéissons, vous obéissez, ils obéissent. J'obéissais, etc. J'obéis, etc. J'ai obéi, etc. J'obéirais, etc. Obéis, obéissez. Que j'obéisse, que tu obéisses, qu'il obéisse; que nous obéissions, que vous obéissiez, qu'ils obéissent. Obéissant.

Oindre. J'oins, tu oins, il oint; nous oignons, vous oignez, ils oignent. J'oignais, etc. J'oignis, etc. J'ai oint, etc. J'oindrai, etc. J'oindrais, etc. Oins, oignez. Que j'oigne, etc. Que j'oignisse, etc. Oignant.

Ouir. J'ois, tu ois, il oit; nous oyons, vous oyez, ils oient. J'oyais tu oyais etc. J'ouis, etc. J'ai oui, etc. J'oirai. J'oirais, etc. Que j'oie, etc. Que j'ouisse, que tu ouisses, qu'il ouisse; que nous ouissions, etc. Авестъ веръ на есте ничи към дитревъицад, де кят нума ла инфинитв, ла трекътъла хотарат ми дх тимъриде комъсе дин веръла ажквалер avoir mi din nariudinia Oui.

Paraître. Je parais, tu parais, il parait; nous paraissions, vous paraissez, ils paraissent. Je paraissais, etc.; nous paraissions, etc. Je parus, tu parus, il parut; nous parûmes, vous parûtes, ils parurent. J'ai paru, etc. Je paraîtrais, etc. Parais, paraissez. Que je parusse, que tu parusses, qu'il parût; que nous parussions, que vous parussiez, qu'ils parussent. Paraissant.

Perdre. Je perds, tu perds, il perd; nous perdons, vous perdez, ils perdent. Je perdais, etc. Je perdis, tu perdis, il perdit; nous perdîmes, vous perdîtes, ils perdirent. J'ai perdu, etc. Je perdrai, etc. Je perdrais, etc. Perds, perdez, Que je perde, etc. Que je perdisse, que tu perdisses, qu'il perdit; que nous perdissions, que vous perdissiez, qu'ils perdissent. Perdant.

Pourvoir. Je pourvois, etc.; nous pourvoyons, vous pourvoyez, ils pourvoient. Je pourvoyais, etc.; nous pourvoyions, etc. Je pourvus; nous pourvûmes. J'ai pourvu. Je pourvoirai, tu pourvoiras, il pourvoira; nous pourvoirons, vous pourvoirez, ils pourvoieront. Je pourvoirais, etc.; nous pourvoierions, etc. Que je pourvusse, etc.

Pouvoir. Je puis, ceâj je peux, tu peux, il peut; nous pouvons, vous pouvez, ils peuvent. Je pouvais, etc.; nous pouvions, etc. Je pus, tu pus, il put; nous pûmes, vous pûtes, ils purent. J'ai pu, etc. Je pourrai, etc. Que je

puisse, etc.; que nous puissions, etc. ceax. Que je pusse, que tu pusses, qu'il pût; que nous pussions, etc. *Pouvant.*

Prédire. Je prédis, tu prédis, il prédit; nous prédisons, vous prédiez, ils prédisent. *Дн чеделалте тичмъри перзлат ка dire.*

Prendre. Je prends, tu prends, il prend; nous prenons, vous prenez, ils prennent. Je prenais, tu prenais, etc; Je pris, tu pris, il prit; nous primes, vous prîtes, ils prirent; J'ai pris etc. Je prendrai, tu prendras, etc. Je prendrais, etc. Que je prenne, que tu prennes, qu'il prenne; que nous prenions, que vous preniez, qu'ils prennent. Que je prisse, que tu prisses. etc. Prenant, pris.

Prêter. Je prêtai, tu prêtai, il prêtait, etc. Je prêterai, etc. Je prêterais.

Prier. Je prie, tu pries, il prie; nous prions, vous priez, ils prient. Je priais, tu priais, il pria; nous priions, vous priiez, ils priaient. Je priai, tu prias, il pria; nous priâmes, vous priâtes, ils prièrent. J'ai prié, etc. Je prierai, etc. Je prierais, etc. Prie, priez. Que je prie, que tu pries, qu'il prie; que nous priions, que vous priiez, qu'ils prient. Que je priasse, que tu priasses qu'il priât; que nous priassions, que vous priassiez, qu'ils priassent. Priant.

Puer. Je pue, tu pues, il pue; nous puons, vous puez, ils puent. Je puais, etc; nous puions, vous puiez, ils puaient. Je puera, tu pueras il puera; nous puérons, etc; Je puerais, etc. Que je pue, etc. Que j'eusse pué etc.

Rejaillir. Il rejaillit, ils rejaillissent. Il rejaillissait, ils rejaillissaient. Il rejaillit, ils rejaillirent. Il a rejailli, ils ont rejailli. Il rejaillira, ils rejailliront. Il rejaillirait, ils rejailliraient. Rejaillis, rejaillissez. Qu'il rejaillisse, qu'ils rejaillissent. Qu'il rejaillit, qu'ils rejaillissent. Qu'il eût, qu'ils eussent rejailli. Rejaillissant.

Rentreire. Je rentrais, tu rentrais, il rentrait; nous rentrayons, vous rentraiez, ils rentraient. Je rentrais, etc. J'ai rentrait, etc. Je rentrerai, etc. Je rentrerais, etc. Rentrais, rentraiez. Que je rentraie. Rentrant. Rentrerait-e. *А коакъ въръ асъ видца късътара.*

Repaitre. Je repais, tu repais, il repait; nous rapaissons, etc. Je repaisais, etc. Je repus, etc. J'ai repu, etc. Je repaîtrai, etc. Je repaîtrais, etc. Que je repaïsse, etc. Repaissant. *Асъ, елтара,*

Repentir. Je me repens, tu te repens, il se repent; nous nous repentons, vous vous repentez, ils se repentent. Je me repensais, etc. Je me repentis, etc. Je me suis repenti, etc. Je me repentirai, etc. Je me repentirais, etc. Repens-toi, repentez-vous. Que je me repente, etc. Que je me repentisse, que tu te repentisses, qu'il se repentit; que nous nous repentissions, etc. Repentant.

Requérir Je requiers, tu requiers, il requiert; nous requérons, vous requérez, ils requièrent Je requérais, nous requérions, etc Je requis, tu requis, il requit; nous requimes, etc Je requerrais, etc Requiers, requérez. Que je requerrai, tu requerras, etc. Je requerrais, etc Requiers, requérez. Que je requierre, etc. Que je requisse, que tu requisses, qu'il requit; que nous requissions, que vous requissiez, qu'ils requissent Requéranr.

Résoudre Je résous, tu résous, il résout; nous résolvons, vous résolvez, ils résolvent Je résolvais, etc Je résolu, etc J'ai résolu etc Je résoudre, etc. Résous, résolvez. Que je résolve, etc. Que je résolusse, que tu résolusses, qu'il résolut; que nous résolussions, que vous résolussiez, qu'ils résolussent.

Retordre Je retords, tu retords, il retord; nous retordons, vous retordez, ils retordent Je retordais, etc Je retordis J'ai retordu, etc Je retordrai, etc. Je retordrais, etc Retords, retordez Que je retorde, etc Que je retordisse, etc.

Réussir Je réussis, tu réussis, il réussit; nous réussissons, vous réussissez, ils réussissent Je réussissais, etc Je réussis, tu réussis, il réussit; nous réussimes, vous réussîtes, ils réussirent J'ai réussi etc Je réussirai, etc Je réussirais, etc Que je réussisse, que tu réussisses, qu'il réussisse; que nous réussissions, etc Que je réussisse, que tu réussisses, qu'il réussit; que nous réussissions, etc Réussissant.

Revêtir Je revêts, tu revêts, il revêt; nous revêtons, vous revêtez, ils revêtent Je revêtais, etc Je revêtis, etc J'ai revêtu. etc Je revêtirai, etc Je revêtirais, etc Revêts, revêtez Que je revête, etc Que je revêtisse, etc Revêtant.

Rire Je ris, tu ris, il rit; nous rions, vous riez, ils rient. Je riais, etc; nous rions, etc Je ris, etc; nous rîmes, vous rites, ils rirent J'ai ri, etc Je rirai, etc Je rirais, etc Ris, riez. Que je rie, etc Que je risse, que tu risses, qu'il rit; que nous rissions, que vous rissiez, qu'ils rissent Riant.

Rompre Je romps, tu romps, il rompt; nous rompons, vous rompez, ils rompent Je rompais, etc Je rompis, tu rompis, il rompit; nous rompimes, vous rompîtes, ils rompirent J'ai rompu, etc. Je romprai, etc Je romprais, etc Romps, rompez Que je rompe, etc Que je rompisse, que tu rompisses, qu'il rompit; que nous rompissions, que vous rompissiez, qu'ils rompissent. Rompant.

Saillir Je saillis, tu saillis, il saillit; nous saillons, vous saillissez, ils saillissent Je saillissais, etc Je saillis, tu saillis, il saillit; nous saillimes, vous saillîtes, ils saillirent J'ai sailli, etc Je saillirai, etc Je saillirais, etc. Demerxi.

Saisir Je saisis, tu saisis, il saisit; nous saisissons, vous saisissez, ils saisissent Je saissais, etc; nous saissions, etc Je saisis, tu saisis, il saisit; nous saisismes, vous saisisîtes, ils saisirent J'ai saisi, etc Je saisirai, etc. Je saisisais, etc Saisis, saisissez Que je saisisse, que tu saisisse, qu'il sai-

Saisse; que nous saisissons etc **Que** je saisisse, que tu saisisse, qu'il saisis; que nous saisissons, etc, **Saisissant**. А азакъ.

Savoir Je sais, tu sais, il sait; nous savons, vous savez, ils savent. Je savais, etc **Je** sus, tu sus, il sut; nous sûmes, vous sûtes, ils surent **J'ai** su, etc. **Je** saurai, etc **Je** saurais, etc **Que** je sache, etc; que nous sachions, etc **Que** je susse, que tu susses, qu'il sût; que nous sussions, que vous sussiez, qu'ils sussent. **Sachant**.

Secourir Je secours, tu secours, il secourt; nous secourons, vous secourez, ils secourent **Je** secourais, etc **Je** secourus, tu secourus, il secourut; nous secourûmes, vous secourûtes, ils secoururent **J'ai** secouru, etc **Je** secourrais etc **Secours**, secourez **Qu'il** secoure, etc **Que** je secourusse, que tu secourusses, qu'il secourût; que nous secourussions, que vous secourussiez, qu'ils secourussent **Secourant**.

Servir. Je sers, tu sers, il sert; nous servons, vous servez, ils servent **Je** servais, etc **Je** servis, tu servis, il servit; nous servîmes, vous servîtes, ils servirent **J'ai** servi etc **Je** servirai, etc **Je** servirais, etc **Sers**, servez **Que** je serve, etc. que nous servions, etc **Que** je servisse, que tu servisses, qu'il servît; que nous servissions, que vous servissiez, qu'ils servissent **Servant**.

Sortir. Je sors, tu sors, il sort; nous sortons, vous sortez, ils sortent **Je** sortais, etc; nous sortions, vous sortiez, ils sortaient **Je** sortis, tu sortis il sortit; nous sortîmes, vous sortîtes, ils sortirent **J'ai** sorti, etc **ceax** je suis sorti etc. **Je** sortirai, etc **Je** sortirais, etc **Sors**, sortez **Que** je sorte, que tu sortes, qu'il sorte; que nous sortions, que vous sortiez, qu'ils sortent **Que** je sortisse, que tu sortisses, qu'il sortît; que nous sortissions, que vous sortissiez, qu'ils sortissent **Sortant**.

Souffrir. Je soufre, etc; nous souffrons, etc **Je** souffrais, etc.; nous souffrions, etc. **Je** souffris, etc; nous souffrîmes, etc **J'ai** souffert, etc **Je** souffrirai, etc. **Je** souffrirais, etc. **Soufre**, souffrez **Que** je souffre, etc **Que** je souffrisse, que tu souffrisses, qu'il souffrît; que nous souffrissions, etc **Souffrant**.

Soustraire Je soustrais, tu soustrais, il soustrait; nous soustrayons, vous soustrayez, ils soustraient **Je** soustrayais, etc; nous soustrayions, etc **J'ai** soustrait, etc **Je** soustrairai, etc **Je** soustrairais etc **Soustrais**, soustrayez. **Que** je soustraie, etc **Que** nous soustrayions etc **Que** j'aie soustrait, etc. **Soustrayant**.

Suivre Je suis, tu suis, il suit; nous suivons, etc **Je** suivais, etc **Je** suivis, etc; nous suivîmes, etc **J'ai** suivi, etc **Je** suivrai, etc **Je** suivrais etc. **Suis**, suivez **Que** je suive, etc **Que** je suivisse, que tu suivisses, qu'il suivît; que nous suivissions etc **Suivant**.

Surseoir Je surseois; nous sursoyons **Je** sursoyais; nous sursoyions **Je**

ansis, Je surseoirai, Je surseoirais. Surseois, sursoyez. Que je sursoie, que nous sursoyions. Que je sursisse. Sursoyant.

Taire. Je tais, tu tais, il tait; nous taisons, vous taisez, ils taisent. Je taisais, etc.; nous taisions, etc. Je tus, etc.; nous tûmes, etc. J'ai tu, etc. Jetairai, etc. Je tairais, etc. Tais, taisez. Que je taise, etc.; que nous taisions, etc. Que je tusse, que tu tusses, qu'il tût; que nous tussions, etc. Taisant.

Teindre. Je teins, tu teins, il teint; nous teignons, vous teignez, ils teignent. Je teignais, etc.; nous teignions, etc. Je teignis, tu teignis, il teignit; nous teignîmes, vous teignîtes, ils teignirent. J'ai teint, etc. Je teindrai, etc. Je teindrais, etc. Teins, teignez. Que je teigne. Que je teignisse, que tu teignisses, qu'il teignit; que nous teignissions, que vous teignissiez, qu'ils teignissent. Teignant.

Tondre. Je tonds, tu tonds, il tond; nous tondons, vous tondez, ils tondent. Je tondais, etc. Je tondis, etc.; nous tondîmes, etc. J'ai tondu, etc. Je tondrai, etc. Je tondrais, etc. Tonds, tondez. Que je tonde, etc. Que je tondisse, que tu tondisses, qu'il tondit; que nous tondissions, etc. Tondant.

Tordre. Je tords, tu tords, il tord; nous tordons, vous tordez, ils tordent. Je tordais, etc. Je tordis, etc. J'ai tordu, etc. Je tordrai, etc. Je tordrais, etc. Tords, tordez. Que je torde, etc. Que je tordisse, que tu tordisses, qu'il tordit; que nous tordissions, etc. Tordant.

Traduire. Je traduis, tu traduis, il traduit; nous traduisons, etc. Je traduisais, etc. Je traduisis, tu traduisis, il traduisit; nous traduisîmes, vous traduisîtes, ils traduisirent. J'ai traduit, etc. Je traduirai, etc. Je traduirais, etc. Traduis traduisez. Que je traduise, etc. Que je traduisisse, etc.; que nous traduisissions, etc. Traduisant.

Unir. J'unis, tu unis, il unit; nous unissons, vous unissez, ils unissent. J'unissais, etc. J'unis, etc.; nous unîmes, vous unîtes. Ils unirent. J'ai uni, etc. J'unirai, etc. J'unirais, etc. Unis, unissez. Que j'unisse, que tu unisses, qu'il unisse, etc. Que j'unisse, que tu unisses, qu'il unit; que nous unissions, etc. Unissant.

Vaincre. Je vains, tu vains, il vainc; nous vainquons, vous vainquez, ils vainquent. Je vainquais, etc. Je vainquis, tu vainquis, il vainquit; nous vainquîmes, vous vainquîtes, ils vainquirent. J'ai vaincu, etc. Je vaincrai, etc. Je vaincrais, etc. Que je vainque, etc. Que je vainquisse, que tu vainquisses, qu'il vainquit; que nous vainquissions, etc. Vainquant.

Vêtir. Je vêts, tu vêts, il vêt; nous vêtons, vous vêtez, ils vêtent. Je vêtais, etc.; nous vêtions, etc. Je vêtis etc.; nous vêtîmes, vous vêtîtes, ils vêtirent. J'ai vêtu, etc. Je vêtirai, etc. Je vêtirais, etc. Que je vête, etc. Que je vêtisse, que tu vêtisses, qu'il vêtit, etc. Vêtant.

Vivre. Je vis, tu vis, il vit; nous vivons, etc. Je vivais, etc.; nous vivions,

etc. Je vécu etc.; nous vécûmes, etc. J'ai vécu, etc. Je vivrai, etc. Je vivrais, etc.; nous vivrions, etc. Vis, vivez. Que je vive, etc.; que nous vivions, etc. Que je vécutse, que tu vécutse, qu'il vécut; que nous vécutse, que vous vécutse, qu'ils vécutse. Vivant.

Voir. Je vois, nous voyons, vous voyez, ils voient, Je voyais, etc.; nous voyions, vous voyiez, ils voyaient. Je vis, etc. nous vimes, etc. J'ai vu, etc. Je verrai, etc.; nous verrons, etc. Je verrais, etc.; nous verrions, etc. Vois, voyez. Que je voie, que tu voies, qu'il voie; que nous voyions, que vous voyiez, qu'ils voient. Que je visse, que tu visses, qu'il vit; que nous visions, etc. Voyant.

Vouloir. Je veux, tu veux, il veut; nous voulons, vous voulez, ils veulent. Je voulais, etc.; nous voulions, etc. Je voulais, etc.; nous voulûmes, etc. J'ai voulu, etc. Je voudrais, etc. Je voudrais, etc.; nous voudrions, etc. Que je veuille, etc.; que nous voulions, etc. Que je voulusse, etc.; que nous voulussions, etc. Voulant.

§. 28.

АКОРДЕЛ ВЕРБЪЛЪИ КЪ СЪБИЕКТЕЛ СЪҪ.

Вербъл се акордеазъ дн нѣмър ши дн персонъ къ събиектел съҪ: *je plains les malheureux*, тѣнѣск не ннорочнці; *les richesses éblouissent les hommes*, богѣцнле днтѣнекъ не оаменн.

1) Дн сѣмнарѣ. Дакъ събиектел се алкътѣще дн маї мѣлте сѣстантнве сеаҫ дн маї мѣлте пронѣме де нѣмър снѣратнк, вербъл се пѣне дн мѣлтѣратнк: *sa douceur et son courage me charmèrent*, дѣлчеаца са ши кѣражѣл сѣҫмѣ днкжнтарѣ.

2) Дн сѣмнарѣ. Дакъ кѣвнтеле че формаазъ не събект сжнт де дн сѣбите персоане, вербъл се пѣне де асѣмнѣа дн мѣлтѣратнк, ши се

акордеазъ къ persoana че аре май мѣлтѣ дѣтѣ-
тате: дѣтѣя persoanѣ есте май новѣлтѣ де кѣт а
доѣа, шѣ адоѣа де кѣт а тrena: *toi et moi sor-
tirons*, тѣ шѣ еѣ вом ешѣ; *toi et lui sortirez*, тѣ
шѣ ел веѣ ешѣ. *Pénélope et moi avons perdu l'es-
pérance de le revoir*, Пенелопѣ шѣ еѣ пердѣрѣм
недежеа де ал май вѣде. *Vous et lui, vous tra-
vaillez*, Дта. шѣ ел веѣ лѣкра. *Vous et moi, nous
jouons*. Дта. шѣ еѣ вом цѣка.

Нѣчѣ одатѣ нѣ треѣе а се зѣче *toi et vous* пен-
трѣ къ полѣтка францѣзеаскъ чере ка ачела че
ворѣще съ се нѣмеаскъ пе ѣрмѣ. Тот асѣмѣ-
неа се поате ѣрма шѣ дѣ лѣмба ромѣнеаскъ.

КАПЪЛА VI.

DU PARTICIPE, ДЕСПРЕ ПАРТИЦИПЕ.

§. 29.

Дефиниѣиѣ шѣ дѣмпѣрѣѣреа.

Партиципиѣ, *le participe*, есте ѣн кѣѣжнт че се
дѣмпѣртѣшѣще дѣн патѣра верѣѣлѣѣ шѣ дѣн а ад-
жекѣтѣѣлѣѣ: дѣн верѣ, кѣнд еа аре дѣнѣлесеѣл
черѣт шѣ регѣмен: *aimant dieu*, кѣбѣнд пе Дзѣѣ;
aimé de Dieu, кѣбѣт де Дзѣѣ; шѣ дѣн аджекѣтѣѣв,
кѣнд еа дѣнѣшѣшѣще кѣѣжнтѣл ла каре се редѣче:
des hommes lisant, оаменѣ чѣтѣнд; *une vertu éprou-
vée*, о вѣртѣте черкатѣ.

Партиципіа есте де довъ фелурі: Партиципіа презентъ, *le participe présent* ші партиципіа трекътъ, *le participe passé*.

§. 30.

Десире партиципіа презентъ. *Du participe présent.*

Партиципіа презентъ, *le participe présent*, дъ къвмнтълѣ че еа ѡл днѡсшъще идея знеі лѡкрърі фъкътъ де ачесткъвмнт: *des enfants frappant*, коші ловінд; партиципіа презентъ тотдеаъна се сфършече дн *ant* конреспѡндѣитоаре къ ачеа ромѡнеаскъ жнд сеаѣ инд към: *aimant*; ѡвѡнд; *lisant*, читѡнд; *faisant*, фъкъмнд; *travaillant*, лѡкржнд. &. &.

Нъ тревъе а съ аместека партиципіа презентъ къ аджектѡвѡл вербал, *l'adjectif verbal* каре де асѡмѡнеа се сфършече дн *ant*.

Партиципіа презентъ аратъ о лѡкраре; ші дн локъд ей се поате цѡне зн алт тѡмп а верѡлѣі пропъшіт днѡс де *qui*, рѡмжѡнд еа тот нескѡмбать: *C'est un homme d'un bon caractère, obligant ses amis*, ачѡстаі зн омкъ зн вен карактер, дндаторѡнд не прѣтенѡі лѣі; — *les personnes aimant tout le monde n'aiment ordinairement personne*, персѡанеле ѡвѡнд тоатъ лѡмеа нъ къеск ѡвѡчѡіт не нѡмѡнеа. Съ поате дн-

съ зиче ми: *qui oblige ses amis, qui aiment tout le monde.*

А д ж е к т и в ъ л в е р б а л а р а т ь с т а р е а ; е л с е д и -
т р е в ъ и н ц а з ь т о т д е а з н а к ъ з н ѣ л д и н т и м п е р и л е в е р ъ з -
л ѣ і *être*, ш і с е а к о р д е а з ь д и г е н ш і н ѣ м ѣ р к ъ к ѣ в з н -
т ѣ л н е к а р е е л д н с ѣ ш ь щ е : *ce sont des hommes obli-*
geants, а ч е с т и а с ж н т о а м е н і д и д а т о р и t o r і ;
les personnes aimantes ont plus de jouissance que
les autres, персоанеле к ѣ в и t o a p e а ъ м а і м ѣ л т ь
п л ь ч е р е д е к ж т ч е л е л а л т е . С е п о а т ь з и ч е : c e
sont des hommes qui sont obligeants; les per-
sonnes qui sont aimantes.

§. 31.

Д е с п р е п а р т и ц и п и а т р е к ѣ т ь . *Du par-*
ticipe passé.

П а р т и ц и п и а т р е к ѣ т ь , *le participe passé*, д ѣ к ѣ -
в з н т ѣ л ѣ і ч е л д н с ѣ ш е щ е і д е e a з н е і л ѣ к р ѣ р і п р і -
і м і т ь с е а ъ с ѣ ф е р і т ь д е а ч е с т к ѣ в з н т : *des enfans*
frappés, к о п і в ь т ѣ ш і . Е a а р е ч е л ѣ р і t e т е р м і n a -
ц і і , к ѣ м : *aimé, fini, reçu, ouvert, écrit, joint.*
§ ; ш і с е п o a t e a k o p d a : *un homme estimé,*
з н о м е c t і m a t , *des hommes estimés; une let-*
tre lue, o c k p i c o a p e ч е т и т ь , des lettres lues; un
secours offert, з н а ц y т o p д а т , des secours of-
ferts.

§. 32.

Регъле деспре скимвареа партиципіеі
трекъте.

1) Регълъ. Партиципіа трекутъ дитребуинца-
тъ фъръ де вербуриле аксіліере се акордеазъ,
ка ши аджективъл дн ген ши дн нѣмър, къ къ-
вентъл чел днсешече:

Que de remparts détruits, que de villes forcées;

Que de moissons de gloire en courant amassées! (Boileau)

Че маі де паркане сяржнате, че маі де політі німічіте;

Че маі де съчершърі де мъріре змелнд аў адънат.

2) Регълъ. Партиципіа трекутъ днсоцітъ де
аксіліеръл *être* се акордеазъ дн ген ши дн нѣ-
мър къ сѣбіектъл вербулѣі.

Le fer est émoussé, les bûchers sont éteints.

La vertu obscure est souvent méprisée. (Massi:)

Феръл с'аў точіт, вшѣріле (гръмъзі де лемне) с'аў стжнс.

Віртѣта дитжнекатъ адсеорі есте дѣвѣматъ.

3) Регълъ. Партиципіа трекутъ акомпаніетъ
де аксіліеръл *avoir* се акордеазъ къ регіме-
нъл дрепт, кнндел есте днаинте, ши гръмене не-
скимбать, кнндрегіменъл дрептесте пѣс дѣпъ пар-
тиципіе, сеаў нѣ есте нічі към. Дечі се ва скріе
къ акорд:

Voici la lettre que j'ai reçue, natъ скріеареа че ам пріаіт.

Voici les lettres que j'ai reçues.

Où est ton livre?— Je l'ai perdu, зидец есте карта?— ам пердѣто.

Où est ta plume?— Je l'ai perdue, зидец есте конлеул?— л'ам пердѣт.

Où sont tes livres? — Je les ai perdus.

И м'а félicité, ах маѣ брат.

И nous а félicités.

Mon fils, nous t'avons récompensé, ах маѣ меѣ, ноѣ дам рѣспльтит.

Mes fils, je vous ai récompensés.

Quelle peine j'ai éprouvée! че съпърае ах сѣмцит!

Que de désagrémens il m'a causés! кжте неплъчери маѣ
прѣчинзит.

Combien de livres avez-vous lus? кжте кърди аичетит.

Пентрѣ кѣ партиципіале *reçue, reçues; perdu, perdue, perdus; félicité, félicités; récompensé, récompensés; éprouvée, causés, lus*, сжнт пречедате де регименеле дрепте *que, le, la, les, me, nous, te, se*.

Се веде дѣн ачесте ексемпле, кѣ регименѣл дрепт нѣс днаинтеа партиципіеѣ есте нѣрѣреа арътат прин ѣнѣл дѣн пронѣмеле *que, le, la, les, me, nous, te, vous, se*, сеаѣ прин ѣн събстантив пречедат де *quel, que de, combien de*.

Днѣс фърѣ акорд се ва скріе:

Nous avons reçu votre lettre, ах примѣ скріеоваре воастрѣ.

Ils ont perdu leurs livres, иѣл пердѣт кърциле лор.

J'ai récompensé mes fils, ах рѣспльтит де фѣиѣ меѣ.

Пентрѣ кѣ регименеле дрепте *votre lettre, leurs livres, mes fils*, сжнт нѣсе дѣпѣ партиципіе.

Де асѣмѣнеа се ва скріе кѣ партиципіа нескѣмбать:

Nous avons chanté, ноѣ ах кжнтат.

Cette armée a péri, ачестѣ арміе аѣ керѣт.

Ils ont répondu à notre attente, и аѣ рѣспѣше на ащептареа поастрѣ.

Пентрѣ кѣ партіціпііле *chanté, péri, répondu* нѣ аѣ рѣгімене дрепте, ші дндать че ачест рѣгімен нѣ фіинцьще, апоі есте преа відерат кѣ нічі партіціпіа нѣ поате фі пречедать де джисѣл.

4) Рѣгѣлѣ. Партіціпіа знѣі верѣ пронѣмінал ѣрмеазѣ тот рѣгѣла партіціпіей кондигтатѣ кѣ *avoir*: адекѣ, кѣ партіціпіа знѣі верѣ пронѣмінал се акордеазѣ кѣ рѣгіменѣл дрепт, кжнд ел есте днаинте, ші рѣмжне нескімбатѣ, кжнд рѣгіменѣл дрепт есте днапоі, сеаѣ кжнд нѣ есте нічі декѣм. Дечі се ва скріе кѣ акорд:

La lettre qu'ils se sont adressée, скріеоареа че иі ш'аѣ адресато.

Elles se la sont montrée, елѣ ш'аѣ арѣтато.

Ils se sont blâmés, иі с'аѣ нечинеит.

пентрѣ кѣ партіціпііле *adressée, montrée, blâmés* сжнт пречедате де рѣгеменіле дрепте *que, la, se*. Днсь се ва скріе фѣрѣ акорд:

Ils se sont adressé une lettre.

Ils se sont montré leurs livres.

пентрѣ кѣ партіціпііле *adressé, montré*, сжнт ѣрмате де рѣгіменіле дрепте *une lettre, leurs livres*. Де асьмінеа се ва скріе кѣ партіціпіа нескімбѣтоаре:

Nous nous sommes succédé, ноі ніам ѣрмат.

Ils se sont écrit, иі ш'аѣ скріе.

пентрѣ кѣ партіціпііле *succédé, écrit* н'аѣ рѣ-

римене дрепте. Ка кѣм ар фї: nous avons succédé à nous; ils ont écrit à eux.

§. 33.

Днсѣмнарe дeспрe днтрeвѣинцарe a
эпор партицініі.

1) Днсѣмнарe. Партицініа энѣї верѣ имперсонал есте тотдeаѣна несѣимбать:

Il est arrivé de grands malheurs, с'аѣ днтѣмнлат марі пнорочрї.

Il s'est glissé une erreur, с'аѣ фэрїшѣт о рѣтѣрe.

Les mauvais tems qu'il y a eu, рѣлїе тншарї че аѣ фост.

Les chaleurs qu'il a fait, кѣлѣрїе че аѣ фост.

2) Днсѣмнарe. Партицініа днтрe дої que
рѣмнe тот деаѣна несѣимбать:

Les réponses que j'avais prêtes qu'on vous ferait, рѣспнѣрїе че прѣ-
вѣаѣсем кѣ цї с'ар фаче.

Des embarras que j'ai eu que vous aviez, днтѣрѣрїе че пѣсам кѣ
лї аї.

3) Днсѣмнарe. Партицініа рѣмнe несѣимба-
тѣ кннд са арe де рeгїмен дрепт не l, дмфѣцїоннд
о парте а фрасѣлї:

Cette lettre est plus intéressante que je ne l'avais cru, ачeастѣ скрї-
соарe есте мѣлт маї интереснтѣ не кѣт нѣ о кредeам.

L'affaire fut moins sérieuse que je ne l'avais pensé, трeаѣ аѣ фост маї
серїоаст прe кѣт нѣ о гнндeам.

Cette perfidie a eu lieu comme je l'avais supposé, ачeастѣ фѣлѣрїчїe
с'аѣ днтѣмнлат прeкѣм мїо днтѣнѣсем.

La famine arriva ainsi que Joseph l'avait prédit, фoамeа се днтѣмнлѣ
прeкѣм Іосїѣ о прeдїсѣe.

Ка кѣм ар фї:

Cette lettre est plus intéressante que je n'avais
cru qu'elle était intéressante.

L'affaire fut moins sérieuse que je n'avais pensé qu'elle serait sérieuse.

Cette perfidie a eu lieu comme j'avais supposé qu'elle aurait lieu.

La famine arriva ainsi que Joseph avait prédit qu'elle arriverait.

4) Дн съм наре. Партиципіа зрматъ немікло-чѣт де зн инфинитив се акордеазъ, кенд аре де регімен дрепт не пронѣмеле сеаѣ събстантивъл чел пречедеазъ; ши дін дмпротівъ еаръмжне не-скімватъ, дакъ аре де регімен дрепт не инфинитивъл че зрмеазъ:

Cette femme chante bien, je l'ai entendue chanter. Ачестъ фемес кѣнтъ віне, ам аззіто кѣнтжид.

Que de soldats j'ai tus périr! Че маі де солдаці ам възѣт перінд!

Не чіне ам аззіт? *elle chanter.*

Не чіне ам възѣт? *des soldats périr.* *La* (пентрѣ *elle*) ши *que de soldats*, сѣнт регіменіле дрепте а партиципілор *entendue, tus*, ши пентрѣ къ сѣнт днаінтеа партиципілор се акордеазъ.

Cette romance est charmante, je l'ai entendu chanter. Ачестъ романцъ есте плѣкѣтъ, ам аззіто кѣнтжидѣсъ.

Que de soldats j'ai tu tuer! Че маі де солдаці ам възѣт зчѣжидѣсъ.

Че ам аззіт? *chanter elle* (*la romance*). Че ам възѣт? *tuer des soldats.* Chanter ши тuer сѣнт регіменіле дрепте а партиципілор *entendu, tu*, ши фінд къ ачесте инфинитиве сѣнт пѣсе дѣпъ партиципіе нѣ се акордеазъ нічї де кѣм.

Меканічеще се кѣноаще къ партіціпіа есте пречедатъ де регіменъл съъ чел дрепт, кѣнд інфінітивъл се поате скімва дн партіціпіа презентъ; сеаѹ деакъ аре тот де регімен дрепт не інфінітив кѣнд нѣ съ поате фаче ачаестъ скімваре:

Je les ai *vus* repousser les ennemis, ѡм възят респінгмид не дѣшмані.

Il nous a *entendus* blâmer son imprudence, ел ш'аѹ азѡит окърїнд не дѣшлечѣнса са.

Ils se sont *vus* dépérir, и с'аѹ възят кѣзїнд.

Се поате зїче: je les ai *vus repoussant* les ennemis; il nous a *entendus blâmant* son imprudence; ils se sont *vus dépérissant*, фїїнд къ се акордеазъ къ пронѣмеле *les, nous, se*, че сѣнт регімене дрепте а партіціпіеї.

Je les ai *vu* repousser par les ennemis.

Il nous a *entendu* blâmer à cause de notre imprudence.

Il se sont *vu* maltraiter. И с'аѹ възят рѣѹ хрѣтаці.

Нѣ се поате зїче: je les *vus repoussant* par les ennemis; il nous a *entendus blâmant* à cause de notre imprudence; ils se sont *vus maltraitant*; фїїнд къ нѣ се поате нїчї кѣм съ се акордезъ, пентрѣ къ інфінітивъл есте регімен дрепт а партіціпіеї.

5. Дн сѣмнарѣ. Кѣнд есте вре о препозїціе днтре партіціпіи шї інфінітивъл ѡрмѣторѣ, партіціпіа поате се аївъ де регімен дрепт сеаѹ не пронѣмеле че о пречедазъ сеаѹ не інфінітивъл че ѡрмеазъ дн

чеа дн тѣхъ днтѣмпларе, се акордеазъ; дн
чеа де адоа нѣ съ акордеазъ. Дені се ва скріе
къ партіціпіа скімеътоаре:

Il nous a *priés* de lui écrire, ел а'саѣ рѣгат де аі скріе.

Ils se sont *proposés* pour l'accompagner, іі а'аѣ пропѣ де аа днесі.

И а пріе *qui* де lui écrire? *nous*; ils ont pro-
posé *qui* pour l'accompagner? *se, eux*. Nous ші
се сжнт дар регімене дрепте а партіціпілор
пріеі, пропосеі, ші фінд къ еле сжнт днаінте
съ акордеазъ.

Il nous a *recommandé* de lui écrire.

Ils se sont *proposé* de l'accompagner.

И nous a *recommandé* *quoi?* de lui écrire; ils
ont proposé à eux *quoi?* de l'accompagner. Інфі-
нітвеле *de lui écrire, de l'accompagner* сжнт ре-
гіменіле дрепте а партіціпілор, *recommandé,*
proposé, ші фінд къ сжнт дѣнѣ партіціпіі, нѣ съ
акордеазъ.

Требѣе а съ обсерва къ тот деазна се поате
фаче акорд, кжнд партіціпіа есте пречедатѣ де
дозъ регімене дрепте, прекѣм дн ачест фрас, les
livres *qu'il nous a priés* de lui prêter; кърціле
че ніаѣ рѣгат де аі ле дмпрѣмѣта; дн ачеастѣ
днтѣмпларе, регіменѣл дрепт арѣтат маі днтѣхъ
се ціне де інфінітв, ші чел де аа доіле се а-
тѣрнѣ де партіціпіе.

6. Днсѣмпларе. Кѣвжнтѣл *le peu* аре дозъ

днсьмнрї: сеаѣ ел днсамнѣ о мїкѣ кѣтїме,
иѣ petite quantité, сеаѣ аратѣ лїнса,
le manque; дн чеа дїнтѣѣ днтѣмпларе се
акордеазѣ; дн чеа де а доза нѣ се акордеа-
зѣ. Дечї се ва зїче кѣ партиціпіа скїмѣтвоаре:
le peu d'instruction qu'il a reçue l'a mis en état
de remplir cette place, нїціна дмвѣцѣтѣрѣ че аѣ
прїїмїт л'аѣ нѣс дн старе де а цїне ачест лок;
шї кѣ партиціпіа нескїмѣтвоаре: le peu d'instruc-
tion qu'il a eu le fait tomber dans mille erreurs,
лїнса дмвѣцѣтѣрѣї че аѣ авѣт лаѣ фѣкѣт сѣ ка-
дѣ дн мїї де рѣтѣчїрї. Дн ексемпляр дїнтѣѣ *le*
peu днсьмнеазѣ о мїкѣ кѣтїме; центрѣ кѣ аѣ
прїїмїт дмвѣцѣтѣрѣ ел с'аѣ дмвреднїчїт де а-
чест лок. Дн аї доїлеа, дїн дмпротївѣ, *le peu*,
днсьмнеазѣ лїнса, кѣчї фѣрѣ лїнса дмвѣцѣтѣ-
рѣї, нѣ ар кѣдеа дн мїї де рѣтѣчїрї.

Обсерваціе. Партиціпіа пропѣшїтѣ де *le peu*
се скїмѣѣ дакѣ днцелесѣл днгѣдѣе де а скоате
не *le peu*; шї рѣмїне нескїмѣватѣ, дакѣ ача-
стѣ скоатере нѣ сѣ поате фаче. Дн чеа дїн
тѣѣ днтѣмпларе, се поате зїче: l'instruction qu'il
a reçue l'a mis en état de remplir cette place;
дн чеа де адоза нѣ сѣ поате зїче l'instruction
qu'il a eu le fait tomber dans mille erreurs.

7. Днсьмнарѣ. Пронѣмеле *en*, че днсьм-
неазѣ *de cela* шї есте пѣрѣреа днтрѣвѣїнцат ка

регимен недрепт нъ поате аве нѣчи о днрѣрѣ
асъпра партиципіеї. Дечї се ва скріе ворбѣнд де
поаме, *j'en ai mangé*, ам мѣнкат де ачестеа,
ші ворбѣнд де скрісорї, *j'en ai reçu*, ам прїїміт
ачеаста. Ачесте фрасе сѣнт слїптіче; ка кѣм
ар фї: *j'ai mangé une certaine quantité de cela*
(де поаме), *j'ai reçu un certain nombre de cela*
(де скрісорї); партиципіле *mangé*, *reçu* сѣнт
нескімѣтвоаре, пентрѣ къ регименеле лор челе
дрепте *une certaine quantité*, *un certain nombre*,
нъ сѣнт арътате.

Днсь къ акорд се ва зїче: *nous les en avons*
informés, ної там днщїнцат де ачеста, *il nous*
en a blâmés, ел нїаѣ окърїт де ачеста; *l'opi-*
nion que j'en avais conçue, сокотїнца че мїо фъ-
кѣсем де ачеста; пентрѣ къ партиципіле *infor-*
més, *blâmés*, *conçue*, сѣнт днаштате де регїме-
неле лор челе дрепте *les, nous, que, &c.*

КАПЪЛ АА VII.

DE L'ADVERBE, ДЕСПРЕ АДВЕРБ.

§. 34.

Адвербѣл, *l'adverbe*, есте зн кѣвѣнт нескім-
бъторїѣ че дсѣшече сеаѣ зн верб: *il parle élo-*
quement, ворбеше къ елоквенціе; сеаѣ зн

аджектів: il est *très* éloquent, есте фоарте elokvent; ссаў эн алт адверь: il parle *bien* éloquentment. Нѣмеле съѣ де адверь шї віне пентрѣ къ днсоцеще маї адессорї не эн верь.

Адверьѣл н'аре нічі одать регімен, пентрѣ къ ел жл кѣпрінде дн сіне днсѣш. Дечї, vivre *tranquillement*, а віецї дн лініще; *marcher lentement*, а пѣші днчет; être *trop* riche, а фї фоарте богат; сѣнт тот зна ка шї vivre *avec tranquillité*, *marcher avec lenteur*, être riche *avec excès*. Афаръ нѣмаї де кѣтева адверьї, кѣм *conformément*, потрївіт; *antérieurement*, маї дїнаїнте. & че пѣстреазъ регіменѣл аджектївѣлї дн каре сѣнт дмформате: *conformément à la loi*, потрївіт ледеї; *antérieurement au déluge*, днаїнте де потоп.

Оаре каре аджектїве се днтревїнцазъ ка адверьї, шї ачсаста нѣмаїкѣнд модїфікъ эн верь; асѣл сѣнт: *ferme, haut, soudain* & дн: *frapper ferme*, а ловї къ тѣріе; *parler haut*, а ворвї тапе; *sortir soudain*, а ешї де одать; адїкъ *frapper fermement*, *parler hautement*, *sortir soudainement*.

§. 35.

Лїста челор маї прїнціпале адверьїї.
Autrefois, алтѣ дать; *jadis*, одїноарь;

aujourd'hui, астьзї; *demain*, мѣне; *bientôt*, дндать; *souvent*, десеорї; *désormais*, деакѣм днаинте; *jamais*, нїчї одать; *toujours*, перереа; *auparavant*, маї днаинте; *volontiers*, девое; *alors*, атѣнчеа; *aussi*, асѣмїнеа; *autant*, атѣта; *si*, атѣт; *tant*, атѣта; *plus*, маї мѣлт; *mieux*, маї вїне; *moins*, маї пѣцїн; *très*, преа; *fort*, фоарте; *dessus*, деасѣпра; *dessous*, дедесѣнт; *dedans*, днлѣвнтрѣ; *dehors*, дїнафарѣ; *pourtant*, тотѣш; *où*, ѣнде, днкарѣ; *là*, аколо; *у*, аколо; *ne*, нѣ; *pas*, нѣ; *point*, нїчї кѣм; *méchamment*, кѣ рѣѣтате; *prudemment*, днцѣленцѣще; *doucement*, днчет; *utilement*, кѣ фолос; *vraiment*, дн адївѣр; & &.

Дн сѣмнарѣ. Нѣ трѣже а сѣ амѣстека адвербїа у кѣ пропѣмле персонал у; адвербїа дн сѣмнарѣ *là*: *j'y vois*, *j'y suis*, *je m'y plais*; пропѣмле персонал арѣ дн сѣмнарѣ де *à lui*, *à elle*, *à celà*; *j'y pense*, *j'y travaille*.

О адѣнарѣ де кѣвїнте че слѣжеск а дн сѣшї сѣаѣ ѣн верѣ, сѣаѣ ѣн аджектив, сѣаѣ ѣн адверѣ, се нѣмѣше локѣцїе адвербїалѣ, locution adverbiale; асѣл сѣнт: *long-tems*, дн делѣнтат; *sans cesse* нѣднчетат; *à dessein*, кѣ скопос; *en général*, дндїовшїе; *en arrière*, днапої: *au hasard*, дн днѣтѣмнарѣ; *de nouveau*, де їзноавѣ; & &.

КАПЪЛА АА VIII.

DE LA PRÉPOSITION, ДЕСПРЕ ПРЕПОЗИЦІЕ.

§. 36.

Препозиція, *la préposition*, есте зн кѣвѣнт не-скімеѣторѣхъ че слѣжеше а арѣта рапортѣріле че кѣвѣнтеле аѣ днтре еле. Аша днтре ачесте кѣ-вѣнте *je vais*, ші *l'eau*, поате съ фіе зн маре нѣ-мѣр де рапортѣрї, кѣм рапортѣл цѣнтреї: *je vais vers l'eau*, мерг спре анѣ; де еѣперіорїтате сеаѣ деасѣпра *je vais sur l'eau*, мерг не анѣ; де дм-протівіре; *je vais contre l'eau*, мерг дмпротіва апеї, & &: *Vers, sur, contre*, аратѣ рапортѣріле, ші ачесте кѣвѣнте се нѣзеск препозиції.

Препозиціїле де сіне днѣсш н'аѣ нії зн дн-целес комплет; кѣвѣнтѣл че дндеплінеще дн-целесѣл есте регіменѣл препозиціей: *aller à Rome*, а мерѣе ла Рома; *travailler pour eux*, а лѣкра нентрѣ дѣншії; кѣвѣнтеле *Rome, eux*, сѣнт регіменїле препозицілор: *à, pour*. Препозиціа кѣ регіменѣл сѣѣ формаезѣ ачела че се нѣ-меше регімен недрепт.

§. 37.

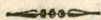
Лїста челор маї прїнципале препо-зиції.

А, ла; *après*, дѣпѣ; *contre*, дмпротіва; *dans*,

дн; *de*, де; *depuis*, деатенчеа; *derrière*, дѣна-
поі; *dès*, днкъ дѣн; *devant*, днаинте; *devers*,
кѣтръ (векѣ); *durant*, днвреме; *en*, дн; *entre*,
днтре: *attendu*, пентрѣ кѣ; *avant*, днаинте; *en-
vers*, кѣтръ; *excepté*, афаръ де; *hormis*, фѣрѣ;
hors, афаръ; *malgré*, фѣрѣ вое; *moyennant*, прѣн
мѣжлокѣл; *nonobstant*, фѣрѣ а лѣа дн прѣвѣре;
outré, афаръ; *par*, прѣн, де; *parmi*, днтре; *pen-
dant*, днвремеа; *avec*, кѣ; *chez*, ла; *pour*, пен-
трѣ; *sans*, фѣрѣ; *sauf*, фѣрѣ; *selon*, дѣпре; *sous*,
сѣпт; *suivant*, дѣшѣ, брмѣнд; *près*, лѣнгѣ; *sur*,
пе; *touchant*, альтѣре; *concernant*, кѣпрѣнзѣнд;
autour, днпредѣур; *loin*, дн лок; *lors*, маі днаин-
те; *auprès*, лѣнгѣ; *jusque* сѣаѣ *jusques*, пѣнѣ;
quant, днкѣт; *conformément*, потрѣвѣт; *Vers*, кѣ-
трѣ (лѣкрѣрѣ); *envers*, кѣтрѣ (персоане); *vis-à-
vis*, факѣ дн факѣ; *à cause*, дѣн прѣчѣнѣ; *à côté*,
альтѣреа; *à couvert*, *à l'abri*, сѣпт адѣпост; *à
l'insu*, фѣрѣ шѣре; *en deçà*, де асть парте; *au de-
là*, де чеа парте; *au-dessous*, де десѣнт; *au-des-
sus*, деасѣпра; *au-devant*, *à la rencontre*, днаин-
те, спре днтѣлѣпре; *au lieu*, днлок; *au milieu*,
дн мѣжлок; *au travers* сѣаѣ *à travers*, пѣнтре, де-
акѣрмезѣшѣл.

Дѣсѣмѣаре. Нѣ трѣвѣе асѣ амѣстека препозѣцѣа *en* кѣ проѣз-
мѣе персонал *en*: препозѣцѣа *en* парѣреа аре зп регѣмен: *en France*,
en ami, *en vous*; пар проѣзмѣе *en*, лѣ аре нѣчѣ одатъ регѣмен, шѣ
дѣсѣмѣаѣ *de lui*, *d'elle*, *de cela*; *nous en parlons*, ворѣм де дѣжсѣл;
vous vous en contentez, дѣмѣета те мѣлѣмѣшѣ де ачеаста.

О адънаре де кѣвинте че цѣне локѣл знеі препозиціи, се нѣмеще локѣдіе препозитивъ *locution prépositive*; а фел сѣнт: *à l'égard de*, дн прѣвѣре; *en faveur de*, дн фаворѣл; *à la réserve de*, а фаръ де; *quant à*, дн кѣнт пентрѣ ачѣаста; *jusqu'à*, пѣнь ла; & &.

КАПѢЛ АЛ ІХ.

DE LA CONJONCTION, ДЕСПРЕ КОНЦЪНКЦІЕ.

§. 38.

Концѣнкція, *la conjonction*, есте зн кѣвѣнт нескѣмѣторѣ чѣ слѣжече а лега опарте а фрасѣлѣ кѣ о алтъ парте а фрасѣлѣ. Кѣндѣ зѣк: *travaillons, — nous voulons acquérir des talents, — le tems s'enfuit, — persuadons nous bien, — il ne revient plus; ачѣсте чѣнчѣ мѣдѣлѣрѣ сеаѣ пѣрці де фрас формѣазъ чѣнчѣ фрасе неатѣрнате знеде де алтеле. Пентрѣ а ле ре зні дмпрезѣнь, шѣ а нѣ дмформа де кѣнт зн сѣпѣр фрас, есте де невоѣ ка съ маі адѣоѣім оаре каре кѣвинте, прекѣм *si, car, et, que &*: *travaillons, si, nous voulons acquérir des talents, car, le tems s'enfuit, et persuadons-nous bien qu'il ne revient plus, съ лекрѣм, дакѣ воім съ кѣпѣтѣм талантѣрѣ, кѣчѣ тѣмѣл фѣѣе, шѣ**

се фѣм вѣне дѣкрѣдѣнцѣи кѣ ед нѣ съ маѣ дѣ
тоарче, шѣ кѣвѣнтеле *si, car, et, que*, сѣнт кон-
дѣкѣиѣ.

§. 39.

Лѣста челор маѣ прѣнцѣпале кондѣкѣиѣ.

Ainsi, асфел; *car*, кѣчѣ; *cependant*, кѣ тоате
ачесте; *comme*, кѣм; *donc*, дечѣ; *enfin*, дѣсфѣр-
шит; *et*, шѣ; *lorsque*, кѣнд; *mais*, дѣсѣ; *néan-
moins*, кѣ тоате ачесте; *ni*, нѣчѣ; *ou*, сѣаѣ; *or*, де-
чѣ; *partant*, плѣкѣнд; *pourtant*, тотѣшѣ; *puisque*,
пентрѣ кѣ; *quand*, кѣнд; *que*, кѣ; *quoique*, де
шѣ; *si*, дѣакѣ; *soit*, сѣаѣ; *tantôt*, акѣм; *toutefois*,
пелѣнтѣ ачесте; *aussi*, атѣт, дѣкѣ; *puis*, дѣшѣ;
ensuite, дѣсрѣмѣ; *d'ailleurs*, кѣтрѣ ачесте; *parce-
que*, пентрѣ кѣ; *en partie*, дѣ парте; *sinon*, фѣ-
рѣ; *savoir*, адекѣ; *par conséquent*, прѣн сѣрмарѣ.

О адѣнаре де кѣвѣнте акѣрора дѣнтрѣвѣнцаре
есте де а шѣ доѣ мѣдѣлѣрѣ а фрасѣлѣ, се
нѣмѣше докѣцѣе кондѣкѣтивѣ, locution
conjonctive, асфел сѣнт: *afin que*, пентрѣ кѣ;
ainsi que, асфел прѣкѣм; *de même que*, де асѣ-
мѣнеа кѣ; *tandis que*, дѣ време че; *à moins que*,
нѣмаѣ ка &.

КАПЪЛА АЛ X.

DE L'INTERJECTION, ДЕСПРЕ ИНТЕРЕКЦИЕ.

§. 40.

Интерекція, *l'interjection*, есте зн кэвэнт нес-
кѣмьторѣ че слэжеше а арѣта дѣмьтѣмѣрѣле вѣо-
ае шѣ неащептате а сѣфлетэлѣ. Асфел сѣнт:

Ah! ах; *aïe!* еї; *hélas!* ваї; — *ha!* ха; *hé!* е;
hé mon dieu. Ах Дзеэл мѣѣ; — *oh!* ох; *ah!* ах;
bravo! браво; — *ha!* ах; *bien!* вѣне; *bon!* вѣн; —
ça! еї; *allons!* хаї; *courage!* кѣраж; — *gare!* га-
re! дѣлѣтѣрѣ; — *hola!* еї; *hé!* еї; — *paix!* паче;
chut! цѣст; *silence!* тѣчере; — *sil fidon!* фѣ—нѣ нѣ
рѣшѣне; — *en avant,* дѣнаѣнте; *en arrière,* дѣна-
пої; *ah ciel!* ах черѣле!; *vivat,* вѣват; *au feu, au*
feu, фок, фок; *au secours!* ацѣтор; *arrêtez!*
стѣ. & &

DE L'ORTHOGRAPHE, ДЕСПРЕ ОРТОГРАФИЕ.

§. 41.

Дѣфиницие.

Ортографія, *l'orthographe*, есте мешешѣгѣл де
а фѣ корект дѣ дѣнтре вѣнцареа карактерелор шѣ
а семнелор ортографѣче дѣнтр'о лѣмѣ.

Карактереле сѣнт лѣтереле алфаветѣлѣ; iar

семнеле ортографіче сжнт акцентеле, апострофѣл седлѣл, трема, трѣсътѣра ѡнїреї, шї паренте- сѣл.

De l'emploi des caractères, деспре дн- тревѣнцареа карактерелор.

§. 42.

Консонантеле сѣхршїте маї тотдеазна аратъ де ѡнде сѣ траг еле. Аша консонантеле с, d, g, l, m, n, p, r, s, t, термінеазъ кѣвїнтеле: esto- mac, стѣмак; bord, марѣне; gang, рѣнд; fusil, сїнеацъ сѣаѣ пѣшкѣ; faim, фѣаме; brun, вѣнѣт; galop, галоп; berger, пѣстор; amas, адѣнѣтѣрѣ; prompt, гравнїк; дїн прїчїнѣ къ се траг де ла stomacal, border, ranger, fusiller, famine, brune, galopper, bergère, amasser, prompte.

Прїн *aie, ie, ue, eue, oie, oue, ée*, сѣ термінеазъ сѣвстанївеле фемеещї: plaie, ранѣ; jalousie, ѡлїспїре; statue, статѣ; queue, коадѣ; joie, бѣкѣрїе; roue, роатѣ; pensée, гѣндїре; афарѣ нѣмаї де la paix, паче — fourmi, фѣрнїкѣ la mer- ci, мѣлцемїре; brebis, ѣае; souris, шоарече; per- drix, пѣтѣрнїке; — bru, нѣра; glu, клѣнл къ каре се прїнд пасерїле; vertu, вїртѣте, пѣтере; une tribu, ѣ семїнцїе; — la foi, кредїнца la loi, ле- ѣеа; une fois, ѣ датѣ; egoїx, крѣче; poїx, нѣкѣ; роїx, пѣкѣрѣ; voїx, глас — шї тоате сѣвстан-

тивеле дн *tié*, ші дн *té*: *pitié*, міль; *charité*, дн-дѣраре.

Кѣвѣнтеле термінате дн *at* сѣнт де дїгнїтате ші де професїе, *consulat*, консулат; *marquisat*, маркизат; *avocat*, адвокат.

Дн *aire*, съ сѣжршеск сѣбсгантивеле ші ад-жектївеле формате де ла ґн кѣвѣнт маї сѣжрт: *actionnaire*, фьнтѣиторї; *propriétaire*, пропрїетарї; формате де ла *action*, *propriété*.

Дн *ière*, съ сѣжршеск сѣбстантивеле фемеешї *lumière*, лѣмін; *pière*, рѣг; афарь нѣмаї де *piègre*, шїатр.

Прїн *iaire* съ термінеазь сѣбстантивеле мас-кѣліне: *breviaire*, молїтевнїк; афарь де *cimetière*, цїнтрїм ші *liege*, едерь (плжнт).

Дн *er* съ термінеазь кѣвѣнтеле бѣрѣтешї дн каре *é* есте пропшїт де *i*, *ill*, *g*, *ch*: *acier*, о-цел; *ogiller*, перїнѣц; *verger*, лївад; *clocher*, клопотнїц; афарь нѣмаї де *piéd*, пїчор; *âgé*, дн вржеть; *congé*, концедїе (оставк); *clergé*, клїрос; *ducé*, дѣкат; *évêché*, епїскопат.

Прїн *is* съ термінеазь сѣбстантивеле формате дн о партїціпїе де фаць прїн скїмбарѣа лѣї *ant* дн *is*: *gâchis* (*gâchant*) некѣрцьнїе; *coloris*, (*colorant*) вѣпсїт.

Дн *eau* съ сѣжршеск чеа маї маре парте дїн събстантивеле шї аджективеле акърора деривацие съ термїнеазъ прин е: tombeau, (tombe) мормѣнт; morceau (morceler) бѣкатъ; nouveau (nouvel) ноў; beau (bel) фрѣмос — chateau, палат; bateau, лѣн-тре; couteau, кѣцит & &.

Дн *eindre* съ термїнеазъ тоате вербѣрїле че се ростеск асфел ла инфїнїтив: feindre, а съ прї-фаче; teindre, а вої; афаръ де contraindre, а сїлі; craindre, а съ teme; plaindre, а съ тѣнгѣї—Vaincre, а днвїнѣ прїимеще асѣмїнеа *ain*.

Прин *ance* съ сѣжршеск събстантивеле фор-мате дїн о партиципїе трежѣтъ прин скїмбареа лѣї *ant*, дн *ance*: abondance, дѣмбелшѣгаре; subsis-tance, вїецѣпїе; naissance, нащере; афаръ де кѣ-тева, кѣм: existence, фїнцїе; préférence, днвїн-таре; sentence, сентенцие. & &.

Дн *ence* съ термїнеазъ събстантивеле че нѣ сѣнт формате дїн партиципїа презентъ: conscien-се, коншїнцъ; urgence, неапърат требѣиторѣ; а-фаръ де кѣтева, кѣм: aisance, дндемънаре; ba-lance, кѣмпънъ; distance, дїпъртаре; élégance, е-леганцие; enfance, копїльпїе; puissance, пѣтер-нїче & &.

Дн *anse* съ сѣжршеск danse, данц; transe, те-мере; il panse une plaie, кѣрѣцъ о ранѣ.

Дн *ense* съ термїнеазъ défense, апъраре; of-

fense, атак; récompenſe, респълтїре; immense, дн-тинс; il pense, ел гмндеще — шї тоате съвстантївеле че се дерївеазъ де ла вервъл чест дн зрмъ.

Прн *ment* се термїнеазъ тоате съвстантївеле формате дн эн верв: bâtiment (bâtir) зїдїре; affranchissement (affranchir), дїровїре; logement, (loger) лъкзїнць.

Дн *eux* съ сфършеск тоате съвстантївеле че аў ачест фїнал, фїе сеаў бървѣтешї сеаў фемеешї: bonheur, норочїре; fleur, флоаре; афаръ де heure, чеас; heurre, знт; demeurе, лъкзїнць.

Прн *ire* съ сфършеск тоате вервѣрїле акъро-ра партїципїе презентъ есте *vant* сеаў *sant*, рое-тїть *zant*: écrire, (écrivant) а скрїе; lire, (lisant) а четї; афаръ де servir, а слѣжї.

Дн *ir* съ термїнеазъ съвстантївеле бървѣтешї сфършїте дн *r*: le désir, дорїнца; le plaisir, плъ-череа; афаръ де: le navire, коравїа; le délire, де-лїр; l'empire, дмпїрїше.

Дн *el* съ сфършеск съвстантївеле маскѣлїне: le duel, дзелъл; cartel, кемареа дн скрїе ла рѣ-боў; афаръ де кѣвжнтъл modèle, модел. Гар а-челе фемеешї еў дої *lle*: кем la dentelle, хорво-тъ; la cervelle, крїерѣ. & &.

Съвстантївеле че съ дн чеп прн *dі* съ скрїѣ

къ дої ff: différence, діосъѣре; difficulté, грѣ-
тате. & &.

Прин *our* съ сѣѣршеск съѣѣтантївеле сеаѣ
бѣрѣѣтешї сеаѣ фемеешї: un contour, контѣрн;
une tour, ѣн тѣрн; une cour, кѣрте; афарь де
bravoure, ветежіе; bouffe, кѣлцї.

Дн *oir* съ термїнеазъ съѣѣтантївеле бѣрѣѣте-
шї формате дїн партїціпіа презентъ прїн скїмеа-
реа лѣї *ant* дн *oir*: abreuvoir, (abreuvant) адѣнѣ-
тоаре; rasoir, (rasant) врїчѣ.

Іар прїн *oire* съ сѣѣршеск кѣвїнтеле івоїге,
фїлдїш; réfectoire, трапезарѣ; armoire, дѣлан; а-
фарь де espoir, надежде; dortoir, дормїтоаре;
soir, сарь; noir, негрѣ.

Дн *atte* съ термїнеазъ chatte, мѣцъ; datte,
кѣрмале; latte, шїндїль; natte, рогожїнъ; ratte,
лабѣ; &.

Дн *outte*: goutte, пїкѣтѣръ — шї дн *utte* butte,
мовїлїцъ; hutte, колїбъ; lutte, лѣптъ.

§. 43.

Дндоїреа консонантелор.

Консонантеле *b, d, g*, се дндоеек нѣмаї дн *ab-*
baue, ігѣменїе; *abbé*, абате (кѣлѣгѣр); *rabbin*,
рабїн; *sabbat*, сѣмѣтъ; — *addition*, адѣнаре; —

agglomérer, а се адѣна; aggraver, а дѣшворѣ;
suggerer, а се вѣри, а съ дѣсѣна; де асемѣ-
неа шѣ тоате кѣвѣнтеле че съ траг дѣн еле.

С. Съ дѣдоеще дѣ кѣвѣнтеле че се дѣчеп прѣн
ac, oc: *accoutumer*, а се дѣпрѣнде; *occasion*, прѣ-
леж; афаръ де *acabit*, калѣтаоа зѣнѣ лѣкрѣ; а-
cadémie, академѣ; *acariâtre*, дѣдѣрѣптѣнѣк.

Ф. Съ дѣдоеще дѣ кѣвѣнтеле че се дѣчеп прѣн
af, ef, of, *affermir*, а дѣтѣри; *effort*, сѣлѣнѣцѣ; *of-
frir*, а да, дѣмѣцоша; афаръ де: *afin*, пентрѣ;
Afrique, Аѣрика.

Л. Съ дѣдоеще дѣ кѣвѣнтеле че се дѣчеп прѣн
al, il, col: *allumer*, а апрѣнде; *illusion*, пѣрере;
collège, колецѣ; афаръ де: *alarme*, вѣет; *alié-
ner*, а дѣтѣрта; *aliment*, хрѣпъ; *aliter*, а шѣде дѣн
пат; — *colère*, мѣнѣ; *colombe*, хѣлѣв; *colon*,
колонѣст; *colonne*, колонѣ; &.

М. Съ дѣдоеще дѣ кѣвѣнтеле че съ дѣчеп
прѣнѣм афаръ де: *image*, ѣкоанѣ; *imaginer*, а дѣн-
кѣнѣ; *imiter*, а ѣмѣта.

Р. Съ дѣдоеще дѣ кѣвѣнтеле че се дѣчеп прѣн
ap, oppo, oppr, sup: *apporter*, а адѣче; *opposi-
tion*, опѣнере; *oppression*, апасаре; *suppression*,
лѣсаре &. афаръ де *apaiser*, а домолѣ; *aperce-
voir*, а зѣри; *apitoyer*, а се дѣдѣшѣшѣ; *aplanir*, а

нетезі; apôtre, апостол; apologue, аполот; & superbe, мърец; supérieur, деасъпра; superstition, съперетиціе; suprême, дналт.

Р. Съ дндоеще дн кѣвнтеле че се днчеп прин ar, cor, ir: arranger, а днорждѣї; corriger, а дндрепта; ignefléchi, недѣдекат; афаръ де: aride, нѣстиѣ; agiette, кѣнтек мѣк; aignée, паингѣн; corail, мърдеан; coriace, вѣртос ка пелеа; — igne, ironie, лѣареа дн ріс; irascible, адцеторѣ.

Т. Съ дндоеще дн кѣвнтеле днчепътоаре прин at: attention, лѣареаминте; афаръ де atelier, atelier, atroce, грозав; atome, атом о фоарте мѣкъ пѣртѣчѣк.

Дн лок де а дндої консонанта q, i съ пѣне днаинте ѣн с: acquit, кѣтанціе; acquiter, а кѣтѣї; acquérir, а кѣпѣта.

§. 44.

DE LA PONCTUATION, ДЕСПРЕ ПѢНКТѢАЦИЕ.

ПѢНКТѢАЦИА, *la ponctuation*, слѣжеше а днсѣм-на діосѣвѣреа днцѣлесѣрлор шї паѣзеле че тре-ѣе съ се факъ ла четѣре.

Сѣмнеле пѢНКТѢАЦИЕї сѣнт вѣргѣла, *le virgule* (,), пѢНКТѢЛ-вѣргѣла, *le point-virgule* (;), доѣѣ пѢНКТѢРї, *les deux points* (:); пѢНТѢЛ, *le point* (.), сем-

нѣл днтревьторѣ, *le point interrogatif* (?) ші съм-
нѣл мѣръторѣ, *le point exclamatif* (!).

Вѣргъла, *la virgule*, съ днтревьѣнцазъ:

1) Пентрѣ а деспѣрці съѣстантѣвеле, аджек-
тѣвеле ші вервѣрѣле че съ ѣрмеазъ; еа се пѣне
асъмѣнса ші днаинтеа конжѣнкцілор.

La fraude, la violence, le parjure, les procès,
les guerres ne font jamais entendre leurs voix dans
ce séjour cheri des dieux (Fénel), дншьльчѣнеа,
сѣлнчѣа, кълкѣторѣл де жѣръмѣнт, процесѣрѣле,
рѣсвоаселе нѣчѣ одатъ нѣ фак съш аздѣ гласѣл
лор дн ачестѣ лѣкаш нѣйт де зѣл. — Les
Tyriens sont industrieux, patients, laborieux
(idem), Тѣрѣенѣ сънт индѣстриомѣ, рѣдѣторѣ, сѣр-
гѣиторѣ. — Je veux travailler, lire, écrire et étu-
dier, воеск а лѣкра, а четѣ, а скрѣ ші а дмвѣ-
ца. — Je viendrai, quand j'aurai fini mon ouvra-
ge, воѣ вѣнѣ, кмнд жмѣ воѣ сѣършѣ лѣк-
рѣл.

2) Пентрѣ а дѣспѣрці днтре сѣне пѣрѣле асе-
мѣнеа а ѣнѣ фрас, кмнд еле сънт чева дн
тѣне:

On menace, on court, l'air gémit, le fer brille.

Съ аменѣндъ, алеаргъ, аерѣл ѣеме, фѣрѣл
лѣчѣще.

3) Днаинте ши дн ърмь дѣпъ орї ши каре адъ-
наре де кѣвинте сеаѹ немаї эн кѣвхнт че съ
поате лѣса фъръ а стрїка днцълесъл фраселї:

Les passions, qui sont les maladies de l'âme, ne
viennent que de notre révolte contre la raison,
Натимеле, че сжнт боалеле сѣлетелї, нѣ із-
вореск декжт дн револтареа ноастръ дн про-
тива дрентеї цѣдекцї.

Sont-ce là, ó Télémaque, les pensées qui doi-
vent occuper le coeur du fils d'Ulysse? Ачестеа
сжнт, о Телемак, кѣдетърїле че треббе съ окъ-
пезе инама фїлелї лї Флїс?

Le style de Bossuet, toujours noble et rapide,
étonne et entraîne, стилел лї Боссе, пѣрѣреа но-
бїл ши рѣпїде, мїръ ши атраѣе.

Пѣнтъл-вїргѣла, le point-virgule, съ дн-
тревѣнцазъ пентрѣ а дїспѣрцї пѣрцїле челе
де асѣмїнеа а энї фрас, кшнд днкъ нѣ сжнт
сѣжршїте, пентрѣ къ ѣрмьторѣл фаче парте дн
чел днаинте: Vous êtes laborieux; mais d'autres
le sont d'avantage, Да ешї сїргѣиторѣ; днсъ ал-
цїї сжнт маї мѣлт.

Доъъ пѣнтѣрї, les deux points, съ днтре-
вѣнцазъ:

1) Дѣпъ эн мѣдларѣ а фраселї че аратъ о
зїчїре, о ростїре:

Dames Mites disaient à leurs petits enfans :

Il fut un tems où la terre était ronde.

Дамеле Мите зичеа копилор лор: къ пѣмжитѣл
одіноарь аѣ фост рѣтѣнд.

2) Днаинтеа энѣ мѣделарѣ а фрасѣлѣи че
лъмѣреще сеаѣ десвѣлеще ачеа че пропѣшеще :

Il faut, autant qu'on peut, obliger tout le monde:

On a souvent besoin d'un plus petit que soi.

Треѣе, днатѣта прекѣт се поате, а дндатори
пре тоѣи :

Адесеорѣ неѣине аре треѣѣнѣцѣ де эн маѣ миѣ
декѣт сине.

Пѣнкѣл, *le point*, съ пѣне ла сѣжршѣтѣл фра-
селор че формаезѣ эн днѣлес комплет :

La Déesse ténait d'une main un sceptre d'or
pour commander aux vagues. Elle avait un visage
serein, et plein de majesté. Des Tritons condui-
saient son char. On voyait au milieu des airs Eo-
le empressé et inquiet. (Fénélon). Зѣѣа дѣнеа
дн о мѣнѣ эн сѣнтрѣ де аѣр пентрѣ а поронѣи
валѣрилор. Еа аѣеа о фаѣѣ сенѣнѣ, шѣ плѣнѣ де
мѣрѣме. Трѣтонѣи повѣдѣа карѣл сѣѣ. Сѣѣ вѣдеа
дн мѣзлокѣл атмосфѣреѣ Еол днтѣрѣтат шѣ нелѣ-
нѣѣт.

СЪМНЪЛ ДИТРЕВЪТОРЪ, *le point interrogatif*, се дитревъщаць ла сѣжршитѣл фраселор ѣнде се дитреавъ; ши сѣмнѣл мѣрѣторѣ, *le point exclamatif*, ла сѣжршитѣл ачелора че аратъ мѣрареа, днеспѣмжнтареа, вѣкѣрія, грозѣвѣа & *où portéje mes pas? дикотро сѣмѣ дѣк пашѣ? d'où vient que je frissonne? дѣн че прѣчинѣ еѣ тремѣр?*

Que le seigneur est bon! que son joug est aimable!

Heureux qui, dès l'enfance, en connaît la douceur!

Бѣжт де бѣн есте Домнѣл! кѣжт де нѣбит есте дѣжтѣл сѣѣ!

Ферѣчѣнѣ ачѣна, каре дѣн копѣлѣрѣе, аѣ кѣнос-кѣт дѣлчеаца лѣѣ!

СФЖРШТЪЛ ЕТИМОЛОГИЕИ

BIBLIOTECA
UNIVERSITATII IASII

Ad.

E.

I.

25.00

B C U / A S I

Central University Library Iasi

1840

ИЗДАНИЕ ПЕРВОЕ

ЕШИ

BCU/ASI

СКОУЧЕНО

ПЕРВЫЙ ТОМЪ ПЕРВОМУ ИЗДАНИЮ

НОЕВЪ ИЛИ ПЕРВОМУ

ГОДУ

ИЗДАНИЕ ПЕРВОЕ

ВЪ

Ф. Б. Н. И. С. Е.

ЪМАЛЛЕИ

СКЯРЛАБЕВ

Central University Library Iasi

